

Kulturni centar Travno

B. Magovca 17,

10 000 Zagreb

Zagreb, 3.1.2025.

Ur. Br: 14/25

**GODIŠNJI PROGRAM RADA I RAZVITKA
KULTURNOG CENTRA TRAVNO ZA 2025. GODINU**

Contents

OPĆI PODACI.....	5
CILJEVI.....	6
PROGRAMSKA DJELATNOST	7
PROGRAMI KOJI ODGOVARAJU STRATEŠKIM PRIORITETIMA	7
DRAMSKA (KAZALIŠNA) UMJETNOST – 3. Programi suradnje s nezavisnim organizacijama i umjetnicima (3.3. Koprodukcije i projektna partnerstva)	7
PROGRAMSKA I TEHNIČKA PODRŠKA KAZALIŠNIM I PLESNIM PROJEKTIMA NEZAVISNE SCENE U 2025. GODINI.....	7
DRAMSKA (KAZALIŠNA) UMJETNOST – 4.0. programi umjereni na susjedstvo / kvart.....	8
PENZILIŠTE - kazalište za naše penziće	8
KAZALIŠNE PREDSTAVE ZA ODRASLE.....	9
KAZALIŠTANCE - Lutkarske i kazališne predstave za djecu.....	13
VIZUALNA (LIKOVNA) UMJETNOST – 4.0. programi usmjereni na susjedstvo / kvart	14
FESTIVAL LIKOVNIH UMJETNOSTI U NOVOM ZAGREBU – FLU – FLUXUS.....	14
GLAZBENA UMJETNOST – 4.0. programi umjereni na susjedstvo / kvart	16
KONCERTI KLASIČNE, POPULARNE I JAZZ GLAZBE S RADIONICAMA.....	16
DJELATNOST CENTARA ZA KULTURU – 4.0. programi umjereni na susjedstvo / kvart	20
KULTURKA - edukativno-kreativne radionice	20
EDUKATIVNO KREATIVNE RADIONICE ZA DJECU TIJEKOM ŠKOLSKE GODINE	23
MOGU JA - RADIONICE ZA VRIJEME ŠKOLSKIH PRAZNIKA	29
3D NA KVADRAT – PROGRAM ZA OSOBE TREĆE ŽIVOTNE DOBI.....	31
DANI ADVENTA U TRAVNOM	32
DANI TRAVNOG	33
DAN GRADA ZAGREBA.....	35
RAZIGRANI VEZ – RADIONICA ZA DAN GRADA ZAGREBA.....	35
KVART U BOJI 2.....	36
„GODINU DANA TRADICIJE“ – CJELOGODIŠNJE RADIONICE ZA DJECU I MLADE	39
S BAŠTINOM NA TI - TRADICIJSKE RADIONICE KROZ GODINU	40
AUDIOVIZUALNA (FILMSKA) DJELATNOST – 4.0. programi umjereni na susjedstvo / kvart.....	42
OFF TRAVNO 13.1. - OTVORENI FILMSKI FESTIVAL TRAVNO.....	42
KULTURNO UMJETNIČKI AMATERIZAM – 3. Programi suradnje s nezavisnim organizacijama i umjetnicima (3.3. Koprodukcije i projektna partnerstva)	44
LIKOVNI PROGRAMI - IZLOŽBE 2025.	44
11. GORDOGAN 2025.- izbor dramskog stvaralaštva srednjoškolskih učenika i profesora	45
OSTALI NOVI PROGRAMI	47

DJELATNOST CENTARA ZA KULTURU.....	47
TARIN SVIJET MITOVA I LEGENDI - DRAMSKE RADIONICE USMJERENE NA OSOBE S INVALIDITETOM.....	47
BUDALO, PAZI KUD HODAŠ! – PREVENTIVNI PROGRAM NA TEMU NASILJA NAD DJECOM	50
MOJ PRVI PROJEKT – RADIONICA I PROVEDBA PROJEKTA ZA UČENIKE SREDNJIH ŠKOLA	53
KLUB MLADIH	53
MI SMO DJECA VESELA – IGRAONICA TRADICIJSKE KULTURE.....	54
KULTURNO – UMJETNIČKI AMATERIZAM	55
DA SAM ZNALA ŠTO SAD ZNAM“ – KONCERT LASCIVNIH TRADICIJSKIH NAPJEVA.....	55
IZAŠLA JE SJAJNA ZVIJEZDA - REVIJA NARODNIH NOŠNJI BILOGORE I MOSLAVINE.....	56
MEĐUNARODNA I MEĐUGRAĐSKA KULTURNA SURADNJA I MOBILNOST	57
OSTALI REDOVNI PROGRAMI	57
DRAMSKA (KAZALIŠNA UMJETNOST)	57
58. MEĐUNARODNI FESTIVAL KAZALIŠTA LUTAKA – PIF.....	57
DJELATNOST CENTARA ZA KULTURU.....	60
OBUCI TRADICIJU - FOTOGRAFIRANJE GRAĐANA U NARODNIM NOŠNJAMA.....	60
REDOVNA DJELATNOST - IZRADA NOŠNJI, KOSTIMA I SCENSKIH REKVIZITA.....	60
REDOVNA DJELATNOST – PREVENTIVNA ZAŠTITA I RESTAURACIJA NARODNIH NOŠNJI.....	61
REDOVNA DJELATNOST - STRUČNA OBRADA ZBIRKE NOŠNJI.....	64
KULTURNO – UMJETNIČKI AMATERIZAM	66
SMOLA I PALČIĆ 2025.- susret lutkarskih skupina koje djeluju pri osnovnim školama i dječjim vrtićima.....	66
59. MEĐUNARODNA SMOTRA FOLKLORA ZAGREB (16. – 20. 7. 2025.)	68
„HRVATSKA ETNORIZNICA“ – RADIONICA ZA IZRADU I RESTAURACIJU NARODNIH NOŠNJI I PODUČAVANJE TRADICIJSKIH TEKSTILNIH VJEŠTINA	75
SEMINARI O PRIMJENI I ODRŽAVANJU NARODNIH NOŠNJI NA AMATERSKOJ FOLKLORNOJ SCENI	77
TROŠKOVI ODRŽAVANJA NOŠNJI ZA GRADSKE FOLKLORNE MANIFESTACIJE.....	80
GRADSKE MANIFESTACIJE	80
BOŽIĆ U CIBONI	80
PALJENJE PRVE ADVENTSKE SVIJEĆE	81
DOČEK NOVE GODINE 2025	81
PREDVIĐENE FINACIJE ZA PROGRAME U 2025.	81
KOMUNIKACIJE S JAVNOSTIMA I RAD S PUBLIKOM.....	84
KOMUNIKACIJSKI PLAN PROMOCIJE PROGRAMA.....	84
AKTIVNOSTI USMJERENE NA RAZVOJ PUBLIKE I UKLJUČIVANJE (LOKALNE) ZAJEDNICE	84
UNAPREĐENJA U UPRAVLJANJU USTANOVOM	84

UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA	85
TEKUĆE, INVESTICIJSKO ODRŽAVANJE I KAPITALNI PROJEKTI	85
ULAGANJA KOJA ODGOVARAJU CILJEVIMA OTVARANJA USTANOVE I POVEĆANJU ULAGANJA U OPREMU S NAGLASKOM NA VANJSKE PROGRAME	85
ULAGANJA KOJA ODGOVARAJU CILJEVIMA ULAGANJA U USTANOVU I OPREMU POTREBNU ZA REDOVNO POSLOVANJE	86
ULAGANJA KOJA ODGOVARAJU CILJU POVEĆANJA ULAGANJA U FUNDUS PODRUŽNICE I OPREMU POTREBNU ZA OBAVLJANJE REDOVNE DJELATNOSTI	86
UPRAVLJANJE IMOVINOM.....	87
PLANIRANI OTKUP GRAĐE - NABAVA NOŠNJI, OBUĆE I SCENSKIH REKVIZITA.....	87

OPĆI PODACI

Kulturni centar Travno

MB: 032222993

OIB: 15589224990

IBAN: HR1424020061100078619

Podružnica – Centar za tradicijsku kulturnu baštinu

MB: 032222993-0001

OIB: 15589224990

IBAN: HR4324020061400003746

Odgovorna osoba: Gorana Šojat, ravnateljica

Božidara Magovca 17, 10 000 Zagreb

01/66-01-626, kuc@kuctravno.hr

Gorjanska 14, 10 000 Zagreb

Upravno vijeće: Danijel Ljuboja, Larisa Lipovac Navojec, imenovanih 22. prosinca 2021. godine na mandat od 4 godine i Ivana Mihajlic, zaposlenica ustanove.

WEB: www.kuctravno.hr, www.tradicijaskakulturnabastina.hr, www.pif.hr, www.msf

Povjerenici: povjerenika za zaštitu dostojanstva zaposlenika, Vlasta Kruhonja; Osoba za nadzor zaštite privatnosti, Slavenka Babić; pravo na pristup informacijama, Goran Marković

Broj zaposlenih: 34 osobe na ugovor o radu na neodređeno vrijeme i 3 osobe na ugovor o radu na određeno vrijeme.

CILJEVI

CILJ

- Otvoriti ustanovu zajednici i ojačati pozitivan utjecaj kojeg kultura ima na društvo svih dobnih skupina i širokog spektra interesa, s naglaskom na aktivnije uključivanje mladih u rad ustanove i interaktivne programe za umirovljenike
- Povećati ulaganje u opremu potrebnu za realizaciju programa s naglaskom na vanjske programe
- Ulaganje u samu ustanovu i opremu za redovno poslovanje
- Optimizacija poslovnih procesa zapošljavanjem i racionalnim upravljanjem ljudskim resursima
- Promicanje i očuvanje baštine raznovrsnim programima namijenjenim svim dobnim skupinama kao osnovna djelatnost Podružnice CZTKB
- Prezentacija baštine na suvremene načine
- Ulaganje u fundus Podružnice i opremu potrebnu za obavljanje redovne djelatnosti
- Proširiti prostorne kapacitete za djelovanja KUC-a i CZKTB te pružanje CZKTB primjerenog prostora za pohranu vrijednog fundusa

VIZIJA

KUC Travno kao mjesto utjecaja, promjene i podizanja svijesti. Mjesto druženja, zabave, ali i učenja, razmjene znanja i iskustva, pokretač napretka. Mjesto u kojem se stječu znanja, mjesto koje će djecu naučiti ljubav prema kulturi, mlade usmjeriti i pružiti im razvoj i napredak, a starijima podići kvalitetu života. Mjesto u kojem će kultura, informatika, društvena svijest, životne teme i ekologija naći svoje mjesto pod jednim krovom, biti međusobno isprepletene i zajednički osnažene imati pozitivan utjecaj na društvo kojem služe.

MISIJA

KUC Travno kao ustanova koja donosi pozitivnu promjenu u društvo. Mjesto za koje roditelji žele da njihovo dijete provodi vrijeme razvijajući se u bogatije, ispunjenije i kreativnije ljude, a odrasli nalaze inspiraciju, razvitak i druženje. Mjesto koje njeguje kreativnost i kvalitetno provođenje slobodnog vremena.

PROGRAMSKA DJELATNOST

PROGRAMI KOJI ODGOVARAJU STRATEŠKIM PRIORITETIMA

DRAMSKA (KAZALIŠNA) UMJETNOST – 3. Programi suradnje s nezavisnim organizacijama i umjetnicima (3.3. Koprodukcije i projektna partnerstva)

PROGRAMSKA I TEHNIČKA PODRŠKA KAZALIŠNIM I PLESNIM PROJEKTIMA NEZAVISNE SCENE U 2025. GODINI

Pripremio: Domagoj Pogačić, stručni suradnik za scenske programe

Način izvođenja

Sredstvima za tehničku i programsku podršku plesnim i kazališnim projektima u 2025. godini podmirili bi programski troškovi i oni proizašli iz korištenja dvorane (oblikovanje i tiskanje programskih knjižica i plakata, marketinško oglašavanje i promidžba, trošak prodaje i tiska ulaznica) što bi značajno unaprijedilo produkciju i ukupni rad nezavisne kazališne i plesne scene grada Zagreba. Važno je napomenuti da je u prijašnjim godinama ovaj program održavao na uvijek istim sredstvima pa se nije ni razvijao. Ovom prilikom se traži više sredstava, a ovisno o dobivenom programu može početi dobivati nove dimenzije, naravno sukladno prostornim mogućnostima KUC-a.

Plan i vrsta aktivnosti

Tijekom 2025. godine plan je nastaviti suradnju s Triko cirkus teatrom koji će u prostorima KUC-a Travno imati radionice, pokuse, tehničke probe za reprizne predstave te će u 2025. godini održati tradicionalno uspješni *Klaunski festival* koji će se održati tijekom svibnja. Triko cirkus teatar će sudjelovati u programima tijekom godine koje organizira KUC Travno (Dani Travnog, predstave za djecu i mlade, PIF). Time će obogatiti edukativne i kulturne programe Kulturnog centra Travno. Kazalište Hotel Bulić i KUC Travno imaju višegodišnju uspješnu suradnju te u 2025. godini planiraju održati premijeru predstave koja je tek u stvaranju pri čemu će KUC Travno ustupiti prostor za pokuse te omogućiti korištenje postojeće scenske tehnike kako bi premijera bila uspješno realizirana. Kazališna umjetnička družina *Cirk Pozor* također tijekom naredne godine planira realizirati buduće nove projekte, a KUC Travno će omogućiti prostor velike dvorane i tehničke resurse pri realizaciji izvedbe programa. Detaljan plan realizacije projekata nezavisne kazališne i plesne scene će se napraviti po objavljivanju

odluke o odobrenim programima i projektima javnih potreba u kulturi Grada Zagreba za 2025. godinu.

Ciljevi

Cilj programa je pružiti tehničku i programsku podršku kvalitetnim scenskim programima nezavisne scene u vidu prostorne i tehničke pomoći (prostor, termini i tehničke usluge za pokuse i vježbe na sceni) te pružiti podršku u promidžbi i sveukupnoj realizaciji tih projekata u okviru stvarnih prostornih, tehničkih i ljudskih resursa KUC-a Travno.

Korisnici

U 2025. godini se planira nastaviti programska suradnja s Triko cirkus teatrom, Kazalištem Hotel Bulić, Kazališnom družinom Cirk Pozor, te s drugim udrugama i dionicima kreativne i aktivne nezavisne scene, koja sve više iskazuje zadovoljstvo i želju za realizacijom svojih projekata u prostorima KUC-a Travno.

Očekivani rezultati

Rezultat suradnje KUC-a Travno i nezavisne scene će biti veća izvrsnost u realizaciji planiranih projekata zahvaljujući pogodnostima programske, tehničke i prostorne podrške koje pruža KUC Travno, većoj slobodi i posvećenost kreativnom izražaju samih aktera scenskog stvaralaštva te na koncu kvalitetnijom i zanimljivijom produkcijom, čime će se obogatiti kulturni život našega grada, a osobito Novog Zagreba.

[DRAMSKA \(KAZALIŠNA\) UMJETNOST – 4.0. programi umjereni na susjedstvo / kvart](#)

[PENZILIŠTE - kazalište za naše penziće](#)

Pripremila: Jelena Kovačić, Viši stručni suradnik za glazbene, književne i edukativne programe

PENZILIŠTE - kazalište za naše penziće je dramsko-stvaralački program kojim se želi dopuniti postojeći edukativni program za osobe treće životne dobi u Kulturnom centru Travno. Program je namijenjen svim zainteresiranim osobama treće životne dobi, a cilj mu je poboljšati njihovu kvalitetu života te ih istovremeno upoznati s kazališnim medijem i stvaranjem scenske izvedbe.

Na dramskim radionicama cilj je da se sudionici upoznaju s dramskim stvaralačkim radom, razrađuju društveno angažirane teme, improviziraju, skupno osmišljavaju scensku izvedbu za publiku s voditeljicom programa, a na koncu se dobro i zabavljaju. Program traje cijele godine s ljetnom pauzom, a scenska izvedba, koja je rezultat višemjesečnog rada, planira se u proljetnim mjesecima.

Dramski stvaralački rad je izrazito pogodan za rad s osobama treće životne dobi jer se pomoću igre uloga i raznih tehnika improvizacije polaznici međusobno upoznaju, zbližavaju te kvalitetno oplemenjuju svoj socijalni život. Uz to, dramski program pruža polaznicima mogućnost glumačkog izražavanja kojim se smanjuje strah od javnog nastupa te se bruse različite emocionalne i socijalne vještine koje su potrebne za život.

Dramske radionice održavaju se jednom tjedno u trajanju od 120 minuta. Voditeljica programa je sveučilišna specijalistica dramske pedagogije Jelena Kovačić, ujedno i viša stručna suradnica za edukativne, glazbene i književne programe Kulturnog centra Travno, dok su suradnice na programu dramaturginja Nikolina Rafaj i kazališna redateljica Iva Olujić.

U sklopu kazališnog programa održat će se i likovni program koji će pratiti dramsko-stvaralački, glavni dio program. Na likovnim radionicama polaznici će se upoznati s likovnim jezikom i slikarskim načinom izražavanja, i po potrebi i u dogovoru s voditeljicom dramskih radionica, izrađivati scenske rekvizite potrebne za nadopunjavanje dramske izvedbe. Likovnim i kreativnim radom razvija se mašta i uče nove vještine kroz crtanje, slikanje te izradu različitih predmeta služeći se raznim tehnikama. Likovne aktivnosti potiču samoizražavanje i apstraktno mišljenje, potiču i održavaju razinu finih i grubih motoričkih sposobnosti, poboljšavaju pamćenje i orijentaciju. Likovna aktivnost i kreativno izražavanje važno je i korisno za osobe svih generacija, kako za djecu tako i za osobe treće životne dobi. Likovne radionice povećavaju kvalitetu života osoba treće životne dobi, omogućuju im aktivno provođenje slobodnog vremena, pojačavaju njihovu društvenu aktivnost i podižu nivo njihove socijalizacije.

Za izradu likovnih radova koristit će se standardni likovni materijali (akrilne boje, akvarel, papir za akvarel, slikarska platna, kistovi, palete), a za izradu eventualnih scenskih rekvizita razni materijali poput stiropora, tkanine, pur pjene, različitih vrsta ljepila, ali i razni alati poput nožića, škara, igle i konca, itd. Osim toga namjera je da se što više koriste reciklirani materijali poput starog papira, stare tkanine i neiskorištene plastike.

Likovni dio programa vodit će akademska slikarica, lutkarica i dizajnerica Ivana Radić.

KAZALIŠNE PREDSTAVE ZA ODRASLE

Pripremila: Ljubica Suturović, Viši stručni suradnik za kazališne i plesne programe

Kulturni centar Travno organizator je kazališnih predstava za odrasle. Pozornica KUC-a Travno namijenjena je nezavisnoj sceni, ali i gradskim kazalištima. Prethodnih godina su u

Centru najčešće gostovali: Kazalište Planet art, Kazališna grupa Lectirum, Teatar Rugantino, Max teatar, Hit teatar, te kazališta koja djeluju u Gradu i okolici, Kazalište KNAP, Scena Gorica, GK Histrioni i drugi. Program se kreira prateći interes publike, uz želju da se uvijek nudi nešto novo što ima zadovoljavajuću umjetničku razinu. Nastavno na rezultate ankete koje provodimo kroz cijelu godinu vidljiv je interes publike za životne teme, muško-ženske odnose i urbanu komediju.

Sukladno tome u 2025. godini planiramo ugostiti sljedeće kazališne predstave:

1. *Korak po korak* – Kazalište Planet art

Duboka i ozbiljna pitanja iza kojih počesto vrebaju provalije, Peter Quilter donosi kroz obilje humora i zabave u ovoj šarmantnoj priči o tri prijateljice različitih životnih puteva i sudbina koje se neočekivanim povodom sastaju u namjeri da savladaju dugo odgađani uspon na planinu koja će ih suočiti sa samima sobom i međusobno. Na tom će putovanju svatko moći prepoznati i svoje životne dvojbe te pronaći možda i poneki odgovor. Pripremite se! Uspon je velik, a put urnebesan! Pazite da ne ostanete bez daha! Zato – korak po korak... Režija: Marko Torjanac, glume: Vanda Winter, Jasna Bilušić i

2. *Dvosjed za troje* – GD Histon

Radnja predstave bavi se Stjepanom i Klarom, bračnim parom koje glume Marko Hergešić i Dunja Fajdić, i njihovim zamišljenim prijateljem Robijem. To je tekst o dvoje u bračnoj krizi koji si počnu zamišljati svog prijatelja koji će im malo razbiti bračnu rutinu, no svatko ga počne prisvajati na svoju stranu i iz toga nastaju razne peripetije. Režija: Ivan-Goran Vitez, glume: Marko Hergešić i Dunja Fajdić

3. *Tvorničke postavke*, Kazalište Moruzgva

Dr. Krešimir Brlek, ugledni zagrebački otorinolaringolog s političkim ambicijama, i njegova supruga Dagmar, sveučilišna profesorica antropologije, mirno su živjeli zaokupljeni znanstvenim radom i dosljedni dubokom uvjerenju kako je seks precijenjen. A onda se u stan iznad njihova uselio dalmatinski estradno-ljubavni par umjetničkih imena Angelo Biondi i Deziderata De koji će im u život unijeti, najblaže rečeno, dašak neočekivane svježine. Mogu li se ova dva para, nakon što su ispremiješali partnere, krevete, karijere, ambicije i navike, resetirati na tvorničke postavke? U režiji Ksenije Marinković glume Ana Begić Tahiri, Amar Bukvić, Iva Jerković i Ivan Čuić.

4. *Kako misliš mene nema* – Teatar Exit

Kroz dva sata *nabrijane* farsične i iskrene, kalamburične i dramatične, istodobno smiješne i gorko-tužne igre, glumci putuju kroz niz svojih unutrašnjih i zamišljenih identiteta i pretvaraju ih alkemijom svoje igre u niz osoba, situacija, realnih i fantastičnih događaja koje prepoznajemo kao naše vlastite, kao stvarnost koja nas okružuje i koju u svom apsurd, konfliktu i dramatičnosti živimo. Igrom visoke energetike, virtuoznosti i sposobnosti glumačke transformacije predstava ispituje osobne i društvene maske i kontramaske, lažne i istinske vrijednosti i granice životne i scenske realnosti i fikcije. U režiji Ivice Boban gledamo Filipa Juričića i Amira Bukvića.

5. *Za umrijet od smijeha* – Teatar Rugantino i Kazalište Planet art

Dramski tekst *Laughing Wild (Za umrijet od smijeha)* nagrađivanog američkog dramskog pisca i glumca Christophera Duranga nastao je 1987. godine, a kao ishodište mu je poslužio vlastiti stand up comedy nastup prerađen u dramu koja ironično i kritički progovara o američkom društvu kasnih osamdesetih godina prošloga stoljeća. U hrvatskom uprizorenju koje je režirao Mario Kovač, a adaptirao Marko Torjanac, radnja drame prenesena je u Hrvatsku, a sadržaji američkog društva, politike i kulture osamdesetih zamijenjeni su prepoznatljivim hrvatskim inačicama i kontekstom koji kritički progovaraju o Hrvatskoj danas. Glavni junaci ove predstave, u interpretaciji Gordane Gadžić i Marka Torjanca, na ovom putovanju u budućnost tragaju za odgovorima na pitanja iz sadašnjosti: Moramo li poludjeti kako bismo ostali normalni? Smijemo li biti autentični? Jesmo li dovoljno hrabri za takvo što ili se moramo skrivati u snovima?

6. *Ljubavnici* – Gradsko kazalište Sisak

Iz pera britanskog nobelovca i jednog od najpopularnijih dramatičara, Harolda Pintera, danas već tako davne 1962. godine izašla je drama *Ljubavnik*. Tako se možda najveći svjetski majstor dramske stanke raskošno pozabavio bračnim odnosima gdje je dramska pauza prirodna, svakodnevna i često (nažalost) najvažniji dio odnosa. Ta bračna nesigurnost i danas, gotovo šest desetljeća nakon nastanka komedije *Ljubavnik* postoji i vrlo je živa u najosjetljivijem dijelu bračnog odnosa – onom spolnom, čulnom. Danas i ovdje izvorna igra seksualnih predstavljanja Pinterovih likova Richarda i Sare ne samo da izgleda naivna već čak hrabra i maštovita. Režija Silvije Vadla, glume Davor Svedružić i Ana Herceg.

7. *Oženjeni* – BIS Comedy

Stand Up comedy show u kojem se na duhovit način progovara o bračnim odnosima, položaju žena i muškaraca u braku. Izvođači su dobro poznati na zagrebačkoj stand up sceni: Tin Sedlar, Marko Dejanović, Goran Vinčić i Hrvoje Krmelić.

8. *4 poze, sretan završetak* – B Glad produkcija

Hit komedija koja bez dlake na jeziku progovara o odnosima muškaraca i žena (i svih onih koji se tako osjećaju). Borko Perić, Katarina Baban, Petra Kurtela i Filip Detelić nasmijat će vas do suza predstavom koja na suludo otkaçeni način progovara o ljubavi i pokazuje zašto je ona tako ubojito smiješna. Karakteri koji plijene svojom pojavom, osebujan stil i urbani humor, osnovica su za ovaj kazališni hit koji bez mistificiranja istražuje muško-ženske odnose, ne štedeći ni tabu teme. Redatelj Igor Barberić.

9. *Prijatelji* – Teatar Rugantino

Momačka je večer, prvi od njih se ženi, mjesto radnje je garaža, davno zamišljena špilja, man cave, prostor rezerviran samo za njih. Kako večer odmiče i kako teku alkohol i sjećanja razlike između trojice prijatelja nekad i danas postaju sve transparentnije a zamjeranja sve izraženija, do točke kada se istina svakog od njih mora izgovoriti, što dovodi do temeljnog pitanja predstave – Može li prijateljstvo preživjeti potpunu istinu, to da se baš sve izgovori i koje su posljedice tog izgovaranja? U režiji Vanje Jovanovića glume Karlo Bernik, Marin Klišmanić i Filip Vidović.

10. *Bila je to ševa* – GD Histrion

Svi znaju za tragičnu, ali romantičnu priču o Romeu i Juliji – jednom od najpoznatijih ljubavnih parova u svjetskoj književnosti. Ephraim Kishon pet stoljeća kasnije piše komediju o Romeu i Juliji i zamišlja naš veliki ljubavni par nakon trideset godina braka?! Bi li i tada njihova ljubav bila onako intenzivna, čista, uzvišena i posebna kao i kod Shakespearea? Bi li njihovu svakodnevicu punu ljubavnih stihova i romantike promijenila njihova kći Lukrecija – tinejdžerka u najgoroj fazi puberteta? Kakav im je odnos s puncem i punicom, prastarom Julijinom dadiljom ili fratrom Lorenzom koji ih je vjenčao? Redateljica je Lea Anastazija Fleger, a glume Hrvoje Klobučar, Vanda Winter i Zlatko Ožbolt.

U slučaju dobre prodanosti ulaznica na predstave i viška sredstava dobijenih prodajom ulaznica broj predstava će se uvećati.

Organiziranjem kazališnih predstava za odrasle obogaćujemo kulturnu ponudu, doprinosimo popularizaciji kazališne umjetnosti i podižemo kvalitetu života stanovnika naselja Travno i Novog Zagreba. Ljubiteljima kazališne umjetnosti pruža se mogućnost da u svom

kvartu pogledaju kvalitetan kazališni program. Cilj je skrenuti pozornost građana iz okolice na Kulturni centar Travno kao mjesto kvalitetnih kazališnih izvedbi što će doprinijeti razvoju publike.

Program je namijenjen mladima, odraslima i umirovljenicima.

KAZALIŠTANCE - Lutkarske i kazališne predstave za djecu

Pripremila: Ljubica Suturović, Viši stručni suradnik za kazališne i plesne programe

Duga je povijest organiziranja gostovanja kazališnih grupa i umjetnika u Kulturnom centru Travno. Lutkarske i kazališne predstave za djecu od 2022. godine održavamo nedjeljom što se odrazilo na veliki porast broja gledatelja. Naša publika su građani Travnog, Utrine, Zapruđa i Novog Zagreba. Tijekom tjedna održavamo predstave za djecu predškolske dobi i učenike osnovnih škola koje se nalaze na području spomenutih kvartova. Obzirom na nedostatak dječjih kazališta koja djeluju na prostoru Novog Zagreba nastojimo predstave dovesti u naš kvart jer djeca i roditelji često nisu u mogućnosti posjećivati kazališta u centru grada.

Također, namjeravamo proširiti suradnju sa školama iz udaljenih kvartova čiji učenici redovito posjećuju predstave Međunarodnog festivala kazališta lutaka - PIF-a. Cilj nam je surađivati i podupirati samostalne umjetnike i nezavisnu scenu koja stvara za djecu.

U 2025. godini planiramo održati osamnaest predstava. Planiramo gostovanje: Kazalište Prijatelj, Teatar CIRKUS Punkt, Gradsko kazalište Sisak, Teatar na Trešnjevci (*Želim biti, hoću biti*), Umjetnička organizacija LOFT (*Lila, Lovci na snove*), Dječje kazalište Smješko (*Nemaš pojma, Grizlijane, Postolar i vrag*), Scena Gorica (*Tonka Bontonka*), Gradsko kazalište Sisak (*Darac i Marac, Doktor Svelječić, Čudnovate zgone baruna Münchhausena*), Produkcija Z (*Av, av, avanzura*), Mali teatar (*Vremenaste igre, Sretna priča jednog medvjedića*), Kazalište Prijatelj (*Priča o Bljaksonima*), Teatar Poco Loco (*Ovo sam ja, Čudesne stranice male Danice, Bajke nisu krive*), Udruga ekscena i UO SHOOMA (*Koja si ti planeta*).

Lutkarske i kazališne predstave za djecu u organizaciji Centra kontinuirano se održavaju od 1995. godine te su postale nezaobilazni dio kazališne ponude za djecu Novog Zagreba i grada Zagreba. Cilj programa je primjerenim lutkarskim i kazališnim predstavama djeci od najranije dobi približiti scensku umjetnost, potaknuti kreativnost i stjecanje navike odlaska u kazalište. Sve predstav se primjerene djeci i nenametljivo progovaraju o temama poput jednakosti, tolerancije, različitosti. Programom se obogaćuje kulturna ponuda Novog Zagreba.

Ovim se programom planira razvijati suradnja s nezavisnom scenom za djecu, te kazališnim institucijama koje djeluju na potresom pogođenom području. Korisnici programa su djeca predškolskog i školskog uzrasta.

VIZUALNA (LIKOVNA) UMJETNOST – 4.0. programi usmjereni na susjedstvo / kvart

FESTIVAL LIKOVNIH UMJETNOSTI U NOVOM ZAGREBU – FLU – FLUXUS

Pripremila: Vedrana Prlender, Viši stručni suradnik za audio-vizualne, likovne i kulturne programe

Festival likovnih umjetnosti u Novom Zagrebu, kroz nekoliko godina koliko se održava, profilirao se kao manifestacija koja okuplja likovne umjetnike svih izričaja s naglaskom na nove umjetničke prakse, te različite stručnjake iz područja humanistike, filma, pokreta..... u formi višednevnog događanja koje je centrirano oko određene teme. Od godine 2023. Festival raspolaže s prostorima atomskog skloništa Mamutice koje se pokazalo kao izazovan i kreativan izložbeni prostor s brojnim mogućnostima za predstavljanje multimedijalnih instalacija. Uz njega, Kulturni centar Travno raspolaže i s platoom Mamutice koji služi kao mjesto okupljanja građana i prezentacije performativnih sadržaja, ili umjetničkih radova u dijalogu i komunikaciji s javnosti.

Zbog svega navedenoga Festival likovnih umjetnosti u Novom Zagrebu od vitalne je važnosti za lokalnu zajednicu. On u kvart donosi kulturne sadržaje kao što su prvenstveno nekonvencionalni izložbeni projekti, performansi, filmske projekcije, predavanja.. Također, ističemo da su svi sudionici Festivala, pije svega umjetnici honorirani za svoja izlaganja, odnosno za sudjelovanje na izložbi, čime želimo uspostaviti i podržati praksu honoriranja umjetnika makar i *simboličnim* iznosima.

U 2025. godini poigrat ćemo se dilemama vezanim uz neminovno rastuću i sveprisutnu *umjetnu inteligenciju*, uplivima, suodnosom i diskusijom s umjetnošću.

Naše je doba vrijeme hiperprodukcije sadržaja. Umjetna inteligencija dozvoljava gotovo beskonačno generiranje različitih tekstualnih i vizualnih materijala. Gomila riječi, objava, narativa, slika i videomaterijala proizvodi se svakodnevno. Takva informacijska klima je pogodna za zlouporabe: širenje lažnih vijesti, propagande i dezinformacija. Posljedica toga je sve veće nepovjerenje u institucije, administraciju, edukaciju, znanost. Posljedica je i sve veća atomizacija društva. Bijeg pojedinaca u vlastite svjetove konstruirane na intimnim uvjerenjima, sitnim interesima i zadovoljenju dnevnih potreba. I, dakako, na konzumaciji sadržaja, skrojenog po mjeri pojedinca. Laži, istine i poluistine, žudnje, potrebe (stvarne i

konstruirane), to su koordinate u kojima se odvijaju naši životi, po kojima bauljamo na rubu svijesti surfajući digitalnom, virtualnom pustinjom u potrazi za sadržajem koji će zadovoljiti naše trenutačne potrebe. Uljuljkavamo se u beskonačne sate podcasta s karizmatičnim sociopatima i zaboravljamo na svijet oko sebe.

Ovogodišnja tema Festivala likovnih umjetnosti u Travnom bit će „**Sadržaj**“. Kako umjetnici odgovaraju na današnje društvo nabujalog, generiranog sadržaja? Nudi li ono više slobode, više mogućnosti ludičnosti i više kreativnih potencijala? Ili samo više jednostavnih alata za proizvodnju ostvarenja upitne vrijednosti? I što je, uopće, u takvom društvu, vrijednost? Ima li više govora o kvaliteti, ili je ona pala žrtvom individualnih ukusa, zatvorenih u intimne krugove autističnih estetika, politika, duhovnosti, svjetonazora?

Iz atomskog skloništa, izložba će logično zauzeti i javni prostor platoa Mamutice koji će biti rezerviran za performanse i/ili participativne umjetničke instalacije. I ove godine planirana su predavanja stručnjaka iz raznih područja koji će publici približiti temu Festivala, u suodnosu s odabranim radovima.

Cilj programa:

Ovaj festival će doprinijeti boljem razumijevanju suvremene umjetnosti i popularizaciji novih umjetničkih praksi i suvremenih stilova u klasičnim umjetničkim izrazima. Ali njegovu vrijednost vidimo i šire. Likovni festival uz doprinos likovnoj produkciji mladih umjetnika, okupljanjem velikog broja mladih umjetnika i ljubitelja likovnih umjetnosti na predavanjima i radionicama, te prvenstveno na izložbama, donio bi iznimnu urbanu živost platou Mamutice. Postavljanjem izložbi, te prezentacijom performansa na samom platou, likovno i sadržajno obogatio bi se svakodnevni život stanovnika Mamutice i ukupnog novozaagrebačkog javnog prostora. Na samom obodu platoa egzistira potencijal od 5000 „posjetitelja“ Festivala. Sam plato, izvorno mišljen kao mjesto društvenosti mnogoljudne zajednice sveo se na pješačku prometnicu, te se samo kulturnim sadržajima velikog formata i snage može na tom mjestu uspostaviti istinska funkcija trga. Ovakve akcije mogle bi postati trajni poticaj za pokretanje široke platforme na uspostavi oplemenjenog urbanog centra, s centrom za kulturu kao ključnom sastavnicom.

Hvalevrijedno obogaćivanje zagrebačke kulturne scene uglavnom je usredotočeno na povijesnu jezgru, a mnogoljudna novozaagrebačka populacija, što zbog prostornih, dobrih, ekonomskih ili obiteljsko-organizacijskih zadatosti, samo sporadično može učestvovati u tim sadržajima.

GLAZBENA UMJETNOST – 4.0. programi umjereni na susjedstvo / kvart

KONCERTI KLASIČNE, POPULARNE I JAZZ GLAZBE S RADIONICAMA

Pripremila: Vedrana Prlender, Viši stručni suradnik za audio-vizualne, likovne i kulturne programe

U Kulturnom centru Travno glazbeni programi se organiziraju od 1996. god. te je do sada organizirano preko 260 koncerata klasične, popularne, etno i jazz glazbe. Cilj programa je obogatiti kulturnu ponudu Novoga Zagreba kvalitetnim glazbenim programima.

Program je namijenjen svim dobnim skupinama – djeci, mladima i odraslima na području Novog Zagreba. Ulaz na glazbene programe je slobodan.

U 2025. godini organizirat ćemo deset koncerata (šest klasične i popularne glazbe, dva koncerta jazz glazbe i dva za djecu predškolske i školske dobi).

U programu klasične i popularne glazbe će sudjelovati: *Filip Merčep, Papandopulo kvartet, Zagrebački solisti, Mandolinski ansambli HGGD- Sloga, Gudački kvartet Porin te Pedro Ribeiro Rodrigues s Lucijom Stilinović*. Na jazz programu je *Jo Kaplowitza - 'The Keyboard Extravaganza* te projekt GIIPUJA, akronima za “Glazba Istre I Primorja U Jazz Aranžmanima”.

Realizirat ćemo i program za djecu *Glazbeno jutro s violinom*, a u suradnji s Hrvatskom glazbenom mladeži održat će se program *Glazba u mom kvartu*. Nadamo se da ćemo biti u prilici sa Zagrebačkim solistima organizirati program „Mamutica Classics.

U 2025. organizirat ćemo sljedeći program:

I. KONCERT KLASIČNE I POPULARNE GLAZBE:

FILIP MERČEP, udaraljke (ožujak 2024)

Udaraljkaški recital Filipa Merčepa u kojem će predstaviti najznačajnija djela udaraljkaške literature na multimedijalan način. Djela autora 20.st koja su svojim avangardnim pristupom i nekonvencionalnim razmišljanjem zacrtali svoje mjesto u povijesti glazbe, umjetnik će na koncertu prikazati u novom ruhu- na audiovizualan način. Djela Xenakisa, Feldmana i drugih , uz praizvedbu Srđana Dedića ovim recitalom će ostaviti veliki trag na zagrebačkoj glazbenoj sceni i nastavak je koncepta koji je Filip Merčep predstavio na svom rasprodanom koncertu na Muzičkom biennalu Zagreb 2023.

PAPANDOPULO KVARTET (veljača 2025.)

Od svog osnutka 2008.g. Papandopulo kvartet stvara vlastitu glazbenu priču na ostavštini jednog od najslavnijih hrvatskih skladatelja, Borisa Papandopula. Dinamičan i nagrađivan ansambl, čvrsto utemeljen kao jedan od vodećih kvarteta svoje generacije, Papandopulo kvartet opisan je kao "najbolja stvar koja se skladateljima može dogoditi" (Zarez) s izvedbama koje balansiraju "vrhunsku muzikalnost" (Jutarnji list) i "izvanrednu posvećenost" (Hrvatski radio 3). Kao prvaci nove glazbe, Papandopulo kvartet premijerno je izveo više od 40 novih djela posvećenih njima.

Kvartet Papandopulo čine četvorica hrvatskih saksofonista: Nikola Fabijanić, sopran-saksofon, Gordan Tudor, alt-saksofon, Goran Jurković, tenor-saksofon i Tomislav Žužak, bariton-saksofon.

Na programu koncerta su: W. A. Mozart: Divertimento u F duru K.138 (obr. G.Tudor); E. Bozza: Andante et scherzo; P. Obradović: Petrichor; G. Tudor: Nekoliko minijatura za kvartet saksofona; G. Gershwin: Rapsodija u plavom (obr. J. van der Linden)

ZAGREBAČKI SOLISTI (svibanj 2025)

Kultni ansambl pod ravnanjem Sretena Krstića najavio je slijedeći program: Wolfgang Amadeus Mozart: Divertimento za gudače u F-duru, KV 138/125c; Pjotr Iljič Čajkovski: Serenada za gudače u C-duru, op. 48; Boris Papandopulo: Pinterichiana; Felix Mendelsohn: San Ivanjske noći, op. 21, Uvertira u obradi Sretena Krstića

VEČER MANDOLINE (lipanj 2025.)

Na tradicionalnom koncertu *Večer mandoline* nastupit će *Mandolinski komorni ansambl i Orkestar mandolinista i gitarista HGGD-a Sloga uz nastup i Mleđeg mandolinskog orkestra*, te ravnanje Mladena Landaua i Maksimilijana Borića Na programu će biti izvedene melodije klasične i popularne glazbe.

GUDAČKI KVARTET PORIN (studeni 2025)

Gudački kvartet Porin osnovan je u okviru razreda komorne glazbe prof. Mladena Sedaka, na zagrebačkoj Muzičkoj akademiji 1998. godine. Mladi kvartet se vrlo brzo profilirao kao jedan od najznačajnijih hrvatskih komornih sastava postigavši brojnim nastupima uspjehe ne

samo diljem Hrvatske već i u Njemačkoj, Austriji, Sloveniji, Italiji, BiH, Kanadi te u dalekoj Argentini. Danas njegov stalni postav čine violinisti *Ivan Novinc* i *Val Bakrač*, violistica *Lucija Brnadić* i violončelistica *Neva Begović*. Gudački kvartet Porin na Sceni Travno održat će koncert sa sljedećim programom: Blagoje Bersa: Menuet za gudački kvartet; Joseph Haydn: Gudački kvartet u C-duru, op. 33 br. 3; Miroslav Miletić: Folklorne kasacije; Wolfgang Amadeus Mozart: Gudački kvartet u D-duru, KV 575

HISTOIRE (prosinac 2025.)

LUCIJA STILINOVIĆ, *flauta* **PEDRO RIBEIRO RODRIGUES**, *gitara*

Hrvatsko-portugalski glazbeni dvojac predstaviti će se programom za koji vjerujemo da će donijeti mnogo melodičnosti, emocije i temperamenta: Carlos Seixas (1704. - 1742.): Sonata (arr./obr. Pedro R. Rodrigues); Friedrich Burgmuller (1806. - 1874.): Trois Nocturnes; Fernando Lopes-Graca (1906. - 1994.): Tre Capriccetti, LG 90; Boris Papandopulo (1906. - 1991.): Tri Dijaloga za flautu i gitaru; Ástor Piazzolla (1921. - 1992.): Histoire du Tango; John W. Duarte (1919. - 2004.): Un Petit Jazz

Mlada flautistica *Lucija Stilinović* umjetnica je respektabilne međunarodne karijere, dok je gitarist *Pedro Ribeiro Rodrigues*, Portugalac sa zagrebačkom adresom, nakon školovanja i usavršavanja, nastupao u brojnim koncertnim dvoranama širom Evrope, a trenutno predaje komornu glazbu na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu.

II. KONCERTI JAZZ GLAZBE

Koncerti jazz glazbe se održavaju od 2007. godine. Kroz program jazz slušaonica i koncerata ljubiteljima jazz predstavljeni su pojedini instrumenti, ženski i muški vokali, te njihova povijest i značaj u jazzu putem radijski snimki i glazbom uživo.

U 2025. organizirat ćemo sljedeće koncerte:

JOE KAPLOWITZ'S KEYBOARD EXTRAVAGANZA (ožujak 2025.)

Glazbeni projekt autorskih skladbi Joa Kaplowitza pod nazivom **'The Keyboard Extravaganza'** okuplja hrvatske eminentne pijaniste. Glazbeni izričaj izrastao iz bluesa, gospela, klasičnog jazz u ovom projektu uključuje i jazz, klasiku, progresivni rock i funk. Joe Kaplowitz je pijanist, orguljaš, tubist, skladatelj i aranžer, jedan je od najaktivnijih glazbenika na hrvatskoj jazz sceni, a svira i surađuje s mnogim drugim glazbenicima diljem regije, dobitnik je mnogih nagrada, a od 2014. godine Kaplowitz je redovni član Jazz orkestra HRT-a.

Na koncertu će nastupiti: Joe Kaplowitz – klavijature, Viktor Lipić – klavijature, Hrvoje Galler – klavijature, Janko Novoselić – bubnjevi

GIIPUJA : “Glazba Istre I Primorja U Jazz Aranžmanima” (studeni 2025.)

Povezujući etno glazbu Istre i Primorja sa suvremenim jazzom, Damjan Grbac sa svojim se quartetom ‘Damjans’ otisnuo na intrigantno glazbeno putovanje, vješto interpretirajući glazbeno stvaralaštvo prošlosti kroz suvremene muzičke prakse, progovarajući jezikom tradicije kroz slobodu improvizacije. GIIPUJA nas svakim novim koncertom i diskografskim izdanjem, na što se naslanja i projekt “100 šterni, čo!”, vodi kroz jedinstveno glazbeno iskustvo, promovirajući hrvatsku autohtonu glazbu, aktualizirajući je u suvremenom kontekstu i otvarajući joj vrata u svijet kako bi nastavila živjeti za nove generacije.

GIIPUJA su Damjan Grbac - kontrabas, Marko First - violina, sopela, Aldo Foško - bas klarinet i Tonči Grabušić - bubnjevi.

III. GLAZBENO JUTRO

S ciljem približavanja klasične glazbe djeci predškolskog i nižeg školskog uzrasta organizirat ćemo program *Glazbeno jutro*. Na programu će uz odabrana djela poznatih skladatelja biti predstavljeni pojedini instrumenti.

Planirani su sljedeći programi:

GLAZBENO JUTRO ZA NAJMLAĐE S VIOLINOM (studeni 2025.)

Glazbeno jutro za najmlađe provest ćemo s violinom. Uz mali koncert, kroz svijet violine, priču i svirku, provesti će nas mlada violinistica Dora Maganić uz pomoć najmlađih snaga Učilišta Eli Bašić. Uz naglasak na interaktivnost i sudjelovanje djece, uvest će ih u bezvremenski zvuk violine i čaroban svijet muziciranja.

GLAZBA U MOM KVARTU – suradnja s Hrvatskom glazbenom mladeži

Organizacijom glazbenih programa želimo podići kvalitetu života stanovnika naselja Travno i cijeloga Novog Zagreba, obogatiti kulturnu ponudu kvalitetnim glazbenim programom a kod djece predškolskog i nižeg školskog uzrasta razviti ljubav prema klasičnoj glazbi.

Program je namijenjen svim dobnim skupinama – djeci, mladima i odraslima na području Novog Zagreba. Ipak, dobar dio publike dolazi s područja cijeloga Zagreba, a redovito i neki pojedinci iz bliskog inozemstva.

Ulaz na glazbene programe je slobodan. Zamjetan je kontinuiran rast broja publike.

DJELATNOST CENTARA ZA KULTURU – 4.0. programi umjereni na susjedstvo / kvart

KULTURKA - edukativno-kreativne radionice

Pripremila: Jelena Kovačić, Viši stručni suradnik za glazbene, književne i edukativne programe

Kulturka su edukativno-kreativne radionice za djecu i mlade koje su pokrenute u Kulturnom centru Travno kao novi program u 2024. godini s ciljem da djeca i mladi dobiju priliku kreativno se izražavati i stvarati na različitim tematskim radionicama koje se održavaju u večernjim terminima prve subote u mjesecu u terminu održavanja večernje predstave za odrasle. Radionice su osmišljene s ciljem da djeca i mladi dobiju priliku educirati se, kreativno se izražavati te se dobro zabaviti sa svojim vršnjacima na radionici dok njihovi roditelji ili staratelji imaju mogućnost pogledati predstavu za odrasle.

Održane su različite tematske radionice - dramsko-likovna radionica, slikarska radionica, radionica irskih plesova, radionica dizajna eksterijera te radionica izrade igračaka od drva koje su vodili različiti profesionalci i stručnjaci iz područja likovne, dramske i plesne umjetnosti, ali i iz svijeta dizajniranja. Radionice su namijenjene različitoj dobi - od vrtićke djece do srednjoškolaca za koje smatramo da najmanje dolaze u Centar te da im je potreban dodatan edukativno-kreativni poticaj.

Radionice traju u periodu od siječnja do lipnja te od listopada do prosinca u terminu od 90 minuta, jednom mjesečno.

Predviđene radionice za 2025. godinu su:

SIJEČANJ - radionica *Od slike do priče*

Radionica *Od slike do priče* osmišljena je kao dramsko-stvaralački proces u kojem će likovna djela hrvatske umjetnosti služiti kao poticaj za razvijanje dramske priče, odnosno stvaranja dramskog teksta. Radionicom se nastoji spojiti likovna umjetnost i dramsko stvaralaštvo koje će učenicima 3. i 4. razreda srednjih škola služiti kao svojevrsna edukacija o renomiranim likovnim djelima hrvatske umjetnosti te o samoj kompoziciji drame i dramskog teksta, ali prije

svoga, kao drugačija vrsta poticaja za jezično i dramsko stvaralaštvo. Također, ovom kreativnom dramsko-stvaralačkom radionicom učenici završnih razreda srednjih škola žele se potaknuti na vlastito stvaranje i jezično izražavanje različitim iskustvenim aktivnostima te na razvijanje mašte, imaginacije i kreativno rješavanje zadataka.

Voditeljica radionice: Jelena Kovačić, sveučilišna specijalistica dramske pedagogije

VELJAČA - radionica *Glazba i ja*

Na glazbenoj radionici *Glazba i ja* voditeljica će polaznike provesti kroz osnovni proces nastanka glazbene građe: melodije, ritma i teksta uz popratna objašnjenja pravilnog zapjeva i vokalnog disanja, sve u cilju poticanja aktivnog slušanja glazbenog materijala današnjice. Radionica je namijenjena djeci u dobi od 10 do 15 godina.

Voditeljica radionice: Iva Jarić, pijanistica i zborovođa

OŽUJAK - radionica *Kazalište materijala*

Tkanina, papir, plastična folija, štapovi, staklo, kamenje..., sve je to neoblikovani materijal kojim se vrlo često koristimo u vrtiću u različite svrhe - kao poticaj za različite istraživačke aktivnosti, stolno-manipulativne igre ili pak likovne aktivnosti. No, koliko često neoblikovane materijale koristimo za uprizorenja u kojima stvaralački proces oblikovanja postaje scenskom radnjom i u kojima materijali mijenjaju svoja obličja te time razvijaju scenu? Istražujući svojstva i mogućnosti različitih materijala, igrajući se njima, stvarat ćemo nove, drugačije svjetove, izmičući materijale iz njihovog uobičajenog konteksta i otkrivajući njihovu magičnu stranu. Radionica je namijenjena djeci od 5 do 9 godina.

Voditeljica radionice: Ana Malnar, odgojiteljica i sveučilišna specijalistica dramske pedagogije

TRAVANJ - radionica *Projektiram - dizajniram*

Radionica *Dizajniram i maketiram* pruža inspirativno iskustvo djeci od 10 do 12 godina starosti koji žele istražiti svijet dizajna interijera i produkt dizajna. Kroz interaktivne aktivnosti i praktičan rad, djeca otkrivaju osnove dizajnerskog procesa – od konceptualizacije do stvaranja maketa. Djeca će imati priliku razviti estetiku i kreativno razmišljanje oblikujući makete predmeta i komada namještaja. Radionica potiče suradnju i timski rad te pruža djeci priliku razmjene ideja i zajedničkog rada na projektima. Cilj radionice je potaknuti dječju maštu i

kreativnost te ih potaknuti na razmišljanje izvan okvira kada je u pitanju oblikovanje prostora i predmeta.

Voditeljica radionice: Marija Gradečak, dipl. dizajnerica

SVIBANJ - radionica *Zagonetno drvo*

Zagonetno drvo je interaktivan i ekološki održiv koncept unutar kojeg se kroz pedagoške metode stvaraju igračke, skulpture i razna idejna rješenja isključivo od prirodnih materijala pronađenih u okolišu. Igračke se izrađuju ručno, uz pomoć raznih alata, a kasnije premazuju i zaštićuju voskom. Projekt se realizira kao izložba i radionica namijenjena prvenstveno djeci, ali i odraslima. Malom intervencijom zagonetni prirodni oblici pretvaraju se u funkcionalne igračke. Cilj je da djeca kroz igru na praktičan način razvijaju ekološku osjetljivost i usput treniraju prstiće i govor te su aktivni u raznim simboličnim igrama (autići, dizalica, vaga, set za konstruiranje, instrumenti, životinje, alati..) Također, djeca uče o fizici, logici, matematici, ali i o samoj estetici iskonskog drveta kao prirodnog resursa. Radionica je osmišljena kao druženje jednog roditelja i djeteta (dob od 4 do 12 godina).

Voditelj radionice: Matija Bobek, likovni pedagog i odgojitelj

LIPANJ - radionica *Slikajmo zajedno*

Na likovnoj radionici sudionici će svoj vlastiti, poznati prostor (vlastitu sobu, dnevni boravak, kuhinju, park...) pokušati svesti na osnovne oblike i forme te ga naslikati temperama na papiru. Cilj je da sudionici upoznaju osnovne likovne elemente i slikarske tehnike na vlastitom primjeru, a istovremeno pokrenu maštu i uživaju u likovnom stvaralaštvu. Radionica je namijenjena djeci u dobi od 6 do 10 godina.

Voditeljica radionice: Lucija Picek Posavec, studentica Likovne akademije

LISTOPAD - radionica *Kamišibaj - umjetnost pripovijedanja u slikama*

Kamišibaj je tradicionalno japansko sliko-pripovjedno kazalište. Radionica je svojevrsan uvod, upoznavanje s osnovama. Pored teorijskog dijela, dat će se uvid u različite estetike i teme koje se mogu prenijeti u kamišibaju te propitati može li nam takav spoj slike i priče pomoći u učenju različitih nastavnih sadržaja, odnosno na koji način može upotreba kamišibaja pospješiti

ispuniti odgojno-obrazovne ishode. Radionica je namijenjena djeci i mladima u dobi od 15 do 18 godina.

Voditeljica radionice: Iva Nemeč, sveučilišna specijalistica dramske pedagogije

STUDENI - radionica *Plešimo zajedno*

Radionica standardnih plesova namijenjena roditeljima i djeci osmišljena je tako da se sudionici s irskim plesovima upoznaju teorijski i iskustveno. Prvo će kroz kratko predavanje čuti nešto više o plesovima, a nakon će upoznati i učiti osnovne korake nekoliko različitih plesova. Naučeni koraci otplesat će se u velikoj zajedničkoj koreografiji. Plesni parovi sastojat će se od jednog roditelja i jednog djeteta u dobi od 8 godina na dalje.

Voditeljica radionice: Ana Antolković, etnologinja i kulturna antropologinja.

PROSINAC - radionica *Snimaj i montiraj*

Radionicom *Snimaj i montiraj* polaznici će u nekoliko koraka uspostaviti razmišljanje o prostoru i arhitekturi Centra, o mediju filma, njegovom planiranju i izvedbi. Namijenjena je širokom rasponu godišta, od petog razreda osnovne škole pa do četvrtog srednje. Radionica ne služi samo za podučavanje filmskih tehnika i jezika filma, već i za poticanje emocionalne povezanosti s okolinom te razvoj kritičkog razmišljanja i kreativnosti.

Voditelji radionice: Saša Ban i Nevenka Sablić, autori dokumentarne serije *Betonski spavači*

EDUKATIVNO KREATIVNE RADIONICE ZA DJECU TIJEKOM ŠKOLSKE GODINE

Pripremio: Goran Markovčić, Viši stručni suradnik za arhivsko gradivo, akcije i manifestacije

Kulturni centar Travno za djecu predškolskog i školskog uzrasta organizirat će edukativno-kreativne radionice koje prate školsku godinu. Ciljevi radionica su poticanje dječju kreativnosti i upoznavanje sa svim aspektima scenske, likovne i glazbene umjetnosti.

Rad u radionica se odvija prema sljedećim programima:

a) Dramske radionice za djecu

Dramske radionice namijenjene su djeci predškolskog i školskog uzrasta i mladima. Rad u dramskim radionica odvija se kroz igru, vježbe improvizacije, stvaranje priča i njihovu dramaturgiju, pantomimu i pokret čime se potiče i razvija pažnja, glas, govor i govorna

izražajnost, koncentracija, pamćenje, zajedništvo i mašta. U dramskim radionicama polaznici obrađuju sljedeće teme:

- igre upoznavanja i zagrijavanja
- vježbe pamćenja, koncentracije i mimske vježbe
- improvizacije, imaginacije
- osnove karakterizacije likova kroz jednostavne odnose iz života
- vježbe glasa i izgovora, osnove scenskog govora, interpretativno čitanje teksta
- kolektivno stvaranje priče prema zadanoj temi
- vježbe i igre timskog rada
- priprema završne predstave

Dramske grupe pripremit će završnu predstavu, a planiramo nastup na SKAZ-u. (Susretu kazališnih amatera Zagreba), u programu Advent u Travnom i na Danima Travnog.

Voditeljice programa su dramski pedagogozi Doris Dobranić Bakša, Marijin Kuzmičić i Laura Bošnjak.

Cilj programa je djeci i mladima približiti dramsku i kazališnu umjetnost razvijanjem kreativnosti, scenskih pokreta i govorne kulture tj. upoznavanjem s dramsko-scenskim izrazom. U dramskim radionicama razvija se sposobnost zamišljanja, maštanja i kreativnosti. Rad u grupi kod djece razvija samopouzdanje i samopoštovanje, pozitivan odnos prema okolini i međusobnom razumijevanju. Kroz vježbu improvizacije razvijaju se sposobnost govora, svjesnog iskazivanja i razumijevanja vlastitih osjećaja i osjećaja drugih ljudi. Dramski odgoj pomaže djetetu u razvijanju osjećajnosti i osjetilnosti, govornih i drugih izražajnih sposobnosti i komunikacijskih vještina, mašte, kreativnosti, otkrivanju i razvijanju sklonosti, sposobnosti, formiranju stavova, stjecanju i razvijanju društvene svijesti i njezinih sastavnica: (samo)kritičnosti, odgovornosti, snošljivosti, razvijanju humanih moralnih uvjerenja i razumijevanju međuljudskih odnosa te stjecanju sigurnosti i samopouzdanja u javnom nastupu. Korisnici programa su djeca predškolskog i školskog uzrasta s područja Novog Zagreba.

b) Glazbena radionica gitara

Glazbena radionica gitara namijenjena je djeci školskog uzrasta. Program obuhvaća teorije solfeggia koji se sastoji od prepoznavanja osnovnih ritmičkih skupina i čitanja nota po visini uz poznavanje ritmički označenih tablatura i grafičkih oznaka npr. četvrtinke, osminke i šesnaestinke, teorije harmonije koji sadrže upotrebu osnovnih dur i mol suzvuka na gitari, ritma koji će polaznici moći naučiti kroz osnovne glazbene primjere, te ljestvice i melodije,

instrumentalni i vokalni repertoar. Kroz suvremeni program polaznici nauče svirati zabavne pop, rock i klasične skladbe.

Cilj i zadatak programa je da se djeci u njihovoj lokalnoj zajednici omogući kvalitetno dodatno obrazovanje, razvijanje individualnih sposobnosti i kreativno provođenje slobodnog vremena. Voditelj glazbene radionice – gitare je Miroslav Dominić, glazbenik, član Hrvatskog društva skladatelja i Hrvatske glazbene unije. Ciljevi glazbene radionice – gitare su da se kod djece razvije interes i senzibilitet prema glazbi, da se sviranjem instrumenta razvije bolja sposobnost razumijevanja glazbe i steknu vještine sviranja, te da se nauče teorijske osnove glazbe. Korisnici programa su djeca školskog uzrasta s područja Novog Zagreba.

c) Plesna radionica za djecu predškolskog uzrasta

U plesnoj radionici djeca će se upoznati s plesom i pokretom te kako kratke priče pretvarati u plesne točke. Program rada obuhvaća igre upoznavanja, stvaranje kratke koreografije, razvijanje oponašanje pokreta suncokreta, ptica, slonova, plesanje uz muziku, oponašanje reakcija na mokro, hladno, vruće, mijenjanje položaja tijela u reakcijama na ugodne ili neugodne položaje. Cilj svake vježbe kreiranje je plesnog pokreta koji će poslužiti stvaranju koreografije, razvoju motoričkih sposobnosti i prostorne koordinacije, te jačanju muskulature. Glazba će služiti kao poticaj za kretanje, a ozvučavanje pokreta polaznika (dah, glas, glasno koračanje, pljeskanje rukama) pomagat će pri uživljavanju u plesne uloge.

Cilj programa je da se djeca kroz zabavne i maštovite igre upoznaju i usvoje osnovne elemente plesa i plesnih vještina, da razviju interes za pokret kao izražajno sredstvo plesne umjetnosti, te da potaknu maštu i kreativnost u stvaranju vlastitih plesnih cjelina. Voditeljica plesne radionice je Katarina Vladić, plesna pedagoginja. Osnovni ciljevi plesne radionice za djecu predškolskog uzrasta su otkrivanje i razvijanje plesne darovitosti u skladu s psihofizičkim predispozicijama djeteta, poticanje stvaralaštva u izražavanju pokretom te približavanje plesne umjetnosti kroz doživljaj plesnog pokreta u grupi, paru i individualno. Vježbanjem plesnih struktura uz glazbu kod polaznika se razvija stvaralaštvo, ritmičnost, dinamičnost, harmoničnost, ljepota i izražajnost pokreta kao i pravilno i lijepo držanje tijela. Kreativne plesne radionice kroz maštovite plesne slike i igre razvijaju kod djece motoričke funkcije, koordinaciju pokreta i daju mogućnost individualnog izražavanja. Korisnici programa su djeca predškolskog uzrasta s područja Novog Zagreba.

d) Likovne radionice za djecu

Rad u likovnim radionicama odvija se u dvije grupe: djeca predškolske dobi i nižih razreda osnovne škole. Likovne grupe kroz svoj program razvijaju pozitivan stav prema estetskim vrijednostima likovnog rada. Polaznici se upoznaju s hrvatskom i svjetskom kulturnom i umjetničkom baštinom, razvijaju kritično i stvaralačko mišljenje te kreativnost i originalnost u stvaralačkom radu.

U likovnim radionicama koriste se različite likovne tehnike primjerene dječjem uzrastu: crtanje (pastel, boja, olovka, flomaster, tuš), slikanje (tempera, vodena boja), modeliranje (glinamol, glina), kolaž, origami. Teme likovnih radionica različite su i primjerene uzrastu djece. Uključuju crtanje i slikanje po viđenju (npr. izrada portreta), kao i interpretaciju motiva iz mašte (zmajevi, grad čuda). Teme pokrivaju različite segmente likovnog izražavanja: linijsko crtanje, kontrast i kompoziciju. Polaznici se također upoznaju s osnovnim pravcima u likovnoj umjetnosti. Tijekom godine organizirat ćemo izložbu radova polaznika likovnih radionice. Voditelji likovnih radionica su Andrea Jurković, akademska kiparica i Dario Uroić, prof. likovne kulture i akademski grafičar. Ciljevi i zadaci likovnih radionica su poticanje dječju kreativnosti i razvijanje pozitivnog stava prema estetskim vrijednostima u bližoj i široj okolini, što se postiže prije svega razvojem sposobnosti i vještina u vizualnoj komunikaciji.

U likovnim se radionicama stječu znanja iz likovne kulture i umjetnosti, razvijaju sposobnost vizualne percepcije, doživljaja, potiče se i razvija kreativno mišljenje i sposobnost analitičkog promatranja, pozitivan odnos prema radu, aktivnost, upornost i samostalnost, razvijaju se psihomotoričke sposobnosti, vještina kontrole ruke u izražajne svrhe, kao i psihičke funkcije koncentracije, percipiranja, pamćenja, mašte. Razvija se socijalni odnos kolegijalnosti suradnjom u grupnim radovima, kao i urednost, pažljivost i poštovanje prema tuđim djelima. Korisnici programa su djeca predškolskog i školskog uzrasta s područja Novog Zagreba.

e) Strip radionica za djecu školskog uzrasta

Polaznici strip radionice su djeca školskog uzrasta. U radionici polaznici uče o povijesti stripa, crtanju anatomije ljudskoga i životinjskog tijela, crtanju pokreta, kreiranju likova, tuširanju i izradi stripa.

Cilj i zadatak ove radionice je svladati umijeće crtanja stripa. Radionica stripa omogućuje dobrim crtačima da se kreativno izražavaju kroz ovaj medij. Kroz crtež razvijaju maštu jer priču trebaju ispričati u nekoliko kadrova.

Program strip radionice:

1. O povijesti stripa. Izrada stripa od 6 sličica „Div protiv tri super junaka“ (zadani scenarij)
2. Kreiranje likova s različitim osobinama

3. Crtanje tijela u različitim položajima uz pomoć lutke-modela
4. Strip na slobodnu temu za učenje slaganja oblačića (s puno likova koji govore o istoj temi)
5. Pokret u stripu (eksplozije, padovi, letenje, trčanje.)
6. Perspektiva (crtanje zgrada i drvoreda)
7. Izrada stripa prema basni „Cvrčak i mrav“
8. Izrada sjena (na zgradama, zidu)
9. Anatomija ljudskog i životinjskog tijela
10. Sjene na tijelu
11. Žablja i ptičja perspektiva
12. Strip na slobodnu temu (rad u grupama)
13. Tuširanje stripa. Priprema crteža za koloriranje na kompjutoru
14. Izrada naslovnice stripa
15. Izrada stripa od 2-3 sličice, bez riječi, temeljenog na gegu
16. Lik koji se kreće u fazama (uvod u izradu crtanog filma)
17. Strip na razne teme uz upotrebu hamer papira i kolaža
19. Izrada angažiranog stripa s porukom (npr. na temu ekologije)
20. Strip u kojem igrom sami jedni drugima zadaju naslov i temu stripa (rad u grupi)

Putem rada u strip radionici polaznici razvijaju sposobnost vizualne percepcije, doživljaja, potiče se i razvija kreativno mišljenje, sposobnost analitičkog promatranja, pozitivan odnos prema radu, aktivnost, upornost i samostalnost. Također se razvijaju psihomotoričke sposobnosti, vještina kontrole ruke u izražajne svrhe, kao i psihičke funkcije: koncentracija, percipiranje, pamćenje, mašta itd. Razvija se i socijalni odnos kolegijalnosti s drugim polaznicima kroz suradnju u grupnim radovima, kao i urednost, pažljivost i poštovanje prema tuđim djelima.

Tijekom godine organizirat ćemo izložbu radova polaznika strip radionice. Voditelj strip radionice je Dario Uroić, prof. likovne kulture i akademski grafičar.

f) Radionice crtanja na računalu

Polaznici radionice su djeca nižeg i višeg školskog i srednjoškolskog uzrasta. Na radionici će se savladati osnovne funkcije programa za crtanje, učiti o osnovnim tehnikama crtanja na računalu te mogućim smjerovima digitalnog crteža. Predavanja će biti koncipirana po dobnoj skupini polaznika.

Cilj radionice je poticati djecu i mlade na kreativno korištenje računala. Voditelj radionice crtanja na računalu je Marin Radišić.

g) Filmske radionice

Polaznici radionice su djeca nižeg i višeg školskog uzrasta i srednjoškolskog uzrasta. Radionice će biti koncipirane ovisno o dobi polaznika prema grupama. Finalni proizvodi filmskih radionica neće ostati samo kao vrijedan materijal KUC-a i polaznika, nego i kao materijal kojim se možemo javljati na festivale. Voditelj filmske radionice je Marinko Marinkić, filmski snimatelj.

Cilj radionice je učenje djece o nastanku dokumentarnih, igranih i animiranih filmova te razvoj ljubavi prema filmskoj umjetnosti. Osobito u starijim dobnim skupinama kada mladi istražuju čime bi se mogli baviti u životu, ovakve prilike su iznimno važne da se okušaju u nečemu što bi ih moglo zanimati.

h) K-pop radionice plesa

K-POP je glazbeni žanr koji se sastoji od elektro pop-a, hip hop-a, pop-a, rock-a i R&B-a iz Južne Koreje. K-pop je također postala i popularna supkultura među tinejdžerima cijelog svijeta što je rezultiralo velikim interesom za modu i stil korejskih grupa i pjevača. Na ovaj način se otvaramo tinejdžerskoj dobi koja nije dovoljno zastupljena u programima Centra.

Završni program

U Kulturnom centru Travno će se u lipnju organizirati završni program svih edukativno-kreativnih radionica.

Polaznici dramskih grupa priredit će završnu predstavu u Kulturnom centru Travno. Tamo će prikazati koje su dramske vještine naučili kao npr. improvizaciju, imaginaciju, vježbe osnovnog scenskog govora, pamćenja, koncentracije. Voditelji dramskih grupa su Marijin Kuzmičić, Doris Dobranić i Laura Bošnjak dramski pedagozi.

Polaznici glazbene radionice gitare u sklopu završnog programa kreativnih radionica imati će koncert na kojemu će svirati poznate pop, rock i klasične skladbe, te prikazati svoje muzičko znanje kroz osnovne glazbene primjere. Voditelj radionice gitare je Miroslav Dominić glazbenik i član Hrvatskog društva skladatelja i Hrvatske glazbene unije.

Polaznici plesne radionice izvesti će plesnu koreografiju oponašanja pokreta biljaka i životinja: ptica, suncokreta, drveća, slonova, mačaka i sl. Voditeljica plesne radionice je Katarina Vladić plesna pedagoginja.

Polaznici likovne i strip radionice organizirati će izložbu svojih radova u foajeu Kulturnog centra Travno. Voditelji likovne i strip radionice su Andrea Jurković akademska kiparica i Dario Uroić prof. likovne kulture i akademski grafičar.

Filmske radionice imat će svoje projekcije na otvorenom u jednom od prostora oko KUC-a Travno.

Završnom priredbom u Kulturnom centru Travno polaznicima edukativno- kreativnih radionica omogućuje se stjecanje samopouzdanja u javnom nastupu te stjecanje odgovornosti, samopouzdanja u komunikaciji.

Cilj programa edukativno- kreativnih radionica je djeci i mladima približiti dramsku, likovnu, plesnu i glazbenu umjetnost te im preko javnog nastupa omogućiti samostalni izričaj. Korisnici programa su djeca školskog uzrasta s područja Novog Zagreba. Edukativno-kreativnim radionicama se potiče obrazovanje djece i mladih i vrlo su bitni za njihov socijalni, kreativni i individualni razvoj. Djeci i mladima omogućuje se kvalitetno provođenje slobodnog vremena i stjecanje samopouzdanja u komunikaciji, razvijanju društvene svijesti i njezinih sastavnica: samokritičnost, odgovornost, snošljivost, razvijanju humanih moralnih uvjerenja i razumijevanju međuljudskih odnosa te stjecanju sigurnosti i samopouzdanja u javnom nastupu. Jedan od načina prevencije oblika društveno neprihvatljivog ponašanja djece i mladih je organizacija sadržajnog slobodnog vremena koje pozitivno utječe na njihov fizički, duhovni, obrazovni i kulturni razvoj te je značajna potpora u borbi protiv negativnih utjecaja okoline (droge, alkohola, nasilničkog ponašanja). Korisnici programa su djeca i mladi s područja Novog Zagreba.

MOGU JA - RADIONICE ZA VRIJEME ŠKOLSKIH PRAZNIKA

Pripremio: Goran Markovčić, Viši stručni suradnik za arhivsko gradivo, akcije i manifestacije

Za vrijeme školskih praznika organizirat ćemo program pod nazivom *Mogu ja*. Program je namijenjen djeci školskog uzrasta i mladim. Organiziranjem raznovrsnih radionica za vrijeme školskih praznika djeci se omogućuje bavljenjem onim aktivnostima koje im pružaju najveću zabavu i veselje. To pozitivno djeluje na njihov fizički, duhovni, obrazovni i kulturni razvoj. Za djecu školskog uzrasta i mlade radionice su besplatne.

Za vrijeme školskih praznika u 2025. godini održat će se sljedeće radionice:

Radionica Čarobni Štapić

Na radionici Čarobni štapić mađioničar Vladimir Štimac djeci će prikazati magične trikove te predstavio svoje vještine. Neke trikove će objasniti kako se izvode dok će drugi ostati tajna. Rekviziti za trikove su mu raznovrsni: karte, čaše, marame, olovke, gumice, špage. Svaki

trik je popraćen svojom primjerenom pričom za djecu te ima neočekivani ishod. Osim što su trikovi interaktivni (sudjeluju djeca) svaki od njih koji djeca nauče mogu pokazati svojim prijateljima ili rodbini s ciljem nove dimenzije zabave. Neki od njih možda i sami u budućnosti postanu mađioničari.

Radionica stolnih društvenih igara

U radionici stolnih društvenih igara djece su se upoznala i igrala sljedeće igre: Der schwarze pirat, Tier auf tier, Biatlon, Labirint, Dixit, Pandook , Čovječe ne ljuti se, Monopoly Bloku, Antike, Pictionary, Scrabble, Big City, Bamboleo, Lost cities. i dr. Voditelj radionice je bio Sven Nemet, akademski slikar, osnivač kluba ljubitelja stolnih društvenih igara Labirint.

Lutkarska radionica

Na lutkarskoj radionici djeca će se upoznati sa postupkom izrade jednostavne štapne lutke. Polaznici su od spužve i štapića uz pomoć ljepila izrađivati lutke s raznim motivima ovisno o godišnjem dobu: kuniće, piliće, patke, cvijeće, travu, ribe, rakove, hobotnice i sl. Voditeljica je Anna Kovač Buljan, lutkarica.

Licitari

Voditeljica radionice Nina Jecić upoznat će polaznike s osnovnim pojmovima medicinarstva i licitarstva i objasniti cijeli postupak izrade licitarskog srca - od pripreme tijesta, oblikovanja u kalupima do pečenja i završnog ukrašavanja. Polaznici će izraditi svoje licitarsko srce.

Mala švelja

Na radionici Mala švelja djeca će se upoznati sa osnovama šivanja i izradom oblika uz pomoć raznih tkanina.. Postoje dva načina šivanja: uz pomoć stroja za šivanje ili ručno šivanje. Voditeljica radionice je demonstratorica Irena Hruška.

Cilj programa je da se djeci i mladima pruži prilika da svoje slobodno vrijeme, popunjavaju onim aktivnostima koja će im pružiti najviše mogućnosti da do maksimuma angažiraju i uključe svoje snage i sposobnosti. To će na kraju pozitivno utjecati na njihov fizički, duhovni, obrazovni i kulturni razvoj te će povećati njihovu potrebu za bavljenjem onim aktivnostima koja im pružaju najveću zabavu i veselje što je značajna potpora u borbi protiv negativnih utjecaja okoline (droga, alkohol, nasilničko ponašanje).

Korisnici programa su djeca i mladi s područja Novog Zagreba.

Mali znanstvenici

STEM kao važno područje u današnjem svijetu nudi brojne mogućnosti odabira radionica iz svakog od područja koje akronim predstavlja čime će se pojačati školski program.

U planu je suradnja s raznim udrugama koje se bave popularizacijom znanosti kako bi ponuda radionica bila što bogatija i raznovrsnije.

Eko radionica – od staroga novo

Radionica koja ne popularizira samo temu ekologije već nas uči što sve možemo izraditi od starih predmeta čime jača i kreativnost.

Radionica izrade Slimea

Kreativno – ljjigava radionica koja spaja znanost i zabavu.

Radionica slikanja puhanjem

Drukčiji način da se naslika slika, s malo boje, puno mašte i slamkom djeca će vježbati motoriku i razvijati kreativnost istovremeno.

3D NA KVADRAT – PROGRAM ZA OSOBE TREĆE ŽIVOTNE DOBI

Pripremio: Goran Markovčić, Viši stručni suradnik za arhivsko gradivo, akcije i manifestacije

Tai Chi radionica:

U prostoru Kulturnog centra Travno u sklopu programa 3D na kvadrat tokom 2025. godine održati će se termini Thai Chi radionice. Thai Chi je kineska borilačka vještina koja se zasniva na blagim i umirujućim pokretima kako bi se pokrenula unutrašnja energija „Chi“. U svijetu je postao popularan kao masovni oblik rekreacije i vježbe za postizanje dugovječnosti. Naziv Tai Chi Chuan potječe od dviju riječi - “Tai Chi” (taiji), u kineskoj filozofiji koncept “točke najvišeg dometa”. Thai Chi zasnovan na principima jin i janga i njihovoj dinamičkoj međupovezanosti. Voditelj Thai Chi radionice biti će Boro Ranitović, stručni trener.

Informatička radionica za osobe treće životne dobi:

U Kulturnom centru Travno održati će se besplatna radionica pod nazivom „Informatička radionica za osobe treće životne dobi“. Program je namijenjen isključivo osobama treće životne dobi. Osobe treće životne dobi na ovoj radionici upoznati će se sa osnovama rada na računalu. Na radionici će polaznici kroz praktične primjere naučili koristiti Windows, kreirati i upravljati dokumentima i datotekama, pohranjivati podatke na računalo te pregledavati fotografije i video zapise. Osobe treće životne dobi upoznati će se sa sluzenjem interneta i pregledavanjem elektroničke pošte. Informatička radionica važna je za sve koji žele biti u korak s vremenom. Radionica će se održati u prostoru Kulturnog centra Travno. Voditelj informatičke radionice biti će Jurica Lihtar, informatičar i vanjski suradnik, ukoliko se ne zaposli suradnik za

informatiku koji bi onda radionice mogao održavati tijekom cijele godine na način na koji se održava i Penzilište.

Radionica izrade etno nakita:

U Kulturnom centru Travno u sklopu programa 3D na kvadrat održati će se besplatna radionica „Izrade etno nakita“. Program 3D na kvadrat namijenjen je isključivo osobama treće životne dobi. Osobe treće životne dobi na ovoj radionici izrađivati će tradicijski nakit iz različitih krajeva Hrvatske. Za izradu tradicijskog nakita koriste se zrna različitih boja, veličina i debljine u različitoj težini i količini. Kulturni centar Travno osigurati će sav materijal za izradu nakita. Radionica će trajati dva sata. Na radionici će prisustvovati 10 polaznica. Voditeljica radionice je Vinka Mareković, dugogodišnja vanjska suradnica i demonstratorica na radionici Hrvatska etno riznica koja se već dugi niz godina održava u organizaciji Kulturnog centra Travno u Pučišćima na otoku Braču.

Edukacijskim programima se potiče obrazovanje i vještine kod osoba treće životne dobi. Ovakav tip programa važan je za socijalni, kreativni i individualni razvoj osoba treće životne dobi. Starijim osobama koje imaju višak slobodnog vremena omogućuje se kvalitetno provođenje tog vremena i stjecanje novih vještina. U etno radionicama i na tečaju crtanja i slikanja razvija se sposobnost, vještina i kreativnosti. Rad u grupi kod odraslih razvija pozitivan odnos prema okolini i međusobnom razumijevanju. Ovaj program je osobama treće životne dobi približiti će tradicijsku i likovnu umjetnost. Radionice su besplatne, a korisnici programa su osobe treće životne dobi s područja Novog Zagreba.

DANI ADVENTA U TRAVNOM

Kao što je napomenuto u odjeljku Gradske manifestacije, Kulturni centar Travno je izvršitelj brojnih programa u prosincu zbog čega propušta priliku da bude nositelj Adventskog programa na području Novog Zagreba kojem prirodno pripada, stoga se Adventski program održava samo simbolično i to unutar Centra. Ukoliko Grad nađe alternativu za provođenje manifestacija na kojima KUC ne sudjeluje kreativno već samo izvršiteljski, otvorit će priliku KUC-u da pristupi pregovorima s predstavnicima Mjesnih odbora i Gradskih četvrti o mogućnostima obilježavanja Adventa na području Novog Zagreba. To bi ujedno odgovaralo i cilju „grada na 15 minuta“. Ovako preopterećeni organizacijom velikog broja manifestacija na gradskoj razini u kojima smo isključivo tehnički, operativni i administrativni izvršitelji udaljavamo se od naše primarne zadaće i postajemo manje pristupačni i manje relevantni za lokalno stanovništvo. Pritom se u samoj ideji adventa u Travnom naglasak stavlja na uređenje i kulturne sadržaje, više nego na „kućice“ i komercijalni aspekt adventa.

Pripremio: Goran Markovčić, Viši stručni suradnik za arhivsko gradivo, akcije i manifestacije

RADIONICE

Lutkarska radionica za djecu:

U lutkarskoj radionici djeca će izrađivati štapne lutke sa motivima Adventa i Božića: Svetog Nikolu, Djeda Mraza, vilenjake, snjegoviće, anđele. Voditeljica radionice je Anica Kraljević, lutkarica.

Izrada božićnih ukrasa:

Polaznici će od filcane vune izraditi anđele, Djeda Mraza i kuglice za bor. Filcanje je rad prirodnom naprednom vunom. Voditeljica će biti Anamarija Lenard, voditeljica hoby art radionica.

PREDSTAVE

Predstava za djecu:

Vještica Zloćkoslava i Djed Mraz

U božićno vrijeme Djed Mraz luta svijetom i razveseljava djecu pričom i poklonima. Ponekad malo zaluta, ode na krivi kontinent, ali na kraju uvijek uspije svima donijeti radost i veselje. Ovog puta naletjeti će na opasnog neprijatelja: Vješticu Zloćkoslavu. Ona se ne zadovoljava jednim poklonom, ona hoće sve poklone koje Djed Mraz donosi dobroj djeci diljem svijeta! Kad joj se Djed Mraz suprotstavi Zloćkoslava ga zaledi svojim olujnim dahom! Zato se pojavljuje dječak Milivoj Štreber koji će imati hrabrosti suprotstaviti se Vještici i pobijediti njezino čaranje.

Organiziranjem programa Dani Adventa u Travnog poboljšat će se kulturna ponuda u naselju Travno i Novom Zagrebu nizom prigodnih programa za djecu, mlade i odrasle. Program je besplatan što je pruža mogućnost svima koji su zainteresirani da steknu novo znanje i vještinu i da svoje slobodno vrijeme provede što kvalitetnije. Cilj programa je smanjiti osjećaj otuđenosti i usamljenosti koji se javlja kod građana koji stanuju u velikim zgradama i neboderima, te promicanje i očuvanje hrvatske kulturne i tradicijske baštine i kulturnog identiteta. Također želimo potaknuti osjećaj zajedništva i međusobnog druženja.

Korisnici programa su djeca, mladi, odrasli i umirovljenici s područja Travnog i Novog Zagreba.

DANI TRAVNOG

Pripremila: Nevkena Sablić, Viši stručni suradnik za programe, akcije i manifestacije

U sklopu Dana Travnog 2025. nastavljamo se na uspješan program održan tradicionalno u travnju 2024. godine. Cilj manifestacije je ostvarivanje suradnje s građanima, obrazovnim ustanovama, udrugama i umjetnicima koji djeluju u naselju Travno i ostalim naseljima Novog Zagreba. Program namijenjen široj publici uspješno je objedinio različite vidove kulture i pružio platformu za kulturno-umjetničko izražavanje širokom dijapazonu generacija građana. Kroz izložbe, koncerte i radionice pružena je prilika umjetnicima i izvođačima da prezentiraju svoj rad široj publici što je poticaj za daljnji razvoj lokalne umjetničke scene i doprinos kulturnoj ponudi grada. Izvođenjem velikog dijela programa na javnim površinama - na platou "Mamutice" i u parku pokraj Kulturnog centar Travno približili smo umjetničke i kulturne programe susjedstvu i ostalim posjetiteljima te potaknuli njihovo povezivanje i međusobno upoznavanje kroz različita polja kulturno umjetničkog djelovanja. Program Dana Travnog 2025. godine bazirat će se na istim temeljnim postavkama.

Također, nastavit ćemo s ovom prilikom pokrenutim djelovanjem Kluba mladih KUC-a Travno čiji će članovi ponovo dobiti priliku sudjelovati u realizaciji manifestacije kroz najrazličitije aspekte djelovanja, od dizajna vizuala i fotografiranja do rada u tehničkom sektoru i realizaciji radionica.

DETALJAN OPIS PROGRAMA

„Susjed, kaj ima? - nastupi građana, predstavnika obrazovnih ustanova, udruga i umjetnika, susjeda i prijatelja Travnog

„Susjed, kaj ima? - izložba radova amaterskih umjetnika s područja Travnog i ostalih naselja Novog Zagreba

Scenski show „Crtić MeDo“ glazbenog sastava Jazz Me. Obučeni u kostime Garfielda, Spužve Boba, Shreka, Tinky Winkyja, Baltazara i Freda Kremenka sastav izvodi glazbene teme iz popularnih crtanih filmova. Program je veseo, poziva na ples i pruža vrhunski doživljaj mlađoj, ali i starijoj publici koja voli crtane filmove.

Međugeneracijske likovne radionice i radionice starih dječjih igara (gumi-gumi, preskakanje vijače, pikulanje...). Planirane aktivnosti potiču kreativnost, tjelesnu aktivnost, mentalnu stimulaciju, očuvanje tradicije, razvijaju društvene vještine te mogu doprinijeti povezivanju različitih dobnih skupina i građana različitih kulturnih pozadina. Oživljavanjem starih dječjih igara prenosi se kulturno nasljeđe na mlađe generacije, a mnoge stare dječje igre uključuju

fizičku aktivnost što može potaknuti zdraviji način života. Igre često zahtijevaju timski rad, komunikaciju i suradnju, što pomaže djeci (i odraslima) da razviju važne društvene vještine.

DAN GRADA ZAGREBA

Pripremila: Nevkena Sablić, Viši stručni suradnik za programe, akcije i manifestacije

U okviru programa obilježavanja Dana grada Zagreba 2025. godine Kulturni centar Travno i podružnica Centar za tradicijsku kulturnu baštinu organizirat će prigodni program namijenjen građanima Travnog i okolnih novozagrebačkih naselja s ciljem isticanja kulturnog naslijeđa, identiteta i zajedništva stanovnika grada.

DETALJAN OPIS PROGRAMA

KONCERT U PARKU

Na sam dan obilježavanja Dana grada Zagreba, u subotu 31.5.2025., u popodnevним satima planiramo koncert grupe Porto Morto u parku pokraj Kulturnog centra Travno. Porto Morto je bend iz Zagreba proizašao iz kolektiva Jeboton i poznato je ime na domaćoj i regionalnoj glazbenoj sceni po jedinstvenoj glazbi koja kombinira različite žanrove poput rocka, popa, jaza i elektronike. Ovakav koncert na otvorenom odličan je način za okupljanje zajednice jer omogućuje ljudima da se opuste, zabave i uživaju u društvu svojih sugrađana različitih dobnih skupina, interesa i pozadina.

OBOJENI GRAD - Radionica za djecu

Uz koncert planiramo održati likovnu radionicu za djecu kako bi i djeca i roditelji zajedno uživali u druženju. Djeca će biti pozvana da na samostojećim štafelajima oslikavaju motive Zagreba uz vodstvo likovnih suradnika. Radovi će biti izloženi kvačicama na užu u parku, a djeca će radove moći ponijeti kućama.

U slučaju lošeg vremena, kompletan program održat će se u dvorani i foajeu KUC-a Travno.

RAZIGRANI VEZ – RADIONICA ZA DAN GRADA ZAGREBA

Pripremila: Bojana Poljaković Popović, Viša stručna suradnica za kulturne i edukativne programe

U sklopu proslave Dana Grada Zagreba, u suradnji sa sekcijom “Šestinske švelje i opančari” HSPD “Sljeme” Šestine, Zagreb, organizirat ćemo radionicu izrade broševa u obliku šestinskog kišobrana i muškog šešira *škrlaka*, simbola Grada Zagreba. Broševi će biti izrađeni od tvorničkog vunenom materijala čohe na koje će biti prišivene aplikacije od čohe u kombinaciji sa tradicijskim prigorskim vezom za *škrlak* ili će biti izvezene pruge na kišobranu tehnikama *lančanac* i *rastegnuti križići* koji su karakteristični za narodne nošnje Zagrebačkog Prigorja.

Radionica je prikladna za djecu i odrasle, a vodite će je članice sekcije “Šestinske švelje”.

KVART U BOJI 2

Pripremila: Vedrana Prlender, Viši stručni suradnik za audio-vizualne, likovne i kulturne programe i vanjska suradnica Melinda Šefčić, mag. art.

INFORMACIJE O PROJEKTU

Provoditelj: KUC Travno

Voditeljica projekta: Melinda Šefčić

Umjetnici na projektu: Agata Lučić, Valentina Supanz Marinić, Mislav Lešić, Nikola Grabovac i Krešimir Golubić

Fotograf na projektu: Jovica Drobnyak

O PROJEKTU

Umjetnost u javnom prostoru nužan je aspekt za rast i razvoj društva, a tako i pojedinca podjednako. Grad i gradski prostor ogledalo su društva i politike koja njome vlada. Gradski prostor igra značajnu ulogu u životima građana. Ravnoteža između estetske dimenzije - oblika i materijala - i društvene dimenzije - korištenja i značenja - poželjni su kako bi se stvorila urbana svijest, a tako i baština građanstva.

Kvart u boji 2 nastavak je uspješno realiziranog projekta *Kvart u boji*, realiziranog u Travnju 2024. godine, kojim se doprinijelo umjetničkoj estetizaciji 3 odzračnika koje su oslikali umjetnici Slaven Lunar Kosanović, Goran Rakić i Melinda Šefčić. U sklopu projekta provedena je i grafiti likovna radionica s djecom koju je proveo umjetnik Krešimir Golubić. Projektna realizacija je pokazala veliku uspješnost ali i potrebu za nastavkom realizacije ove projektne inicijative, a koja bi uključila oslikavanje preostala 4 odzračnika na platou Mamutice. U nastavku projektne realizaciji u svrhu estetizacije javnoga prostora platoa Mamutice uključili

bi se umjetnici: Agata Lučić, Valentina Supanz Marinić, Mislav Lešić, Nikola Grabovac te se namjerava provesti likovna radionica s djecom pod autorstvom umjetnika Krešimira Golubića.

Realizacijom projekta *Kvart u boji 2* doprinosi se nastavku i cjelovitom ostvarenju projektne zamisli estetizacije prostora platoa Mamutice. Oslikavanjem odzračnika namjerava se stvoriti novi identitet prostora koji će potaknuti na okupljanje i interakciju, ne samo stanara Mamutice, već i građana, te im tako estetski oplemeniti prostor koji koriste za ispunjenje slobodnog vremena tijekom boravka na platou. Realizacijom projekta namjerava se približiti umjetnost zajednici, građanima, a posebice djeci, kako bi se osvijestilo da je umjetnost sastavni dio društva i života svakog pojedinca.

Projekt *Kvart u boji 2* doprinijet će boljem razumijevanju suvremene umjetnosti i popularizaciji novih umjetničkih praksi i suvremenih stilova u klasičnim umjetničkim izrazima.

Svijet oko nas nije ono što vidimo, već onako kako ga doživljavamo. Ono što naša osjetila percipiraju ima važan utjecaj na našu osobnu kulturu i pamćenje. Upravo ovaj skup faktora stvara osjećaj mjesta u ljudskoj percepciji (Minea, 2012.). Percepcija nije nešto univerzalno, kulturna pozadina i prethodna iskustva pojedinca unose različitost u percepciju stvari i uzrokuje da ono postane osjetilno racionalno iskustvo usporedno s osobnim (Bailly, 1977,1986.).

CILJEVI PROJEKTA

1. Estetizacija i revitalizacija javnog gradskog prostora Grada Zagreba
2. Višestruki vizualni učinak umjetnosti na opću populaciju stanovništva Grada Zagreba i posjetitelja
3. Provođenje likovne radionice s djecom
4. Profesionalni angažman umjetnika
5. Društveno osvješćivanje i senzibilizacija javnosti o potrebitosti umjetnosti u javnom gradskom prostoru

METODOLOGIJA RADA / NAČIN PROVOĐENJA PROJEKTA

Nakon prikupljanja financijskih sredstava uslijedit će provođenje uvodnih sastanaka voditeljice projekta Šefčić s Upravom KUC Travno kako bi se definirao plan rada i usvojile točke rada glede realizacije samoga projekta. Nakon uvodnog sastanka s Upravom KUC Travno uslijedit će i uvodni sastanak s umjetnicima čiji je cilj usvajanje terminske izvedbe projekta i razrada plana rada sukladno potrebama glede realizacije svih projektnih aktivnosti.

Nakon provođenja uvodnog sastanka, te definiranja plana rada, uslijedit će i pripremna faza provedbe projektnih aktivnosti. Sama realizacija projekta uključit će:

- provođenje sastanaka
- izvođenje idejnog rješenja, skica, umjetnika na projektu
- prikupljanje i iznašanje potrebne dokumentacije i dozvola za izvođenje likovnih intervencija na platou Mamutice
- pozivanje djece i mladih na sudjelovanje u realizaciji radionice
- nabava materijala
- priprema zidnih površina
- pribavljanje dizalice
- realizacija likovnih intervencija umjetnika
- provođenje radionica s djecom
- fotodokumentacija projekta

Kako je i navedeno, prvo će uslijediti provođenje sastanaka sa svim dionicima projekta. Nakon uvodnog sastanka s umjetnicima, uslijedit će i izvođenje skica umjetnika u svrhu estetizacije 4 odzračnika. Nakon što se skice realiziraju, krenuti će se u proces prikupljanja potrebne dokumentacije i dozvola za izvođenje likovnih intervencija: suglasnost stanara, potvrda Gradske četvrti, a potom u Gradskog ureda za obnovu, izgradnju, prostorno uređenje, graditeljstvo i komunalne poslove. Nakon iznašanja dozvole, krenuti će se s pripremnim aktivnostima glede realizacije likovnih intervencija. Prvotno će se nabaviti materija za realizaciju murala, te će se nabaviti potrebna oprema (dizalice).

Kada je u pitanju provođenje likovne radionice s djecom, KUC Travno će putem svojim web kanala pozvati svu zainteresiranu djecu da se prijave za sudjelovanje u radionici. Likovna radionica za djecu, provodit će se paralelno s izvođenjem likovnih intervencija, kako bi djeci program bio što zanimljiviji i kako bi ih se inspiriralo za što uspješnije sudjelovanje u procesu provođenja radionice.

Projektna realizacija uključit će i provedbu PR aktivnosti, te izvedbu fotodokumentacije projekta, koja će se koristiti za medijsku prezentaciju ostvarenih projektnih aktivnosti, ali i samog tijeka rada i prezentacije postignutih rezultata.

LOKACIJA DJELOVANJA

Plato kod zgrade „Mamutica“, Novi Zagreb, Travno

LITERATURA:

1. Bailly, A.S. (1977): La perception the l'espace urbain, les concepts, les méthodes d'étude, leur utilisation dans la recherche urbanistique, Paris: Cedex
2. Bailly, A.S. (1986). Subjective Distances and Spatial Representations, Geoforum, 17(1), pp. 81-88
3. Minea, E.M. (2012). Back to agora, Transylvanian Review of Administrative Sciences, Special Issue, pp.98-108

„GODINU DANA TRADICIJE“ – CJEOGODIŠNJE RADIONICE ZA DJECU I MLADE

Pripremila: Dora Križanić, Viša stručna suradnica za rekonstrukciju i restauraciju narodnih nošnji

Vodeći se godišnjim običajima i svojevrsnim ritualima koje su naši preci imali, program „Godinu dana tradicije“ zamišljen je kao cjelogodišnji kontinuirani program koji će periodički djeci i mladima prikazivati te ih aktivno uključivati u neke od aktivnosti vezanih uz pojedina godišnja doba, blagdane i posebne dane u godini. Svaka će se radionica sastojati od praktičnog dijela i „pričanja priče“, što je posebno važno za prenošenje nematerijalne kulturne baštine. Radionice su namijenjene za djecu osnovnoškolske dobi, a diferenciranost grupe (prema dobi) će doprinijeti različitim viđenjima istih praksi te će doći do razmjene kulturnih poimanja među djecom.

Počevši od radionice u veljači, povodom Valentinova, važno je naglasiti kako će radionica obuhvatiti izradu prigodnih motiva srca pomoću različitih materijala, sve uz prateću priču o sv. Valentinu i početcima proslave ovog dana. Također, kroz priče iz slavenske povijesti, kao i tradicijskog života naših starih, bit će prikazane priče o udvaranju i darivanju djevojkama, ali i načini na koje su djevojke željele „proricati“ tko će im biti budući muž i slično.

Zatim, tijekom ožujka i travnja bit će organizirane radionice izrade rukotvorina tematski povezanih sa motivima Uskrsa i proljeća. Objasnjavajući tradicijske tekstilne tehnike tkanja i izrade makramea, kao i iscrtavanja tradicionalnih motiva na pisanicama, izrađivat će se razni uporabni i ukrasni predmeti povezani sa ovim periodom godine.

U lipnju, slijedeći običaj Ivanja, bit će upriličena radionica pletenja vjenčića od cvijeća, kao i izvođenja određenih ivanjskih ophoda. Kroz učenje kratkih napjeva i plesova, djeci će biti demonstrirano kako su naši stari dočekivali ljeto te koje su sve prakse prakticirali kako bi si osigurali plodnu godinu.

U rujnu će radionice obuhvatiti tematiku narodnih nošnji i folklornih kostima te izradu replika istih pomoću različitog zrnja (riže, ječma, kukuruza, tjestenine). Djeci će biti predstavljeno nekoliko tipova narodnih nošnji, folklornih kostima i pripadajućih oglavlja, te će

na temelju predstavljenoga oni zrnjem ukrašavati unaprijed pripremljene predloške. Na ovaj način će djeca moći iskazati svoju kreativnost, ali i vlastito viđenje predstavljenoga.

Od početka studenoga organizirat će se više radionica izrade božićnih ukrasa. Božićni ukrasi će se izrađivati različitim tehnikama i od različitih materijala, a što će obuhvaćati izradu ukrasa od špage, vune, perlica, žice te ukrasnog papira. Na ovaj će način biti obuhvaćeni tradicijski motivi i boje vezani uz proslavu Božića, a dio ukrasa će se iskoristiti na način da djeca, zajedno sa djelatnicima, ukrase prostore Kulturnog centra Travno za nadolazeće blagdane. Na ovaj način će se radovima izrađenima na radionici udahnuti život u svakodnevnom okruženju te će djeca na aktivan način sudjelovati u kreiranju okruženja Kulturnog centra Travno.

Važno je naglasiti kako će voditelji radionica uglavnom biti djelatnici Centra za tradicijsku kulturnu baštinu, dok će samo poneke stručne radionice voditi vanjski suradnici. Na ovaj način se doprinosi i smanjenju troškova, uključivanju djelatnika Centra u aktivno provođenje programa i komunikaciju sa polaznicima radionica, kao i interakciju sa korisnicima radionica. Rezultati svih radionica će biti objavljivani na mrežnim stranicama Kulturnog centra Travno i Centra za tradicijsku kulturnu baštinu, poštujući privatnost i integritet maloljetnih osoba. Također, sudionici radionica će dobiti prigodnu diplomu obzirom na radionicu na kojoj su sudjelovali, kao svojevrsni zaključak svake od radionica. Konačno, suradnja u okviru ovog projekta nastavit će se sa partnerskim školama od prethodnih godina – OŠ Gustava Krkleca u Travnom te OŠ Frana Galovića u Dugavama, a prema mogućnostima će se proširiti sa još dvije osnovne škole na području Grada Zagreba.

S BAŠTINOM NA TI - TRADICIJSKE RADIONICE KROZ GODINU

Pripremila: Dora Križanić, Viša stručna suradnica za rekonstrukciju i restauraciju narodnih nošnji

Program će približiti tradicionalno tekstilno rukotvorstvo široj zainteresiranoj javnosti kroz radionice za odrasle. One će se održavati tijekom cijele 2025. godine u prostorijama KUC-a Travno. Radionice za odrasle ponudile bi varijantu za početnike te za polaznike koji već posjeduju osnovna znanja o tradicijskom tekstilnom rukotvorstvu. Radionica za odrasle početnike podrazumijevala bi tehniku veza i dodavanje tekstilnih aplikacija na tkaninu (npr. kožne aplikacije), a za napredne polaznike organizirat će se radionice specifičkih tekstilnih tehnika koja zahtijevaju određeno predznanje. U tom smislu bismo organizirali radionice izrade narukvica *štikli* pletenjem, konavoskog veza utkanice, izrade sunčane čipke *motivi*, pečkog veza i drugih vještina.

Prva tri mjeseca radionice veza i aplikacija za odrasle podrazumijevat će osnove veza i aplikacija od raznih materijala na tkaninu dok će četvrti mjesec radionice polaznici raditi vez i aplikacije na vlastitom odjevnom predmetu. Time je zamišljeno približiti tradicijske tehnike ukrašavanja tekstila široj publici i potaknuti je da promišlja o načinima inkorporiranja tradicijskog na suvremenu odjeću. Radionice bi se odvijale na mjesečnoj bazi što će polaznicima osigurati konstantu u učenju i razvijanju vještine veza.

Osim ovih radionica za odrasle, organizirali bismo i radionice “Veliki i mali zajedno za tradiciju” kojima bi cilj bio okupiti roditelje (bake i djedove) i djecu koji bi istovremeno radili predviđene tradicijske tekstilne vještine.

Radionice bi bile organizirane u poslijepodnevnim satima, ali i tijekom školskih praznika. Obuhvaćale bi izradu uporabnih predmeta i ukrasa koristeći tradicijske tekstilne vještine. Tako bi se izrađivali ukrasi za bor tehnikom makramea, tkalo bi se na drvenim okvirima, ukrašavala bi se licitarska srca i slično. Svaka bi radionica bila praćena kratkom uvodnom riječi o pojedinoj tradicijskoj tekstilnoj tehnici, kao i prezentaciji iste na konkretnim predmetima, nakon čega bi se ta tehnika koristila za izradu suvremenijeg predmeta.

Kreirajući program koji će obuhvaćati kvalitetno provedeno vrijeme roditelja i djece, zajedničko usvajanje novih vještina i očuvanje tradicijske baštine i kulture, ova će radionica pridonijeti kvaliteti svakodnevnog života, ali i širenju svijesti o međugeneracijskom prenošenju znanja o tradicijskim vještinama.

Održavanje radionica tradicijskih tekstilnih tehnika i vještina može imati mnogo pozitivnih efekata, kako na individualnoj tako i na razini zajednice. Radionice pridonose očuvanju kulturne baštine i omogućavaju prenošenje vještina koje su dio kulturnog nasljeđa. Ovaj vid tradicijskog ručnog rada dio je identiteta mnogih zajednica i kultura, a njegovo očuvanje je ključno za buduće generacije. Učenje tradicijskih vezova omogućava sudionicima da se povežu sa prošlim vremenima i razumiju kako su se ljudi nekada izražavali kroz ručni rad. Radionice vezova potiču kreativnost jer polaznici moraju kombinirati različite boje, oblike i tehnike da bi stvorili svoje dizajne. Ovo razvija maštovitost i originalnost. Vezovi zahtijevaju preciznost i spretnost prstiju, što pomaže u razvoju fine motoričke koordinacije kod djece i može poboljšati vještine koje su korisne u svakodnevnom životu. Ručni rad, kao što su vezovi, može imati umirujući efekt i pomoći smanjenju stresa i napetosti. Radionice vezova mogu pružiti učesnicima trenutke opuštanja i refleksije, a također omogućavaju učesnicima da nauče o različitim tehnikama, materijalima i dizajnima.

Ukupno gledano, radionice tradicijskog ruktvorstva imaju mnoge prednosti - od očuvanja kulture do razvoja vještina i povećanja blagostanja sudionika. Ova aktivnost može biti inspirativna i obogatiti živote djece i odraslih na mnogo načina.

AUDIOVIZUALNA (FILMSKA) DJELATNOST – 4.0. programi umjereni na susjedstvo / kvart

OFF TRAVNO 13.1. - OTVORENI FILMSKI FESTIVAL TRAVNO

Pripremila: Nevkena Sablić, Viši stručni suradnik za programe, akcije i manifestacije

OFF Travno održat će se posljednji vikend školske godine, u petak, subotu i nedjelju, 6. – 8. lipnja 2025. od 20.00 do 22.30 sati na južnoj strani prostora Kulturnog centra Travno, na otvorenom. Djeci koja upravo završavaju školsku godinu festival će poslužiti kao zabavna proslava njihovog postignuća, a više slobodnog vremena bez školskih obaveza omogućava veći odaziv na događaj. Program zbog projekcije na otvorenom mora početi večernjim satima što bi za školski uzrast tijekom godine moglo predstavljati problem, no s još samo nekoliko dana škole, kada su sve ocjene već zaključene, pruža se prilika za poseban trenutak u kojem može uživati cijela obitelj i prilika za zajednicu da se okupi i proslavi završetak školske godine na pozitivan i zabavan način. Namjera je također, kroz konstruktivno i edukativno druženje na otvorenom, pridonijeti društveno-kulturnim zbivanjima na području Novog Zagreba.

Južna strana KUC-a Travno je natkriveni prostor otvoren s više strana, dobro zaštićen u slučaju kiše ili nevremena. U prostor se može postaviti 30 sjedećih mjesta. Neovisno o konkretnim vremenskim uvjetima, novo platno za projekcije dimenzija 3x4 metra, novi projektor i ostala oprema mogu biti unutar prostora KUC Travno dok se publika nalazi na otvorenom, ali natkrivenom prostoru, ili se stavljanjem zaslona i repositioniranjem platna u otvoreni prostor, omogućuje bitno veći kapacitet gledališta. Otvoreni prostor parka i igrališta pored platoa i veliki zid također omogućuju projekcije, a ležaljke koje planiramo kupiti za programe na otvorenom će biti predivan dodatak gledanju programa.

DETALJAN OPIS PROGRAMA

1. Pretprogram: Profesor Baltazar – 15 minuta

Program će prva dva dana festivala otvoriti crtani filmovi *Profesor Baltazar*. Serijal je nastao u Zagreb filmu, prestižnom studiju za animaciju, koji je bio poznat po svom inovativnom

i kreativnom pristupu. Premijerno je prikazan 1967. godine, a serija je trajala do 1978. godine. *Baltazar* je poznat po svojoj kreativnoj i maštovitoj naraciji. Svaka epizoda nosi pozitivne poruke o suradnji, inovativnosti, i važnosti pomaganja drugima. Animacija u "Baltazaru" je jednostavna i privlačna, što je idealno za mlađe gledatelje. Za roditelje i starije generacije, "Baltazar" ima nostalgičnu vrijednost. Dok roditelji mogu uživati u gledanju sa svojom djecom, dijeleći dio svog djetinjstva, djeca će se upoznati s dijelom lokalne kulturne baštine.

2. Glavni program: Dječji klasici iz osamdesetih

Filmovi iz osamdesetih često su smatrani klasicima koji prikazuju univerzalne vrijednosti poput prijateljstva, hrabrosti, poštenja i upornosti. Prikazivanje ovih filmova može biti prilika za roditelje da podijele dio iskustva svog djetinjstva sa svojom djecom i upoznaju ih s kulturnim i društvenim kontekst vremena u kojem su odrastali. Djeca će imati priliku vidjeti kako su društvene norme, moda, tehnologija i način života evoluirali kroz vrijeme te kako je su ljudi živjeli i komunicirali bez modernih tehnologija, mobitela i Interneta. Također, poznavanje popularnih filmova iz prošlih dekada može djeci pomoći da bolje razumiju pop-kulturu, reference u modernim medijima i šale koje se oslanjaju na ta vremena. Dječji filmovi iz tog razdoblja obuhvaćaju raznovrsne žanrove, uključujući avanturu, znanstvenu fantastiku, komediju, fantaziju i dramu. Ovo omogućava djeci da istraže različite stilove i teme unutar filmske umjetnosti. Također, djeca će vidjeti razliku u specijalnim efektima, glumačkim tehnikama i načinu pripovijedanja u usporedbi s modernim filmovima.

Mogući program: *Goonies*, *E.T.*, *Navigatorov let*, *Veliki*, *Karate Kid*, *Labirint*, *Draga smanjio sam djecu*, *Annie*, *Bubimir*, *Istjerivači duhova...*

3. Trodnevna filmska radionica

Trodnevna filmska radionica koja će trajati tri sata svakog dana festivala osmišljena je za djecu u dobi od 8 do 12 godina. Cilj radionice je uvesti djecu u svijet filma, potaknuti njihovu kreativnost, te ih naučiti osnovama filmske produkcije kroz praktičan rad. Djeca će kroz igru i suradnju stvoriti vlastite kratke filmove, upoznati se s tehnikama snimanja, montaže i osnovama filmskog jezika. Radionica će biti vođena od strane iskusnih filmskih edukatora koji će osigurati sigurnost i angažiranost djece tijekom svih aktivnosti. Svi potrebni materijali i oprema bit će osigurani. Prikazivanje završnih radova roditeljima i prijateljima i dodjela diploma i priznanja prije bit će održani prije prikazivanja zadnjeg filma festivala.

KULTURNO UMJETNIČKI AMATERIZAM – 3. Programi suradnje s nezavisnim organizacijama i umjetnicima (3.3. Koprodukcije i projektna partnerstva)

LIKOVNI PROGRAMI - IZLOŽBE 2025.

Pripremila: Vedrana Prlender, Viši stručni suradnik za audio-vizualne, likovne i kulturne programe

Kulturni centar Travno već dugi niz godina u galerijskom prostoru kontinuirano organizira likovne programe. Aktivno surađuje s raznim likovnim udrugama i amaterima pojedincima, te vrlo često priređuje izložbe dječjih radova, polaznika likovnih radionica u Kulturnom centru, te radove djece s posebnim potrebama. U suradnji sa Kulturnim centrom Travno amaterski umjetnici imaju priliku izložiti svoje radove, publici približiti izložbe, likovnu umjetnost i različite likovne izričaje u novom prostoru. Program je namijenjen svim uzrastima i održava se kontinuirano tijekom cijele godine.

Tijekom 2025. godine namjera je, u suradnji s osnovnom školom i vrtićem iz Zapruđa, te autoricom slikovnica Ljiljanom Ivković organizirati multimedijalnu izložbu povodom 150-te godišnjice rođenja Ivane Brlić Mažuranić. Uz likovne radove na temu priča Ivane Brlić postav će se uključivati video i digitalne prezentacije čime će izložba biti prilagođena i osobama s posebnim potrebama. Radovi na izlošcima, u različitim tehnikama, su u tijeku a izbor će se prilagoditi postavu izložbenog prostora.

Povodom Dana voda, u suradnji s Udrugom slikara željezničara Plavo svjetlo planiramo samostalnu izložbu Mijata Marića.

Nastavljamo s projektom „Špansiramo Zagrebom“ i suradnjom s Centrom za kulturu i informacije Maksimir na upoznavanju s likovnim stvaralaštvom amatera grada Zagreba.

S udrugom Glineraj predviđena je izložba suvremene male keramike članova udruge i njihovih gostiju iz inozemstva, uz fotografije najuspješnijih radova s prethodnih međunarodnih izložbi udruge.

U suradnji s Mjesnim odborom nastavljamo i ove godine s pokrenutom akcijom fotografiranja veduta i kvartovske svakodnevice Travnog. Naglasak je na novitetima nastalim upravo intervencijama našeg Centra u javnom prostoru. Konačni cilj je postavljanje izložbe najuspješnijih fotografija fotografa amatera, stanovnika Mamutice i cijelog naselja, te otkriti kako oni vide vlastiti kvart i što fotografijom izdvajaju kao bitne naglaske života u njemu.

Nastavljamo suradnju s srednjoškolskim učeničkim domovima kroz Domijadu - godišnjom izložbom.

Samostalnom izložbom predstaviti ćemo i Martinu Šver, svestranu umjetnicu, slikaricu, dizajnericu keramike, skladateljicu, pijanisticu. Postav će se neizostavno sastojati i od ambijentalne glazbe, autoričinog albuma ODE TO GOD, glazbe koja je nastala improvizacijom, vođena oblicima i bojama, glazbom koja se isprepleće sa slikama i stvara dublji, misaoni koncept, koja kao rijeka vodi kroz bogatstvo i šarenilo boja i tonova, te potiče multimedijски doživljaj

Također najavljujemo u našoj galeriji i godišnju Smotru likovnih amatera Grada Zagreba, koja se tradicionalno održavala u Staroj gradskoj vijećnici.

Uz redovito izlaganje radova cjelogodišnjih likovnih radionica, organizirat će se izložbe povremenih likovnih radionica za odrasle. Izložbama ćemo prigodno popratiti i neka druga događanja u Centru, ovisno o programskim zahtjevima (Dani Travnog, Dan grada Zagreba), među inim svakako i tradicionalnom izložbom dječjih radova „Lutka, maska PIF“ za vrijeme trajanja festivala, te izložbama vezanim za Međunarodnu smotru folklor.

Cilj programa:

Likovni programi i izložbe u galerijskom prostoru centra su od izuzetne važnosti ne samo zbog poboljšanja kulturne ponude u Novom Zagrebu, naselju Travno i okolnim naseljima, već se time pruža mogućnosti prezentacije vrijednog i kvalitetnog umjetničkog rada amaterskih likovnih udruga - likovnih amatera (od najmlađih do treće životne dobi). Programom se ostvaruje suradnja ustanove s amaterskim udrugama i pojedincima, školama i vrtićima, uz razvijanje slikarskih sposobnosti članova kroz edukativne tečajeve, predavanja i radionice na području likovne umjetnosti. Udruge organiziraju skupne i samostalne izložbe radova svojih članova kao i suradnju sa sličnim organizacijama u zemlji i inozemstvu. Ovakvim i sličnim projektima Kulturni centar Travno postaje centralno mjesto okupljanja i senzibilizacije građanstva za kulturne sadržaje, te doprinosi urbanom oživljavanju novozagrebačkih prostora.

11. GORDOGAN 2025.- izbor dramskog stvaralaštva srednjoškolskih učenika i profesora

Pripremila: Vedrana Prlender, Viši stručni suradnik za audio-vizualne, likovne i kulturne programe

Gordogan je smotra srednjoškolskog dramskog izričaja. Program će se održati koncem svibnja ili početkom lipnja 2025. godine. U zagrebačkim srednjim školama djeluju dramske

grupe koje njeguju dramski izričaj stvarajući izvrsne skupne predstave i pojedinačne scenske nastupe. Nažalost takve predstave dožive svega nekoliko izvedbi i to za vrlo zatvoren i ograničen krug posjetitelja. Smotra srednjoškolskoga dramskog izričaja Gordogan mogućnost je otvaranja srednjoškolskoga kazališta široj publici. Program će biti izveden u Kulturnom centru Travno Sceni Travno. Na programu će biti predstavljene najbolje srednjoškolske dramske izvedbe nagrađene na lokalnim i državnim natjecanjima LiDraNa, ali i zanimljive predstave i izvedbe srednjoškolaca nastale mimo formalnog školskog sustava. Autor programa je Ivan Janjić, profesor hrvatskog jezika u I. gimnaziji. Program je prvi put izveden 2013., a od 2014. godine izvedu se na Sceni Travno. Program će pratiti oko 600 gledatelja. Cilj programa je vratiti se estetskom smjeru zasnovanom na tezi da su umjetnička djela i stil sami po sebi svrha te da tu nema pravila.

Sudionici programa su učenici i profesori gimnazija, strukovnih, umjetničkih i privatnih škola u gradu Zagrebu. Dramskim skupinama koje naporno rade tijekom godine te uvježbavaju kazališne predstave, koji dramu, poeziju ili prozu poznatih i manje poznatih umjetnika scenski uprizoruju u skladu s vlastitim senzibilitetom i viđenjem scenskog nastupa, upravo Gordogan omogućava iskorak iz školskog okrilja, te omogućava da svoje predstave prenesu u kazalište, na profesionalnu scenu, predstavljajući se širokoj publici. Izvedbom predstave, mladi umjetnici i njihovi voditelji, dobivaju priznanje za svoj rad i od strane umjetnika i od strane publike, koja je potpuno drugačija od one pred kojom su do tada izvodili svoje predstave. Ovakve prilike i priznanja vrlo su važne za razvoj srednjoškolskog dramskog izričaja učenika i profesora. Predstave se održavaju s ciljem da se mlade amaterske glumce potakne da postanu profesionalci. Učiteljima i nastavnicima pruža se prilika da pokažu vlastitu kreativnost pred učenicima, roditeljima i širom publikom. Iskazan je velik interes od strane srednjih škola i publike te možemo ustvrditi da je ova manifestacija u međuvremenu izrasla u veliki i važan događaj za srednjoškolske dramske grupe, te da u publici sjede i bivši gordoganovci, današnji studenti glume ili režije ali i drugih fakulteta STEM pridjevka. Na Gordoganu će sudjelovati učenici zagrebačkih gimnazija, Prirodoslovne škole Vladimira Preloga, te ostalih strukovnih i umjetničkih srednjih škola. Zadnjih godina uključujemo i skupne predstave zagrebačkih učeničkih domova. Svake godine nastoji se i na ponekom gostujućem nastupu kako bi Gordogan postao i mjesto razmjene iskustava i umjetničkih viđenja mladih u kontekstu širem od samog Zagreba kao glavnoga grada. U planu je snimanje nastupa kako bi ostali trajno zabilježeni, a covid iskustvo nas je poučilo da na taj način omogućujemo širu dostupnost putem

prijenosa. Na zadnjem Gordoganu broj zainteresirane publike bio je četiri puta veći od kapaciteta dvorane.

Cilj programa:

Cilj ovog programa je objediniti cjelogodišnji naporni rad mladih kreativaca: glumaca, redatelja, scenografa, kostimografa, skladatelja u predstavama i njihovih profesora. Dana im je prilika da izvan školskog okruženja, pred širokom publikom, na pravoj sceni pokažu što znaju. Učenici samostalno slažu i stvaraju programe, biraju program s kojim će nastupiti, a izvedbama pred publikom izgrađuju samopouzdanje. Pritom su oslobođeni natjecateljske forme. Tim programom učenici i profesori dobivaju priznanje za svoj rad od strane umjetnika i publike. Dramski odgoj pomaže djeci i mladima u razvijanju osjećajnosti i osjetilnosti, govornih i drugih izražajnih sposobnosti i komunikacijskih vještina, pomaže razvoju mašte, kreativnosti, otkrivanju i razvijanju sklonosti, sposobnosti formiranju stavova, stjecanju i razvijanju društvene svijesti i njezinih sastavnica: (samo)kritičnosti, odgovornosti, snošljivosti, razvijanju humanih moralnih uvjerenja i razumijevanju međuljudskih odnosa, te stjecanju sigurnosti i samopouzdanja u javnom nastupu.

Napomena: Zamijećen je izniman rast interesa za nastup na Gordoganu. U postojećem formatu nije moguće na adekvatan način odgovoriti na pojačanu potrebu za scenskim izrazom i javnim nastupom srednjoškolaca, te valja promisliti o širenju manifestacije, u skladu s organizacionim i financijskim zadatostima.

Kao odgovor na napomenu stručne suradnice, kolegica i dramska pedagoginja Jelena Kovačić će u 2025. sudjelovati u organizaciji programa kako bi analizirala i predložila poboljšanja i put razvoja programa za budućnost. Posebna napomena prof. Janjića je i na druženju sudionika pa tako planiramo povećati i sredstva da se omogući i taj aspekt programa.

OSTALI NOVI PROGRAMI

DJELATNOST CENTARA ZA KULTURU

TARIN SVIJET MITOVA I LEGENDI - DRAMSKE RADIONICE USMJERENE NA OSOBE S INVALIDITETOM

Pripremila: Tara Obradović uz asistenciju Daria Puljića, zaposlenog kao Prodavač informator

Tara Obradović – Rođena sam 29.12.2000. u Zagrebu. Po rođenju mi je dijagnosticirana cerebralna paraliza. Osnovnu kao i srednju školu za upravnog referenta završila sam u Metkoviću. Svoj obrazovni put nastavila sam u Zagrebu na Hrvatskom katoličkom sveučilištu. Trenutno sam četvrta godina sociologije. Sudjelovala sam na smotri dječjeg stvaralaštva

Lidrano. Zaljubljenica sam u pisanje i čitanje, a posebna sfera mog interesiranja su mitovi i legende iz hrvatske baštine. Aktivno se služim engleskim i njemačkim jezikom.

Ciljna grupa – Zaljubljenici u dramsko stvaralaštvo s posebnim naglaskom na osobe s invaliditetom

Veličina grupe – Maksimalan broj sudionika je 10.

Ciljevi radionice – Razviti kreativne i umjetničke vještine sudionika, povećati znanje i svijest o hrvatskoj mitologiji i legendama, poticati timski rad, komunikaciju i suradnju, omogućiti sudionicima da se izraze kroz dramske aktivnosti.

Trajanje radionice – 15 susreta

Koncept radionice

Susret 1: Uvod i upoznavanje

Aktivnosti:

Upoznavanje sudionika i voditelja. Predstavljanje programa i ciljeva radionice. Lagane vježbe upoznavanja i povjerenja. **Cilj:** Stvaranje opuštene i prijateljske atmosfere.

Susret 2: Uvod u mitove i legende

Aktivnosti:

Prezentacija osnovnih pojmova mitologije i legendi. Kratko izlaganje o hrvatskoj tradicijskoj baštini. Čitanje i diskusija o prvom mitu ili legendi. **Cilj:** Upoznavanje sudionika s temom radionice.

Susreti 3-5: Istraživanje mitova i legendi

Aktivnosti:

Čitanje i analiza odabranih mitova i legendi (npr. Priča o Crnoj Kraljici, Legenda o Trsatu). Diskusija o likovima, radnji i simbolici. Kreativne vježbe: crtanje likova, stvaranje zvučnih efekata, jednostavnost igre uloga. **Cilj:** Povezivanje s materijalom i razvoj kreativnog mišljenja.

Susreti 6-8: Dramske tehnike i vježbe

Aktivnosti: Učenje osnovnih dramskih tehnika: improvizacija, pantomima, izražavanje emocija. Vježbe razvijanja vokalne i fizičke izražajnosti. Rad na izgradnji povjerenja i timskom radu kroz dramske igre. **Cilj:** Razvijanje dramskih vještina sudionika.

Susreti 9-11: Priprema dramskog komada

Aktivnosti: Odabir jedne ili više legendi za dramatizaciju. Pisanje scenarija uz sudjelovanje sudionika. Podjela uloga i početak proba. **Cilj:** Priprema za izvedbu dramskog komada.

Susreti 12-14: Proba dramskog komada

Aktivnosti: Intenzivne probe dramskog komada. Rad na scenskim pokretima, dikciji i izražajnosti. Uvođenje scenografije i rekvizita. **Cilj:** Finalizacija dramskog komada.

Susret 15: Završna izvedba

Aktivnosti: Generalna proba. Završna izvedba dramskog komada pred publikom (prijatelji, obitelj, drugi članovi zajednice). Refleksija i diskusija o iskustvima s radionice. **Cilj:** Prikazati rezultate rada i proslava postignuća.

Dodatne napomene

Prilagodba – Svaka aktivnost mora biti prilagođena mogućnostima i potrebama sudionika s invaliditetom.

Podrška – Osigurati prisustvo asistenta ili terapeuta za pomoć sudionicima.

Inkluzivnost – Poticati sudjelovanje svih sudionika bez obzira na njihove fizičke ili kognitivne sposobnosti.

Sigurnost – Osigurati komotno i podržavajuće okruženje za sve aktivnosti.

BUDALO, PAZI KUD HODAŠ! – PREVENTIVNI PROGRAM NA TEMU NASILJA NAD DJECOM

Pripremila: dramska pedagoginja Doris Dobranić Bakša, voditeljica dramske skupine KUC-a Travno

Nasilje među djecom čest je i velik problem kako u svijetu tako i u našoj zajednici.

Najugroženija skupina su djeca školske dobi koja su izložena gotovo svim oblicima nasilja – vršnjačkom, obiteljskom i sve učestalijem zlostavljanju putem interneta i društvenih mreža.

Unatoč brojnim preventivnim programima, često smo svjedoci tragičnih događaja.

Ključ prevencije nasilja leži u oblikovanju dječjih stavova, vjerovanja i ponašanja prije nego što nasilje i druga neprihvatljiva ponašanja postanu njihovo uobičajeno reagiranje na frustraciju i način rješavanja problema i sukoba u svoju korist (Hitrec, 2010).¹ Kako bismo uspješno oblikovali buduće naraštaje i preventivno djelovali na svaki oblik nasilja potrebno je educirati odrasle koji su u neposrednom doticaju s djecom (učitelji, pedagozi, psiholozi, stručni suradnici, roditelji) ali i poslušati djecu što imaju reći na tu temu.

Preventivni program **Budalo, pazi kud hodaš!** Kulturnog centra Travno zamišljen je kao spoj edukativnih radionica i davanja glasa djeci da se izraze – kroz istoimenu kazališnu predstavu *Budalo, pazi kud hodaš!*

Edukativne radionice namjenjene su djeci, učiteljima, psiholozima, pedagozima, roditeljima, stručnim suradnicima i ostalim sustručnjacima koji usko surađuju s djecom. Radionice izvode pedagozi, psiholozi, dramski pedagozi, socijalni pedagozi. Radionice se prilagođavaju ciljanoj publici i potrebama polaznika te se mogu izvoditi u trajanju od 60, 90, 120, 180 minuta ili kao cjelodnevna edukacija (4-5 sati).

Predstava *Budalo, pazi kud hodaš!* razlikuje se od ostalih predstava koje se bave prevencijom nasilja ili nekog nepoželjnog ponašanja po tome što u njoj sudjeluju i glume djeca. Djeca koja govore drugoj djeci, svojim vršnjacima, roditeljima, učiteljima i široj lokalnoj zajednici. Tinejdžeri koji u predstavi progovaraju o osjetljivoj temi nasilja polaznici su amaterske dramske skupine Kulturnog centra Travno, pod vodstvom dramske pedagoginje Doris Dobranić Bakša.

¹ Hitrec, G. (2010): „Jesmo li baš tako nemoćni“. U: V. Kolesarić (ur.), Zbornik radova sa skupa Nasilje nad djecom i među djecom (2008.). Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet, 347 – 357.

O predstavi:

Budalo, pazi kud hodaš!

Autor tekst i režija: Doris Dobranić Bakša

Izvod: polaznici dramske skupine KUC Travno

Tehnička podrška: Tomislav Maglečić

Trajanje: 25 min

Predstava *Budalo, pazi kud hodaš!* bavi se nasiljem očima djece, odnosno tinejdžera – nasiljem među vršnjacima, nasiljem (zanemarivanjem) roditelja prema djetetu, nasilnim odnosima među bračnim partnerima... Fizičkim, psihičkim, emocionalnim i online nasiljem. Likovi koje igraju mladi glumci otvaraju i postavljaju brojna pitanja: zašto su nasilnici nasilni, jesu li nasilnici *samo* nasilnici, tko je sve žrtva, prepoznamo li mi kao društvo nasilje, reagiramo li?

Recenzije:

BORIS KOVAČEVIĆ (redatelj i dramaturg)

"Iskusna dramska pedagoginja Doris Dobranić Bakša predstavila nam je svoj rad s djecom iz dramskog studija KUC-a Travno. Predstava se bavi dječjim vršnjačkim nasiljem. Autorica je vrlo ozbiljno pristupila temi prikazavši nam ne samo žrtve, nego i nasilnike, kao samo jedan od segmenata u spirali nasilja koji nas svakodnevno okružuje. Predstava je postavljena primjereno uzrastu izvođača kao i publike kojoj je namijenjena. Vješto i hrabro korištenje glazbe pridonijelo je ukupnom pozitivnom dojmu predstave. Vrlo pohvalan rad s djecom u načinu i sadržaju."

LUCIJA KLARIĆ (dramaturginja i dramska pedagoginja)

"Kompaktna i odmjerena, predstava se bavi temom važnom ne samo mladom ansamblu predstave, nego i kirurški precizno objašnjava koncentrične kružnice šireg društvenog problema i kako se obiteljski i drugi tipovi nasilja često prelijevaju i manifestiraju u vršnjačkom nasilju. Pokrivajući širok spektar načina na koji nas zanemaruju naši bližnji, bilo manjkom pažnje, bilo doslovnom nebrigom za osnovne potrebe kao što je hrana do načina kako se potom "osvećujemo" u svojoj okolini, kroz virtualno ili fizičko nasilje. Možda je upravo i najviše zastrašujuća scena prikaza virtualnog uznemiravanja na

koju publika, pri prikazu uvreda na projekciji, najprije reagira smijehom, upućujući na to koliko smo otupili na ton i težinu diskursa kojom operiramo na društvenim mrežama. Od početka do kraja, mizanscenski i koreografski razrađena te uigrana, s određenim režijskim postupcima koji su doista mali scenski dragulji (scena obiteljske svađe koju djevojka zaljubljena u klasičnu glazbu čuje kao operu), ova je predstava ne samo važna zbog teme o kojoj progovara nego je i odraz zanatske vještine redateljice i voditeljice i povjerenja koje joj njezin ansambl daje."

KATARINA ARBANAS (glumica i dramska pedagoginja)

"Predstava *Budalo pazi kuda hodaš!*, prema tekstu i u režiji Doris Dobranić Bakše, cjelovita je, vrlo promišljena, estetski zaokružena i iznimno snažna i zrela predstava u kojoj se tema vršnjačkog nasilja obrađuje nizom dramskih i koreoprizora pokazujući nam da svijet nije crno-bijelo mjesto, nego da u njemu postoje sve nijanse sive, odnosno kako je svako nasilje zapravo rezultat i posljedica drugog nasilja. Ritmički i dinamički izuzetno je točna, te s gotovo muzičkom preciznošću kulminira prema vrhuncu koji nikoga ne ostavlja ravnodušnim. Ova po sebi vrlo teška tema, obrađena je sa zapanjujućom lakoćom, istinitošću, jednostavnošću i glumačkom preciznošću, tako da nam je gotovo nevjerojatno da su glumci uglavnom djeca. Mladi su glumci u govoru i pokretu sjajni, pokazuju izuzetno vladanje elementima glumačkog zanata (unutarnja radnja, cilj, partnerska suigra) što je velika pohvala njihovoj voditeljici, koja je ovu predstavu i izrežirala izuzetno uspješno."

Predstava je premijerno prikazana na 48. SKAZ-u (Susret kazališnih amatera Zagreba), te osvojila **Priznanje "Daskica koja život znači" za najbolju predstavu u cjelini za djecu i mlade 48. SKAZ-a.**

Mladi glumci kroz predstavu daju svoje viđenje nasilja koje ih svakodnevno okružuje i hrabro postavljaju pitanja. Ali ne daju odgovore na njih, ne samo kako bi publiku ostavili da promišlja, već i zbog toga što su i likovi i glumci koji ih tumače uglavnom učenici osnovnih škola, tinejdžeri – koji često nemaju alate i znanja kako se nasilju suprotstaviti, što učiniti, kako reagirati.

Preventivnim programom, koji čini sinergiju kazališne predstave i edukativnih radionica, Kulturni centar Travno želi ponuditi te alate i odgovore na otvorena pitanja, kako djeci tako i odraslima.

Budući da je KUC-u Travno polazišna ideja edukacija i preventivno djelovanje te otvaranje široj lokalnoj zajednici ne samo kroz kulturne sadržaje, nego ovim putem i kroz edukativne – željeli bismo ovaj preventivni paket besplatno ponuditi prvenstveno školama (na području Grada Zagreba), stručnjacima koji usko surađuju s djecom (pedagozi, psiholozi, učitelji, stručni suradnici, dramski pedagozi i slično) te roditeljima.

MOJ PRVI PROJEKT – RADIONICA I PROVEDBA PROJEKTA ZA UČENIKE SREDNJIH ŠKOLA Pripremila: Gorana Šojat, ravnateljica

Srednja škola je formativno razdoblje u kojem se, između ostalog odlučuje i o budućoj karijeri. Učenici srednjih škola izvor su energije, ideja i kreativnosti koju je potrebno usmjeriti i njegovati. Učenici će dobiti teorijsko znanje o pisanju projekata nakon čega će „aplicirati“ KUC-u Travno za sredstva. Da bi se projekt realizirao, sama ustanova mora imati sredstva osigurana unaprijed. Radionice će se održavati tijekom školske godine. Program još nije realiziran u 2024. godini jer je interes bio iznenađujuće mali unatoč iznimno dobroj promidžbi. Ipak smo ostvarili kontakt sa zainteresiranim učenicima koji su zamolili da pričekamo rujna / listopada kada je pogodnije razdoblje za provedbu projekta. S obzirom da je projekt u začetku, nadamo se da će tek postići interes. Također je važno uspostaviti kontakt s mladima i potaknuti nove generacije da se bave radom u kulturi.

KLUB MLADIH

Pripremila: Jelena Kovačić, Viši stručni suradnik za glazbene, književne i edukativne programe

Klub mladih je studentska platforma koja mladima nudi mogućnost rada i edukacije u Kulturnom centru Travno. Glavni cilj je studentima pružiti mogućnost sudjelovanja na osmišljavanju kulturnih programa namijenjenih mladima, mogućnost rada i pomoći kod realiziranja različitih kulturnih programa te mogućnost praćenja rada viših stručnih suradnika Centra u svrhu educiranja i stjecanja vlastite prakse.

Klub je osmišljen na način da se susreti kluba odvijaju jednom mjesečno u Kulturnom centru Travno tijekom cijele godine na kojima bi se osmišljavali programi i dogovarali termini pomoći i rada. Osim toga, dva puta u semestru dogovorili bi gostovanja profesionalaca iz različitih područja kulturne i umjetničke produkcije koja bi studentima bila edukativni dio prakse.

Voditeljice kluba mladih su stručne suradnice iz Kulturnog centra Travno - Jelena Kovačić i Nevenka Sablić

MI SMO DJECA VESELA – IGRAONICA TRADICIJSKE KULTURE

Pripremila: Ivana Mihajlic, Viši stručni suradnik za programe Međunarodne smotre folkloru Zagreb

Centar za tradicijsku kulturnu baštinu započeo je s intenzivnijim uključivanjem djece u svoje radionice te su radionice prilagođene dobi osnovnoškolske djece. Radionice se bave tradicijskom kulturnom baštinom kroz koju se djeca upoznaju s raznim tradicijskim tekstilnim tehnikama koja se primjenjuju kroz radionice na moderan i inovativan način, ali i upoznavanjem djece s običajima i pričama koja su se brzim tehnološkim razvojem našla zapostavljena ili zaboravljena u svakodnevnom životu

U dogovoru s Dječjim vrtićem Markuševac koji jednim svojim dijelom ima i etno program i Centrom za rehabilitaciju Zagreb, Podružnica Slobostina od pedagoške godine 2024./2025. ušli bismo u nastavni kurikulum kao dio edukacijskog programa ovih dviju ustanova. Programi bi se izvodili u dogovoru i koordinaciji odgojitelja (DV Markuševac) i rehabilitatora (Centar za rehabilitaciju Zagreb). Za ovaj program prilagodili bismo dosadašnje radionice za osnovnoškolsku djecu te bismo održali nekoliko radionica:

Prva radionica bavila bi se izradom tradicijskih maski gdje bi djeca izrađivala maske s područja Podravine, te maske Žejanskih zvončara. Neke od njih odjenuli bismo u narodne nošnje kako se u pokladama nekada nosilo.

Druga radionica biti će organizirana povodom Valentinova, a obuhvatiti će izradu prigodnih motiva srca u rozoj iz različitih materijala, te objašnjenje motiva srca te ostalih učestalih motiva u tekstilnoj tradicijskoj baštini. Roza boja simbolizirala bi Dan borbe protiv vršnjačkog nasilja o čemu bismo isto govorili tijekom radionice.

Tijekom ožujka bit će organizirane radionice tradicijskog ukrašavanja papirnatih „pisanica“ povodom Uskrsa. Djeca će na pripremljene predloške prstima ukrašavati pisanice te ih kasnije lijepiti u košarice.

U travnju bismo održali radionicu tradicijskih igara za djecu, gdje bismo ih upoznali s igrama za njihovu dob ali i osnovnim plesovima kao što je kolo i parovni ples. Kasnije bi naučeno izveli pred publikom, tj. ostalim polaznicima škole. Uključili bismo i neko kulturno-umjetničko društvo koje ima tako mali uzrast u svojoj udruzi. Na ovaj način osim edukativnog, radionica bi imala i društveni naglasak osobito u Centru za rehabilitaciju Zagreb.

U svibnju bismo govorili o tradicijskim igračkama te bi djeca ukrašavala drvene kutijice motivom i bojom kojima su ukrašavanje tradicijske igračke. Napravili bismo malu izložbu napravljenog u foajeu dječjeg vrtića i Centra za rehabilitaciju.

Na kraju sezone radionica svima bismo podijelili diplome za uspješan završetak radionica.

Ove radionice specifične su jer se bave osjetljivim skupinama djece. Kao izvođače programa planiramo kontaktirati vanjske suradnike koji imaju iskustva u pojedinom području, dok će pojedine stručne radionice voditi djelatnici KUC-a Travno. Rezultati svih radionica biti će objavljeni na mrežnim stranicama i društvenim mrežama Kulturnog centra Travno i Centra za tradicijsku kulturnu baštinu, poštujući privatnost i integritet maloljetnih osoba.

KULTURNO – UMJETNIČKI AMATERIZAM

„DA SAM ZNALA ŠTO SAD ZNAM“ – KONCERT LASCIVNIH TRADICIJSKIH NAPJEVA

Pripremila: Bojana Poljaković Popović, Viša stručna suradnica za kulturne i edukativne programe

Okosnicu koncerta „Da sam znala što sad znam“ čine lascivni tradicijski napjevi raznih krajeva Hrvatske. Dok se na različitim manifestacijama i koncertima mogu čuti prilagođeni i cenzurirani tekstovi, koncertom će se predstaviti tradicijski napjevi koji govore o temama seksualnosti, društvenim normama poput braka, nevjere, tjelesne požude, nestašlucima pod jorganom itd. Zbog posebnosti teme, koncert će biti samo za one punoljetne. Kroz *natpjevavanje*, ispričat će se vrlo slobodni tekstovi koji nikoga neće ostaviti ravnodušnim. Tako ćemo čuti napjev „Nije jorgan perina“ (ŽPS KUD-a „Tomislav“ iz Donjih Andrijevac) „Lezi, ženo, ja idem devojki“ u izvedbi *samičara* Marinka Dekanića iz Rokovaca, tradicijski napjev „Dođi, diko, nemoj bez alata“ (ŽVA „Zwizde, Zagreb), bečarsko natpjevavanje *kuvača* i *kuvačica* (MPS „Divandžije“ Svilaj i ŽPS „Deveruše“ Donja Bebrina), Pjesmu udovice (ŽPS Vranovke), lascivni ženski bečarac (ŽPS Šokačka grana Osijek), lascivnu zdravicu iz Cavtata, bečarsko natpjevavanje iz Slavonije, Like i Korduna (MPS „Sinovi Atara“ Zagreb, KUD „Dangubice“ Kuterevo i KUD „Korana“ Slunj) i dr. Koncert će biti popraćen stručnom

konferansom koja će obrazlagati fenomene koji se mogu iščitati iz izvedenih pjesama te slušateljima dodatno ponuditi tumačenje te ih dublje upoznati s ovim dijelom tradicijske kulture. Stručna suradnica koncerta je Marija Gačić, etnologinja, koja će napraviti odabir skupina na terenu i u dogovoru s njima pripremiti program.

Folklorne su tradicije značajan dio kulturne baštine koja u različitim oblicima egzistira u suvremenom životu. Veći dio ovih glazbenih oblika još uvijek živi i predstavlja našu predajnu usmenu baštinu koja se prenosi s koljena na koljeno, ne odumire i ne gubi na svojoj svježini, nego se još uvijek stvara i izvodi na različitim seoskim zabavama i različitim društvenim skupovima. Danas su nezaobilazni simbol kulturnog identiteta. Kulturno-umjetnička društva svojim umjetničkim programima potiču revitalizaciju tradicijske kulture i najbolji su nositelji i promicatelji folklornih tradicija svoga zavičaja. Program je značajan jer pruža mogućnost folklornim zborovima i skupinama da prezentiraju svoje umjetničke programe. Programom se potiče međugradska i međžupanijska kulturna suradnja.

Koncert će se održati u Gradskom Kazalištu Gavella u studenom 2025. godine.

IZAŠLA JE SJAJNA ZVIJEZDA - REVIJA NARODNIH NOŠNJI BILOGORE I MOSLAVINE

Pripremio: Josip Forjan, Voditelj Centra za tradicijsku kulturnu baštinu

Bilogora i sjeveroistočni dio Moslavine administrativno pripadaju Bjelovarsko-bilogorskoj županiji a južna Moslavina pripada Sisačko-moslavačkoj županiji. Po etnografskim karakteristikama ove regije pripadaju panonskom kulturnom području gdje se, osim moslavačkih, prepliću utjecaji Bilogore i Slavonije. Na formiranje tih karakteristika utjecale su, osim prirodnih i gospodarskih uvjeta kao što su povoljna klima, brežuljkast i nizinski reljef s plodnom zemljom, obiljem voda i šuma, i povijesne prilike, prije svega raseljavanje stanovništva za vrijeme turskih osvajanja te ulazak u sastav Vojne krajine u 16. st. te ponovno naseljavanje stanovništva početkom 17. st. Po mnogim elementima materijalne i duhovne tradicijske kulture ova su područja slična. Doživljavamo ih zasebnom cjelinom unutar širega panonskog prostora. Jedna od odrednica bila je i tradicijska nošnja.

Tradicijsko ruho Moslavine i Bilogore po obilježjima (kroju, materijalu, tehnikama izrade i urešavanja, inventaru, stilu odijevanja i nazivljima) pripada panonskome tipu. Zbog pripadnosti Vojnoj krajini od sredine 18. st. najstariji poznati sloj tradicijskog ruha u etnološkoj se literaturi naziva i graničarskim. Sličnosti su mnogo veće u starijoj razvojnoj fazi, dok se već u prvim desetljećima 20. stoljeća formira noviji tip, osobito ženske, odjeće nastao pod utjecajem građanske mode i europskih modnih stilova te dolazi do veće regionalne diferencijacije i

lokalnih suvrsta. Tradicijska muška odjeća nestala je iz svakodnevne upotrebe mnogo ranije od ženske, već u prvoj četvrtini 20. stoljeća ne doživjevši toliko razvojnih varijanata kao ženska.

Revija „Izašla je sjajna zvijezda“ predstaviti će karakteristične tipove originalnih narodnih nošnji Bilogore, Sjeverne i južne Moslavine iz zbirke Centra za tradicijsku kulturnu baštinu koja je vrlo bogata. Modeli, koji će nositi nošnje, kretati će se scenom uz etno i tradicijsku glazbu a scenski pokret osmisliće koreografkinja Desanka Virant. Tradicionalno i suvremeno povezat će se i glazbenom pozadinom, koju će izvoditi skupina „Folklorelektro“, koja u suradnji s Ansablom Lado uspješno spaja tradicionalnu hrvatsku i elektroničku glazbu. U programu će sudjelovati sljedeća kulturno-umjetnička društva: FA „Zagreb- Markovac“, KUD „Ivan Vitez Trnski“ Nova Rača, KUD „Sloga“ Miklouš i KUD „Moslavec“ Voloder. Autori revije su: Ivana Mihajlic, Ivan Vinković i Josip Forjan

MEĐUNARODNA I MEĐUGRADSKA KULTURNA SURADNJA I MOBILNOST

OSTALI REDOVNI PROGRAMI

DRAMSKA (KAZALIŠNA UMJETNOST)

58. MEĐUNARODNI FESTIVAL KAZALIŠTA LUTAKA – PIF

Pripremila: Ljubica Suturović, Viši stručni suradnik za kazališne i plesne programe

PIF je jedan od najpoznatijih i najcjenjenijih lutkarskih festivala u svijetu s tradicijom dužom od pola stoljeća. Do sada je na Festivalu nastupilo više od 780 kazališta, kazališnih grupa i pojedinaca sa svih kontinenata. Izvedeno je oko 980 predstava. Predstave se održavaju na nekoliko kazališnih scena u gradu, kao i na ulicama i trgovima. Osim predstava, u okviru popratnih programa, održava se povorka lutaka, lutkarske radionice za djecu i odrasle, seminari, izložbe, promoviraju se knjige i časopisi s lutkarskom tematikom, prikazuju se lutka filmovi.

Na PIF-u gostuju najkvalitetnije predstave svjetskih i hrvatskih kazališta lutaka te se tako potiče međunarodna razmjena i gostovanja zagrebačkih i drugih hrvatskih kazališta u inozemstvu. PIF afirmira lutku kao važan vid kazališnog izraza, a lutkarstvo kao zbroj mnogih umjetnosti. Tijekom svog trajanja PIF je proširio granice lutkarstva, uveo novo shvaćanje lutke i proširio interes za lutkarsku umjetnost. Na taj se način podupire budućnost hrvatskog lutkarstva.

Na PIF-u se održavaju predstave za odrasle i predstave za djecu što govori u prilog činjenici da je lutkarstvo umjetnička, a ne dobna kategorija. Publiku čine najširi slojevi

pučanstva, umjetnici, lutkari i kazališni stručnjaci. Predstave PIF-a, uključujući i ulične programe, svake godine vidi oko 11.000 gledatelja.

Službeni program 58. PIF-a

58. PIF nastojat će prikazati najbolja dostignuća lutkarske umjetnosti iz Europe i drugih kontinenata, od velikih spektakala do tzv. malih formi, od značajnih predstava za odrasle do minijatura za najmlađe. Tako će do izražaja doći različita shvaćanja lutke, različite lutkarske tehnike, novi trendovi u kojima se kombinira klasično lutkarstvo sa živom glumom, novim cirkusom i novim tehnologijama, te pomicanje i širenje granica lutkarstva.

Nastojat ćemo u Zagreb dovesti afirmirana kazališta i pojedince:

- Ombres Foles, Kanada – *Izvan staze*
- Kazalište lutaka Burgas, Bugarska – predstava *Zlatna guska*
- Kazalište Lalka, Poljska – predstava *Zelena ptica*
- Budimpeštansko kazalište lutaka, Mađarska – predstava *Sedmoglava vila*
- Kaunas State Puppet Theatre, Litva – predstava *Nestajanje malih ljudi*
- Divadlo b, Češka – predstava *Pinocchio*
- Yerevan State Puppet Theatre, Armenia – predstava *Palčica*
- Zvi Sahar, Izrael – predstava *Planet Jaje*
- El Patio Teatro, Španjolska – predstava *Rukom*
- Kazalište lutaka Ljubljana, Slovenija – predstava *Martin Krpan*
- Kazalište lutaka Maribor, Slovenija - predstava *Samoća*
- Desguace Teatro, Španjolska – predstava *Brodske olupine*
- Kazalište lutaka Burgas, Bugarska - predstava *Zlatna guska*
- Tro Heol, Francuska - predstava *Artik*
- Državno lutkarsko kazalište George Mikeladze, Gruzija - predstava *Moć uspavanke*
- Shona Reppe Puppets, Vel. Britanija - predstava *Pepeljuga*
- Train Theater, Izrael – predstava *Noćni izlet*
- najbolje lutkarske predstave iz Hrvatske

Neki od spomenutih naslova nastojimo dovesti na PIF nekoliko godina unatrag.

Značajna je suradnja s inozemnim kulturnim institucijama i veleposlanstvima koji sufinanciraju gostovanje umjetnika iz svojih zemalja.

Popratni program 58. PIF-a

Popratni program nosi ozračje festivala. Pod nazivom *I TO JE 58. PIF* obuhvaćat će povorku lutaka, predstave na otvorenom, lutkarske radionice, izložbe, projekcije lutka filmova na otvorenom, promocije knjiga i časopisa o lutkarstvu. PIF nastavlja suradnju s Akademijom za umjetnost i kulturu iz Osijeka, te će se u dijelu programa pod nazivom *ONI KOJI DOLAZE* izvesti najbolje ispitne produkcije. Vode se pregovori o gostovanju izložbe *Češko kazalište lutaka iz tri perspektive* u suradnji s Institutom za umjetnost i kazalište u Pragu. Bit će organizirane brojne radionice izrade i animacije lutaka. Lutkarske radionice namijenjene onima koji tek upoznaju čari lutkarstva realizirat će se za tri dobne skupine: za djecu vrtićke i osnovnoškolske dobi, za odgajatelje i učitelje, za osobe treće životne dobi. Radionice će voditi Arsen Ćosić, izrađivač lutaka i voditelj lutkarskih radionica. Radionice s djecom iz škola i vrtića izuzetno su popularne i tražene, te osiguravaju budućnost PIF-ove publike.

Programi na otvorenim prostorima grada okupit će lutkarska kazališta i pojedince iz zemlje i inozemstva u najrazličitijim umjetničkim izričajima kojima gospodari lutka. U suradnji s festivalima *Lutke* iz Slovenije i *Puppet Fair* iz Bugarske nastojat ćemo obogatiti popratni program. Predstave vanjskog programa će se igrati u Glazbenom paviljonu Zrinjevac i na platou ispred Kulturnog centra Travno. U okviru vanjskog programa izvodit će se i predstave studenata Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, te nezavisnih umjetničkih organizacija i profesionalnih lutkarskih skupina koje djeluju u Zagrebu i u inozemstvu.

Program projekcije lutka-filmova pod nazivom *LUTKE NA VELIKOM PLATNU* realizirat će se na platou kod Kulturnog centra Travno. Program obuhvaća kratke lutka filmove profesionalnih i amaterskih stvaralaca diljem svijeta.

Promidžba i marketing

U cilju promidžbe Festivala planira se proširivanje postojeće suradnje sa Siskom, te ponovno pokretanje suradnje s Koprivnicom i Karlovcem. Spomenuti gradovi ugostili bi predstave Festivala kao i lutkarske radionice za djecu.

Za Festival će se tiskati prigodni plakati, programska knjižica i programski letci, uz nužno veću vizualnu prisutnost u životu Grada. Gostovat će se u prigodnim emisijama posvećenim PIF-u i lutkarstvu. Sva događanja Festivala najavljuju se na internet stranici www.pif.hr. Kao mjesto susreta najrazličitijih lutkarskih tradicija, Festival će dijelom utjecati na smjernice budućeg razvoja lutkarstva, osobito u Hrvatskoj.

Osnovno stremljenje PIF-a bilo je i ostalo dizati razinu lutkarskog izražaja na svim poljima Festivala. Držati korak sa suvremenim tendencijama u lutkarstvu ne zaboravljajući

tradiciju i osebnost različitih škola lutkarstva naša je misao vodilja i zahtjeva stalno organizacijsko i programsko propitivanje i unapređivanje.

Misija PIF-a je profesionalnim stvaraocima na polju lutkarstva kao i gledateljima pored tradicionalnih, ukazivati i na neke nove dosege i poglede na lutkarsku umjetnost.

DJELATNOST CENTARA ZA KULTURU

OBUCI TRADICIJU - FOTOGRAFIRANJE GRAĐANA U NARODNIM NOŠNJAMA

Pripremila: Bojana Poljaković Popović, Viša stručna suradnica za kulturne i edukativne programe

Nakon dvije uspješne godine programa “Obuci tradiciju” koju smo realizirali sa građanima i građankama Grada Zagreba i okolice, u 2025. godini nastavljamo s istoimenim programom. Ovaj program vrlo je značajan za našu podružnicu, jer pruža mogućnost građanima, koji inače ne djeluju pri kulturno-umjetničkim društvima, da odijenu narodne nošnje i upoznaju se s različitim tipovima nošnji koje ne poznaju. Na taj način su sami uključeni u naše programe. Također je prilika da izložimo narodne nošnje, budući da nemamo stalni postav narodnih nošnji. Fotografiranje će se održati kroz dva dana, a iskustvom znamo da se termini vrlo brzo popune nakon objave poziva.

U 2025. godini sudionicima bismo ponudili oblačenje u narodne nošnje Hrvatske, zimske inačice i inačice koje su se odijevale u korizmi. Fotografiranje će se održati u siječnju 2025. godine, pa smatramo da je tema odijevanja vrlo prikladna.

REDOVNA DJELATNOST - IZRADA NOŠNJI, KOSTIMA I SCENSKIH REKVIZITA

Pripremila: Dora Križanić, Viša stručna suradnica za rekonstrukciju i restauraciju narodnih nošnji

Osnovna djelatnost Centra za tradicijsku kulturnu baštinu je iznajmljivanje narodnih nošnji. Da bi ta djelatnost uspješno funkcionirala, potrebno je u kontinuitetu izrađivati narodne nošnje za vlastiti fondus, s obzirom na učestalo korištenje, pranje i oštećivanje nošnji iz redovne upotrebe. Tijekom 2025. godine izrađivat će se nošnje u svrhu kompletiranja postojeće zbirke. Planiramo izraditi:

- 10 muških slavonskih košulja s bijelim vezom raspletom
- 10 komada šlinganih podsuknji
- 10 komada podsuknji sa kukičanom čipkom
- 10 komada dječjih rubina cjelača panonskog tipa
- 2 kompleta ženske nošnje Podravine

- 8 komada muških hlača panonskog tipa
- 2 komada zobuna Dalmatinske Zagore (Vrlika)
- 3 tkane ličke pregače
- 2 ženske hercegovačke košulje
- 10 pari obuće – opanci slavonski i lički
- 4 ženska tkana slavonska pojasa
- 4 ženska tkana slavonska pojasa
- 10 djevojačka oglavlja Šokaca u Baču (Vojvodina)
- 4 ogrlice od staklenih perlica za podravsku Baranju
- 3 kompleta niski uvezenih dukata

Izrada nošnji vrši se u rekonstruktorskoj radionici Centra za tradicijsku kulturnu baštinu, a posebne tehnike ukrašavanja, tkanje platna itd. vrše se na terenu uz pomoć iskusnih suradnika.

Obnova zbirke redovna je djelatnost nužna za dugoročno funkcioniranje ustanove. Jedan od ciljeva ovog projekt je zaštita tradicijske kulturne baštine i folklornih tradicija. Važna zadaća naše ustanove je revitalizacija i popularizacija tradicijske kulture u suvremenom životu: revitalizacija tradicijskih tekstilnih tehnika i starih zanata. Podupiranjem projekta potiče se nastojanje ustanove oko različitih oblika uporabe nošnje i folklornih kostima u suvremenom životu te istraživanje raznovrsnih mogućnosti njihove folklorne, modne i scenske primjene.

REDOVNA DJELATNOST – PREVENTIVNA ZAŠTITA I RESTAURACIJA NARODNIH NOŠNJI

Pripremila: Sara Vladić, Viša restauratorica tekstila

Zbirka Centra za tradicijsku kulturnu baštinu broji više od 38 000 pojedinačnih predmeta, kompleta i scenskih rekvizita. Veći dio zbirke čine originalne narodne nošnje koje svojom vrijednošću ne zaostaju za onima iz muzejskih zbirki. Dio vrijednih originala iz zbirke stavljen je pod preventivnu zaštitu rješenjem koje je donio Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode Klasa: UP/I-612-08/17-03/12; Ur.br.: 251-18-04-17-02. Tiskano rješenje objavljeno je u Narodnim novinama 10. studenog 2017. Kako bi zbirka dobila status materijalnog dobra Republike Hrvatske, potrebno je dovršiti započeti projekt sistematizacije zbirke te izvršiti restauraciju određenih predmeta.

Ovaj projekt je važan iz više razloga; doprinosi bogaćenju popisa hrvatskih kulturnih dobara, prevenira potpuni gubitak građe koji je na terenu moguć, doprinosi razvoju Centra za tradicijsku kulturnu baštinu koji svojim djelovanjem ima sve više doticaja s muzejskim djelovanjem.

Trenutno se radi na upisu Centra za tradicijsku kulturnu baštinu na C listu muzejskim ustanova pri Muzejskom dokumentarnom centru.

Restauratorske poslove obavlja zaposlenica Sara Vladić, magistra konzervacije-restauracije, smjer tekstil koja je svoju diplomu stekla na Odjelu za umjetnost i restauraciju Sveučilišta u Dubrovniku završivši preddiplomski i diplomski studij konzervacije-restauracije; smjerovi: drvo, papir, tekstil, metal, keramika. Daljnje iskustvo stjecala je u Hrvatskom restauratorskom zavodu. Djelatnica je zaposlena kao zamjena za kolegicu Lidiju Šodec Pekeru koja je na dugom bolovanju.

Tijekom 2025. planiraju se izvršiti sljedeći poslovi:

1. S obzirom da preventivna zaštita zbirke završava u srpnju 2025., planirano je da se prvi kvartal godine posveti finalnoj obradi dijela zbirke koji se planira zaštititi. Iako je to dio drugog programa (Redovna djelatnost – stručna obrada zbirke), u okviru ovog programa planiraju se provesti faze preventivnog konzerviranja obrađenih predmeta. To ponajprije uključuje kontrolu mikroklimatskih uvjeta u depou, provjeru i eventualnu eliminaciju nametnika, mehaničko uklanjanje nečistoća s predmeta upotrebom muzejskog usisivača s kontrolom usisa i adekvatnu pohranu.

S obzirom na veliku količinu vune, krzna i predmeta od vune i krzna koji se nalaze u zbirci, pojava nametnika, najčešće moljaca, je gotovo neizbježna pogotovo u toplijim mjesecima godine kada su, zbog temperature zraka, svi štetnici u zbirkama najaktivniji. Dosadašnja praksa pokazala je da su sredstva poput kamfora, lavande i sličnog relativno neučinkovita u suzbijanju ovog problema. Iz tog razloga, planirana je nabava specijalnih zamki za moljce koje su izrađene posebno za upotrebu u zbirkama. Njihova posebnost je u tome što sadrže listiće natopljene feromonima odraslih jedinki koji privlače moljce u zamku. Na ovaj način moljci se eliminiraju, ali se i sprječava njihov ulazak u ormare i ladice gdje mogu polagati jajašca što je od velike važnosti jer su upravo ličinke te koje prouzrokuju štetu.

Jedan od najefikasnijih načina prevencije pojave štete na predmetima je njihova pravilna pohrana. Iako zbog količine građe i veličine prostora nije moguće postići idealne uvjete pohrane, nastoji se barem one najvrijednije i najosjetljivije predmete pohranjivati na načine koji će maksimalno doprinijeti njihovom očuvanju. Time na vrlo efikasan, brz i neinvazivan način izbjegavamo pojavu ili pogoršanje oštećenja i propadanja što odgađa ili eliminira potrebu za opsežnijim konzervatorsko-restauratorskim zahvatima čime se

također eliminiraju budući veći financijski izdaci i podiže razina kvalitete uvjeta u kojima se zbirka čuva.

Iako su komercijalnim putem dostupne specijalizirane vješalice i tube za pohranu tekstilnih predmeta, zbog njihove visoke cijene (vješalica 24,51 €/kom; tuba od beskiselinskog kartona 42,19-118,24 €/kom) odlučeno je da će se vješalice napraviti prema pravilima struke od klasičnih drvenih vješalica, polietilenske vate i žutice, a umjesto tuba od beskiselinskog kartona koristiti će se polietilenske (HDPE) ili polipropilenske (PP) cijevi koje zbog svoje potpune kemijske inertnosti mogu biti korištene u ove svrhe. Na ovaj način ne samo da smanjujemo trošak pohrane za više od 90% nego osiguravamo i bolji način pohrane jer svaku vješalicu i tubu možemo dimenzijama prilagoditi upravo onom predmetu kojem je namijenjena.

2. U drugom kvartalu godine predviđena je provedba konzervatorsko-restauratorskog zahvata na kožušku inv.br. 066-04-03-001.

Riječ je o originalnom kožušku izrađenom od krzna s bogatim kožnim aplikacijama. Na predmetu zatičemo nekoliko većih poderotina, mjestimičan nedostatak materijala i područja s potpunim ili gotovo potpunim gubitkom boje.

Planirana je provedba mehaničkog i mokrog uklanjanja nečistoća za što će se koristiti muzejski usisivač s kontrolom usisa i otopina Vulpex deterdženta u destiliranoj vodi koji je posebno prilagođen za upotrebu na materijalima koji se ne mogu ili ne smiju potpuno potapati (kao što je to slučaj kod ovog predmeta). Poderotine će se sanirati metodom šivanja i podljepljivanja ovisno o mjestu na kojem se oštećenje nalazi. Podljepljivanje se planira odraditi upotrebom specijalnog ljepila i japanskog papira koji će zbog svoje tankoće, nakon obavljenog retuša, biti gotovo nevidljiv. Mjestimičan nedostatak materijala planira se sanirati kožnim zakrpama od teleće ili konjske biljno štavljene kože. O vrsti kože koja će se koristiti odlučiti će se nakon provedbe uklanjanja nečistoća i probe retuša jer nam je cilj postići vizualno podudaranje između originalnog i novog materijala. Granice zakrpe biti će dodatno ojačane tankim japanskim papirom. Retuš je jedna vrlo osjetljiva faza radova pogotovo kada je riječ o poroznim organskim materijalima poput kože. Iako se za bojanje kože tradicionalno koriste boje na bazi različitih organskih otapala, u ovom slučaju ona ne mogu biti korištena zbog svoje nereverzibilnosti. Iz tog razloga planirana je nabava Kramer seta boja za retuš. To su specijalne boje rađene na bazi smole Paraloid B72, topive su u acetonu (kojim ih je kasnije moguće ukloniti), ne prodiru u strukturu kože i međusobno se mogu miješati čime se može postići odgovarajući ton boje.

Po završetku zahvata planirana je izrada odgovarajuće vješalice ili jastuka i navlake za pohranu.

3. U trećem i četvrtom kvartalu godine planirana je provedba konzervatorsko-restauratorskog zahvata na mintanu inv.br. 085-08-03-003.

Riječ je o vrlo vrijednom, ali vrlo oštećenom predmetu. Najveće oštećenje predstavlja gotovo potpuni gubitak glavne tkanine koja je originalno bila protkana pozlaćenim nitima koje su u relativno dobroj mjeri sačuvane. Planirana je djelomična dekompozicija predmeta, ukoliko će biti moguća, kako bi se glavna tkanina moglo podložiti. U tu svrhu koristiti će se nova svilena tkanina koja sjajem, vrstom tkanja i bojom odgovara originalnoj. Ukoliko će za time biti potrebe, glavna tkanina biti će prekrivena tilom kako bi se spriječilo ljuštenje i opadanje metaliziranih niti glavne tkanine koje je sada prisutno. Kako i pravila struke nalažu, za šivanje će se koristiti svileni filament dobiven paranjem svilenog platna (organdija). Ukoliko će biti moguće, odvojiti će se i podstava kako bi se provelo mokro uklanjanje nečistoća specijalnim restauratorskim deterdžentom (Orvus pastom). Ukrasni vez izrađen od metaliziranih niti biti će očišćen otopinom etanola u vodi u primjerenom omjeru. Po završetku konsolidacije svih dostupnih slojeva, predmet će biti ponovno sastavljen i za njega će biti osmišljen i izrađen poseban jastuk za pohranu koji će prilikom pohrane davati potrebnu podršku svim dijelovima predmeta kako bi se izbjegla ponovna pojava oštećenja.

REDOVNA DJELATNOST - STRUČNA OBRADA ZBIRKE NOŠNJI

Pripremila: Sara Vladić, Viša restauratorica tekstila

Stručna obrada zbirke narodnih nošnji, koja broji više od 38 000 predmeta, dio je dugoročnog plana i programa rada Centra za tradicijsku kulturnu baštinu. Svake godine stručno se obrade i sistematiziraju nošnje nekoliko regija pri čemu se dopunjuju i uređuju kompleti nošnji, te izrađuje nakit, obuća i pojedini dijelovi tradicijskog odjevnog inventara koji nedostaju.

Od 2007. do 2023. godine realizirana je detaljna sistematizacija nošnji, njihovo opisivanje i izrada registra sa fotografskim priložima. Izrađen je računalni program koji je prilagođen poslovanju Centra. Do sada je zbirka djelomično obrađena, a stručna obrada uključuje:

a) Digitalizaciju arhive fotografija, krojeva, shema i motiva

Svakom procesu restauracije nošnji prethodi proces pripreme i analize, koji uključuje različite faze (fotografiranje, skeniranje, uvećavanje, kopiranje, pohrana foto dokumentacije

itd.). Restauratorska radionica koristi bazu podataka (digitalnih fotografija, krojeva, crteža i shema uzoraka), koji su joj potrebni za različite procese saniranja oštećenja na nošnjama.

Arhiva Centra sastoji se od nekoliko tisuća fotografija, krojeva, shema i motiva koji se koriste prilikom restauracije oštećenih nošnji, te prilikom izrade novih nošnji. Također, u arhivi se nalazi nekoliko tisuća negativa i fotografija narodnih nošnji te terenski zapisi o narodnim nošnjama. Zbog pohrane na trajne medije i jednostavnije dostupnosti, arhivu je potrebno prenijeti na digitalne medije (tvrđi disk). Tijekom 2025. godine planiramo nastaviti digitalizaciju arhive koju koriste stručne službe i restauratorsko preparatorska radionica, ali i vanjski korisnici. Digitalna arhiva pohranjivat će se na vanjskim diskovima i na platformi Indigo u vidu digitalnog repozitorija. Fotografski sadržaj bit će u cijelosti dostupan stručnim službama i restauratorsko preparatorskoj radionici. U određenom opsegu bit će dostupan i korisnicima za pregledavanje putem poveznice na službenoj Internet stranici Centra za tradicijsku kulturnu baštinu.

b) Fotografiranje nošnji u ustanovi i na terenu

Program stručne obrade zbirke uključuje fotografiranje nošnji iz zbirke Centra te organizirano fotografiranje nošnji na terenu. Fotografijama kompleta nošnji, detalja tradicijskih vezova i motiva dopunjuje se fototeka Centra za tradicijsku kulturnu baštinu. Snimke se koriste u procesu zaštite nošnji kao kulturnog dobra, izradi krojeva i nacrtu motiva, te daljnjim projektima rekonstrukcije i restauracije nošnji.

Ovaj program od srpnja 2021. ima poseban značaj za našu ustanovu, budući da je dio vrijednih originalnih narodnih nošnji stavljen pod preventivnu zaštitu Ministarstva kulture i medija. Proces preventivne zaštite pokrenuo je Gradski ured za zaštitu spomenika kulture i prirode, te je u srpnju 2021. godine donesena odluka (KLASA: UP/I-612-08/21-03/7; Ur.br.: 251-18-04/001-21-02) kojom se dio zbirke stavlja po preventivnu zaštitu s krajnjim ciljem konačne zaštite u 2025. Proces konačne zaštite podrazumijeva fotografiranje i obradu vrijednih originala, koji će nakon toga biti spremljeni na čuvanje. Tijekom 2025. godine planirano je i daljnja obrada zbirke.

U autentičnim ambijentima seoske arhitekture organizirat će se terensko fotografiranje nošnji. Fotografijama kompleta nošnji, detalja tradicijskih vezova i motiva dopunjuje se fototeka. Snimljeni materijal koristi se pri izradi krojeva i nacrtu motiva, te daljnjim projektima rekonstrukcije i restauracije narodnih nošnji.

Program je potreban radi osuvremenjivanja postojeće arhive i prebacivanja fotografske građe i video snimaka na digitalne medije. Korisnici će biti članovi amaterskih kulturno-

umjetničkih društava, restauratori, studenti različitih studija, etnolozi, folkloristi, stručnjaci iz različitih umjetničkih i humanističkih područja te građani. Svakom procesu restauracije nošnji prethodi proces pripreme i analize, koji uključuje različite radnje (fotografiranje, skeniranje, uvećavanje, kopiranje, pohrana foto dokumentacije itd.) koje se izvode na računalu uz pomoć skenera i digitalnog fotokopirnog stroja u boji. Restauratorska radionica koristi bazu podataka (digitalnih fotografija, krojeva, crteža i shema uzoraka), koji su joj potrebni za različite procese saniranja oštećenja na nošnjama. Baza podataka trebala bi biti dostupna tijekom procesa restauracije na način da se potrebne fotografije, crteži, krojevi i sheme mogu prema potrebi ispisivati, povećavati i smanjivati.

KULTURNO – UMJETNIČKI AMATERIZAM

SMOLA I PALČIĆ 2025.- susret lutkarskih skupina koje djeluju pri osnovnim školama i dječjim vrtićima

Pripremila: Vedrana Prlander, Viši stručni suradnik za audio-vizualne, likovne i kulturne programe

Kulturni centar Travno je organizator brojnih međunarodnih i lokalnih programa, događanja i aktivnosti na područjima kulture i obrazovanja, koncerata, kazališnih predstava, glazbenih i filmskih programa, plesnih, dramskih, glazbenih, likovnih, edukativnih i popularnih radionica, seminara, izložbi, predavanja i tečaja stranih jezika. Kulturni centar Travno aktivno surađuje sa nezavisnom kazališnom, plesnom i glazbenom scenom, a kako je izrastao je iz Međunarodnog Festivala kazališta lutaka PIF posebnu pozornost posvećuje lutkarstvu i nastojanju na promicanju tog vida kazališnog izričaja.

Kulturni centar Travno od 2004. godine organizira SMOLU - susret lutkarskih skupina koje djeluju pri osnovnim školama. SMOLU vode nastavnici i učitelji, a nekada i vanjski stručni suradnici. Na SMOLI nema rangiranja, a natjecateljska atmosfera proizlazi iz zadovoljstva stvaralaštva i igre. Lutkarske predstave na SMOLI, osim brojne publike, prati i dr. sc. Lidija Dujić eminentna stručnjakinja na području lutkarstva. Na okruglom stolu Lidija Dujić voditeljima lutkarskih grupa daje sugestije o viđenim predstavama i njihovom radu. Predstave prate učenici osnovnih škola s područja Novog Zagreba. Sudionici Smole biti će: Osnovna škola Trnsko s voditeljicom Doroteom Buntak, Osnovna škola Sesvete s lutkarskom skupinom Nataše Peunić, Osnovna škola Gustava Krkleca sa svojom lutkarskom skupinom koju vodi Snježana Fegić, Osnovna škola iz Kašine pod vodstvom Nataše Lambevske, Osnovna škola Pavleka Miškine sa lutkarskom skupinom Pavleki i voditeljskim dvojcem

Natalijom Stipetić i Itom Tissauer, Osnovna škola Sesvetska Sela s voditeljicom Irenom Koružnjak, Lutkarska skupina Osnovne škole Frana Galovića sa voditeljicom Ines Polanšćak, članovi lutkarske skupine osnovne škole Bartola Kašića sa voditeljicom Zlatom Kovač,. Pozvane će biti opet i Lutkarska družina Kopriva Pec Pec iz Koprivnice te družina Tintilinić iz Ogulina, Zlatna zraka iz Draganića, kao i Mladi češki lutkari pod vodstvom Maje Burger s nastupom na češkom jeziku.

PALČIĆ će biti smotra koja će predstaviti dječje lutkarsko stvaralaštvo u dječjim vrtićima gdje maleni lutkari uz pomoć uz pomoć svojih odgajatelja izrađuju lutke iz različitih materijala i stvaraju lutkarske igrokaze, koji su autorska djela odgajateljica inspirirana starim i novim pričama za djecu. Na Palčiću će nastupiti dječji vrtići iz koji imaju lutkarske grupe i stvaraju dječje lutkarske igrokaze.

Neke od lutkarskih grupa iz vrtića i škola sudjelovat će Pifkovoju povorci koja označava početak festivala, a neke će biti odabrane za PIF-ove popratne programe na zagrebačkim trgovima.

Kontinuiranim praćenjem i razgovorima s voditeljicama ustanovljeno je da im u razvojnom potencijalu nedostaju nova sustavna znanja, osobito iz dramatizacije, te će se radi unapređenja rada mladih amaterskih lutkarskih skupina svakako, kao sastavni dio Smole, organizirati i edukativna radionica. Radionicu, u trajanju od dva dana po šest sati, vodit će Mario Kovač, umjetnik s neprijepornim iskustvom i licencom Agencije za odgoj i obrazovanje na tom polju. Radionice će se provoditi tijekom studenog kako bi poslužile kao priprema za rad na predstavama za iduću SMOLU, na proljeće. Provodit će se po slijedećem programu rada:

Prvi dan:

- Uvodne napomene i upoznavanje
- Predavanje „Važnost pravilne dramatizacije u odgojne svrhe“
- Praktikum vježbi: podjela zadataka – adaptacija i dramatizacija kratkih priča, bajka i basni sa popisa lektire; svaki polaznik dobiva zasebni zadatak koji radi uz stalni nadzor i mentorstvo
- Praktikum: rješavanje dramaturških problema, nedoumica, spisateljskih blokada... individualni rad sa polaznicima

- Pitanja i razmjena mišljenja, podjela zadataka za drugi dan

Drugi dan - Razmjena iskustava od prethodnog dana i priprema za daljnji rad

-Prezentacija urađenih dramatizacija putem čitanja, razmjena iskustava

-Praktikum: konkretni kazališni rad na nekoliko odabranih dramatizacija, naglasak na praktičnoj primjeni teksta i njegovoj pripremi za izvedbu

-Praktikum: izvedba nekoliko kraćih etida baziranih na dramatizacijama polaznika

- Analiza urađenog i zaključak

Cilj programa:

SMOLA i PALČIĆ pokrenuti su kako bi se lutkarskim skupinama u osnovnim školama i vrtićima omogućilo da predstave odigraju u pravoj kazališnoj dvorani, izvan škole i vrtića, te unaprijede svoja znanja o lutkarstvu i lutkarskoj umjetnosti. Cilj SMOLE i PALČIĆA je poticanje djece na budući rad na području lutkarstva i dramske umjetnosti općenito, Smola objedinjuje rad najmlađih umjetnika i njihovih voditelja, daje im priliku da svoj rad prikažu široj publici. Uz napomenu da lutkarstvo uz kazališni izuzetno razvija i likovni senzibilitet, smisao za improvizaciju, te potiče praktični rad “rukama” – a to je u novije vrijeme postao iznimno važan odgojno obrazovni element.

Ovim programom ujedno se odgaja buduća publika lutkarskih i općenito kazališnih sadržaja. Također se pridonosi zanimljivim poticajnim kazališnim sadržajem za djecu novozaagrebačkih škola i vrtića, koja izuzetno rado prate i podržavaju vršnjake na sceni.

S voditeljima lutkarskih grupa o viđenim predstavama i problemima s kojima se susreću tijekom priprema razgovaraju i rade eminentni stručnjaci s područja lutkarske umjetnosti. Korisnici programa SMOLE I PALČIĆA su polaznici osnovnih škola i dječjih vrtića u Zagrebu, te njihovi roditelji, učitelji i odgajatelji.

Napomena: Od kada nastojimo i na minimalnim edukacijama za voditelje kvaliteta predstava vidno je poboljšana, potaknuta je suradnja među voditeljicama, a interes za nastupe je porastao.

59. MEĐUNARODNA SMOTRA FOLKLORA ZAGREB (16. – 20. 7. 2025.)

1100. obljetnica hrvatskoga kraljevstva

Pripremili: Umjetnički ravnatelj, dr. sc. Tvrтко Zebec, Voditelj Centra za tradicijsku kulturnu baštinu Josip Forjan

I. DETALJAN OPIS PROGRAMA

Uvod

Međunarodna smotra folkloru Zagreb najveća je i najprestižnija smotra folkloru u Republici Hrvatskoj. Održava se u Zagrebu od 1966. g. Prikazuje i afirmira tradicijsku kulturu i folklor domaćih i stranih sudionika. Nastavlja tradiciju smotri *Seljačke sloge* – kulturne i prosvjetne organizacije Hrvatske seljačke stranke između dvaju svjetskih ratova. Smotra je dio svjetskog pokreta za očuvanje kulturne baštine koji prati programe UNESCO-a. Odlukom Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Grada Zagreba 2014. godine Smotra je proglašena festivalskom priredbom od nacionalnog značenja jer afirmira specifične vrijednosti nacionalne kulture, kao i zavičajno plesno, glazbeno, jezično i običajno izražavanje te vrijednosti svjetske kulturne baštine. Certificirana je u međunarodnoj mreži folklornih festivala CIOFF-a (International Council of Organizations of Folklore Festivals and Folk Arts), te ima europsku oznaku kvalitete EFFE 2024. – 2025. Europske asocijacije festivala (European Festivals Association), koja je potvrda „izvrsnim umjetničkim festivalima koji su angažirani ne samo na području umjetnosti koju predstavljaju, već njeguju uključivanje lokalne zajednice u svoje aktivnosti, a otvoreni su prema međunarodnoj zajednici”.

Smotra se ostvaruje uz financijsku potporu Ministarstva kulture i medija i Grada Zagreba, te sredstvima Turističke zajednice Grada Zagreba, Hrvatskog udruženja skladatelja, donacijama iz različitih izvora te vlastitim prihodima. Organizator je Kulturni centar Travno – Centar za tradicijsku kulturnu baštinu.

Program se odvija tijekom čitave godine u nekoliko etapa – od priprema (terenskih istraživanja, uvježbavanja i priprema programa sudionika), pretprograma (edukativno-pedagoških radionica, izložbi, tribina, filmskih projekcija) do festivalskog dijela Smotre (svečane priredbe otvorenja, koncerata folklornih skupina na otvorenim pozornicama, koncerata crkvenog pučkog pjevanja, koncerata etno glazbe, izložbi, tribina, filmskih projekcija, kulinarskih radionica, nastupa folklornih skupina na zagrebačkim ulicama i trgovima, nastupa folklornih skupina izvan grada Zagreba), a završni dio čine evaluacije programa, digitalizacija građe, seminari za voditelje folklornih skupina u lokalnim sredinama, božićni koncerti i drugi programi.

Na Smotri nastupaju folklorne skupine, ansambli i pojedinci koji reprezentiraju različitosti hrvatske etnografske baštine, predstavnici nacionalnih manjina, Hrvati iz susjednih zemalja i iseljeničtva te ansambli i pojedinci koji predstavljaju baštinu drugih naroda.

Na 59. MSF Zagreb sudjelovat će četrdesetak skupina sudionika – folklorne skupine iz Hrvatske i inozemstva, te ansambli i pojedinci koji će izvesti različite etno koncerte.

Festivalski dio 59. MSF Zagreb trajat će od srijede, 16. srpnja do nedjelje, 20. srpnja 2025. g. Povratak na Gradec kao glavnu pozornicu Smotre smatra se najboljim rješenjem u izvedbenom i organizacijskom smislu. Ta je pozornica vrlo atraktivna radi pogleda s Gornjega grada, radi pozadine pozornice – Klovićevih dvora koji i akustički pridonose kvaliteti izvedbi, a obližnja Srednjoškolska gimnazija umnogome olakšava protok izvođača do garderoba u toj školi te njezine športske dvorane u kojoj se i tijekom poslijepodneva mogu organizirati plesne radionice. Svečana tematska priredba Smotre održat će se u petak, 18. srpnja na svečanoj pozornici na Gradecu. Nakon koncerata na vanjskim pozornicama održavat će se plesne radionice pod nazivom *Plešite s nama*. Sve pozornice i trgove u centru grada povezat će folklorne šetnice *Folk Street Art* kao *pop-up* – spontani, neformalni nastupi folklornih skupina na ulicama i trgovima koji su odlična prilika da publika bude u bliskom dodiru sa izvođačima, te s njima zapleše, zapjeva, popriča i fotografira se.

Od 2023. Turistička zajednica grada Zagreba, znatnije financijski podupire MSF Zagreb. Potvrdilo se da konferencija za medije pridonosi vidljivosti Smotre pa je namjera održati je i za 59. MSF. Zahvaljujući odličnoj suradnji iz prethodnih godina planira se ponuditi izvedbu vizuala Smotre digitalnoj agenciji Kuna zlatica. To podrazumijeva vizualno rješenje za određene fizičke i digitalne promotivne i popratne materijale MSF-a (vizual na plakatima svih veličina za sve programe Smotre, na naslovnoj stranici kataloga, na web stranicama, na društvenim mrežama, promotivne majice, bočice i sl.). Instalacijama u javnom prostoru grada očekujemo povećati vidljivost i prisutnost MSF-a u gradu Zagrebu.

Tema 59. Međunarodne smotre folklora Zagreb

Budući da se odlukom Hrvatskog sabora u 2025. godini proslavlja 1100. obljetnica hrvatskoga kraljevstva, u programu Smotre također će se na različite načine pridonijeti toj proslavi. Izbor domaćih skupina koje izvode šetano kola *Izvir voda izviralu*, *Popuhnul je tihi vetar* i slična (s mitološkom pričom o Marinoj kruni), guslara s Duvanjskoga polja koji svojim epskim pjevanjem slave Tomislava i kraljevstvo, kao i drugim simboličkim isticanjem nacionalnoga identiteta u nošnjama, pjesmi i plesu. Nastojalo bi se organizirati svečanu povorku sudionika od Zrinjevca, preko Trga bana Jelačića, do Gradeca. Mimohod bi predvodila limena

glazba (po mogućnosti požeški Trenkovi panduri), uz još nekoliko postrojbi gradskih vojnih postrojbi (npr. Kravat pukovnija Zagreb, Zrinska garda iz Čakovca, Purgari iz Varaždina). Ove i iduće godine 100 je godina od objave dviju Žgančevih pjesmarica iz Međimurja, pa bi u dogovoru s Tomislavom Habulinom jedna od pozvanih skupina bila iz Kraljevca (uz bandiste). Jedan od koncerata pučke crkvene glazbe bio bi s njim u dogovoru, predstavljanje čakovečkoga franjevačkog Porcjunkulova (Gospe od Anđela), u crkvi sv. Franje na Kaptolu. Joško Čaleta bio bi angažiran za koncert pučkoga pjevanja u Dalmaciji. Povjesničarka dr. sc. Suzana Leček (Hrvatski institut za povijest) bila bi angažirana za okrugli stol na temu nacionalnih proslava u međuratnoj Hrvatskoj, a Katarina Bušić za prilog o nacionalnoj simbolici narodnih nošnji. Teatrologinja prof. dr. sc. Sanja Nikčević bila bi angažirana za izbor i komentar predstave pučkoga kazališta u dvorani KUC-a Travno. U programu smotre organizirala bi se i tribina o tradicijskim motima u suvremenoj glazbi, tetovažama i odijevanju (po mogućnosti u Vintage industrial baru ili galeriji/klubu Klet uz neke od glazbenih izvođača). Koncert ususret festivalskim danima organizirali bi se u atriju Galerije Klovićevi dvori (u dogovoru s Večerima na Griču i GKD radi termina).

Istarske furlane, odnosno plesovi koje se pleše “na furlanski način” spominje se u pisanim izvorima iz 16. stoljeća. Jedan od tematskih programa smotre namjera je prikazati život istarskih furlana koje su iznimno važne za kulturni identitet Talijana na području Vodnjana i Galižane jer se prenose stoljećima i čini značajnu posebnost tih zajednica. Odnedavno su u postupku registracije kao nematerijalna kulturna baština i upisa u Registar kulturnih dobara RH. Uz scenske nastupe skupina i izvedbe furlana i inačicu poznatu kao *villota*, publika Smotre vidjet će i srodni ples *manfrinu* koja se također rasprostirala Jadranom pod istim, venecijanskim kulturnim i političkim utjecajem. Suradnik u izvedbi programa i izbora skupina bio bi Vidoslav Bagur, a taj program je zbog izvođača koji su zaposleni u turizmu i ne mogu gostovati na MSF u srpanjskim festivalskim danima, predviđen za listopad 2025. u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskoga.

Kao i svake godine, obje teme bit će obrađene popratnim programima ususret festivalskim danima u srpnju, predstavljanjima knjiga, okruglim stolovima i tribinama, izložbama, koncertima glazbe različitih žanrova inspiriranih tradicijom kao i pučkoga crkvenog pjevanja. Program će se izvesti u suradnji s nizom ustanova (muzeja, knjižnica, pučkih učilišta) i uz trajne suradnike Smotre te po potrebi angažirati povjesničare i znanstvenike drugih humanističkih i umjetničkih disciplina.

U pet festivalskih dana nastupit će folklorna društva i pojedinci koji će reprezentirati različitosti hrvatske etnografske baštine, predstavnici nacionalnih manjina, Hrvati iz susjednih

zemalja i iseljništva (ukupno 30-tak skupina), uz desetak ansambala koji će predstaviti baštinu drugih naroda i kultura. Svečana priredba Smotre održat će se na Gradecu. Potaknuti iskustvima prethodnih godina, u kojima je svečana priredba Smotre na otvorenom prostoru Gradeca ili Trga bana Jelačića zbog vremenskih uvjeta postala sve neizvjesnija, u slučaju nevremena održat će se u dvorani Kulturnog centra Travno. Od srijede do nedjelje koristile bi se i pozornice na Trgu bana Jelačića i Zrinjevcu, te vanjske pozornice u Svetoj Nedjelji, Vrbovcu i Pleternici (Muzej bećarca). Grupe će, također, gostovati na festivalu u Beltincima u Sloveniji, s kojim MSF Zagreb dugoročno surađuje.

Programi poput koncerata crkvenih pučkih napjeva realizirat će se u zagrebačkim sakralnim prostorima i crkvama - Crkva sv. Petra i Pavla, Kapela Ranjenog Isusa, Kapela Majke Božje od Kamenitih vrata i drugdje. Koncerti različitih glazbenih žanrova inspiriranih tradicijom održat će se u atriju Galerije Klovićevi dvori, galeriji Klet u Ilici ili u prostoru Peti kupe na Trnjanskoj cesti, Vintage industrial baru, Klubu Kontesa Kazališta Komedija, na Ribnjaku, na jezeru Bundek (ako pontonska pozornica bude obnovljena) i u tunelu Grič. Predviđeni su koncerti Ivane Galić, Ivana Buljana, Trija Mandili (Gruzija), Zrinke Posavec i glazbenog sastava, FA Tempet i Điger banda, koncert didgeridooa u umjetničkoj izvedbi Dubravka Lapainea, Grupe Maantra, te Grupe Oratnitza (umjetnička izvedba bugarske etno glazbe) i drugih. Koncerte tradicijskih pjesama održat će MPS Sinovi atara i ŽVA Zwizde (Zagreb).

Izložbene aktivnosti nastavile bi se u suradnji s Centrom za tradicijsku kulturnu baštinu KUC-a Travno, Etnografskim muzejom u Zagrebu i ostalim muzejima. Etnografski muzej Istre postaviti će izložbu „Ča delamo kad ništ ne delamo“, a u suradnji s Kninskim muzejom bit će postavljena izložba fotografija „Etnografska baština kninskog područja kroz objektiv Andrije Matkovića“. U galeriji Tehničkoga muzeja Nikola Tesla postaviti će se međunarodna izložba „Sva lica perlica“ koja će predstaviti tradicijski nakit izrađen od raznobojnih zrnaca koje su izradili Vinka Mareković (Hrvatska), Ivan Terzić (Srbija) i Antonio Stojčeski (Sjeverna Makedonija), a organizirat će ju Centar za tradicijsku kulturnu baštinu. U Etnografskome muzeju Zagreb postaviti će se izložba tradicijskog nakita Bosne i Hercegovine autora dr. sc. Zvonka Martića. Ostale tematske izložbe bit će postavljene u Kulturnom centru Dubrava i Galeriji Specijalne policije. Glazbene i druge edukativne i kreativne radionice za različite uzraste, od predškolskoga do odraslih uz glavnu temu Smotre organizirale bi se u KUC-u Travno i u dječjim vrtićima grada Zagreba.

Kulinarska radionica „Zalogaj tradicije“ - izrada tradicijskih jela, koja će upriličiti članovi KUD-ova, održat će se ususret Smotri, u Enzita Kitchen studiju na Zagrebačkom velesajmu.

Različite programe realizirat će brojni vanjski suradnici. Stručna predavanja održat će Marina Mesar (tradicijski motivi u tetovažama), Marija Gačić, Katarina Bušić (predavanje o nacionalnoj simbolici), Hrvoje Crnić (predavanje o tradicijskim motivima u suvremenoj glazbi), Dario Marušić (predavanje o plesovima furlana), Damir Begović (primjena tradicijskih motiva na suvremenoj odjeći uz reviju etnomode), a radionicu tradicijskih glazbala u trajanju od pet dana vodit će Andor Vegh (Mađarska). U realizaciji koncerata sudjelovat će i Irena Miholić (oblikovanje koncerta etno glazbe), Noel Šuran (oblikovanje koncerta istarskih kantadura), Joško Čaleta (oblikovanje koncerta pučkih napjeva), Tomislav Habulin (oblikovanje koncerta crkvenih pučkih napjeva) i drugi. Zvonko Benković promovirat će knjigu o tradicijama Hrvata iz Tolise, Bosanska Posavina. Francis Feybli oblikovat će plesne radionice nakon koncerata. Zbor Fige održat će radionicu bugarskog pjevanja, a Marija Gačić (Heritage Chaser, platforma za primijenjenu etnologiju) organizirat će i voditi radionice za djecu.

Izložba „Sva lica perlica - tradicijski nakit svijeta“

Tradicijski nakit razlikuje se prema materijalu i tehnici izrade te prema namjeni. U hrvatskoj tradicijskoj kulturi pojavljuje se nakit nastao nizanjem i preplitanjem staklenih zrnaca. Karakterističan je za tradicijsko odijevanje panonskog kulturnog areala, naročito za prostor središnje Hrvatske, no pojavljuje se i u drugim regijama i krajevima u kojem obitava hrvatsko stanovništvo. Razlikuje se nakit koji se nosio na ruci i u ušnim resama, zatim prsni i vratni nakit te nakit na oglavlju. Ističu se ogrlice koje mogu biti jednostavne niske zrnaca do složenijih i bogatijih ogrlica od zrnaca različitih boja, veličina, oblika i tehnika izrade – *đund*, *kraluž*, *grlinček* i dr. Posebno su vrijedne ogrlice od prirodnog materijala nastale kombinacijom više niski zrnaca od koralja i sedefa. Vratni nakit je osim estetske često imao i zaštitnu funkciju. Služio je kao podloga za metalni nakit radi sprječavanja uništavanja tekstila i ukrasa na poprsnici.

Izložba je proizašla iz ljetne radionice tradicijskih tekstilnih tehnika i vještina „Hrvatska etnoriznica“ koja okuplja brojne entuzijaste i vrsne poznavatelje različitih vještina i tehnika koje se koriste za izradu i ukrašavanje narodnih nošnji. Poseban segment radionice je edukacija izrade tradicijskog nakita od staklenih zrnaca koju vodi suradnica Vinka Mareković. Ona je interes za tradicijskim nakitom razvila upravo zahvaljujući ovoj radionici na koji se inicijalno priključila kao polaznik. Nakon godina iskustva, istraživanja i međunarodne suradnje,

svoje znanje i iskustva dijeli kao edukator na radionici. Jedan od njezinih učenika je etnolog i antropolog iz Beograda, Ivan Terzić, koji se priključio radionici želeći svoje teorijsko etnološko znanje proširiti praktičnim radom. Specijalizirao se na tradicijski nakit od staklenih zrnaca te svoje znanje primjenjuje na istraživanje narodnih nošnji i tradicijskog odijevanja Srba i drugih naroda. Etnokoreolog Antonio Stojčeski (Sjeverna Makedonija) treća je generacija „zaljubljenika u perlice“ koja je proizašla iz ove radionice. Antonio se priključio na radionicu nakon što je njegova rekonstrukcija narodne nošnje iz Struškog Drimkola (Sjeverna Makedonija) osvojila prvo mjesto u kategoriji nošnji drugih naroda i država na međunarodnoj reviji rekonstruiranih narodnih nošnji „Obavljamo baštinu“. Da radionica opstaje tijekom godine, a ne samo kroz deset dana njezinog trajanja, svjedoči i izložba „Sva lica perlica – tradicijski nakit svijeta“ kojom će se prezentirati radovi triju autora: Vinke Mareković, Ivana Terzića i Antonija Stojčeskog. Međunarodni karakter izložbe ne ogleda se samo u tome što su autori iz tri različite države (Hrvatske, Srbije i Sjeverne Makedonije) već i u tome što su svojim radovima nastojali zastupiti tradicijski nakit svih krajeva svijeta. Više od stotinu izložbenih primjeraka različitih nakita izrađeni su tehnikama nizanja staklenih zrnaca i preplitanja niti: jednostavno nizanje, *peyote* bod, bod riblje kosti tzv. *herringbone*, tehnika pletenja mreže, spiralno mrežasto pletenje, kukičanje s zrcima, apliciranje i vez s perlicama, tehnika s dvije igle (manastirsko pletenje), tkanje s perlama, pletenje na dvije igle s perlama te tehnika izrade resa. Sve ove tehnike izrade nakita zastupljene su u svim dijelovima svijeta gdje se pojavljuje nakit od staklenih zrnaca. Na izložbi bit će zastupljen muški i ženski nakit Azije (Indija, Filipini, Borneo, Rusija, Afganistan, Uzbekistan), Afrike (Nigerija, Etiopija, Maroko, pleme Masai i Zulu), Južne Amerike (Argentina, Meksiko, Brazil, Kolumbija), Sjeverna Amerika (Indijanci Navaho), Europe (Mađarska, Moldavija, Rumunjska, Srbija, Hrvatska, Sjeverna Makedonija, Bugarska, Kosovo, Ukrajina) i Australije i Oceanije. Raznovrsnost izložbenih predmeta ukazuje na činjenicu da je poznavanjem tehnika moguće izraditi nakit svih krajeva svijeta te da je to upravo poveznica u različitosti. Zaseban dio izložbe pripada dijelovima narodnih nošnji koje su ukrašene fragmentima izrađenim apliciranjem ili preplitanjem niti s staklenim zrcima. Svakako je specifično oglašuje udane žene iz okolice Jastrebarskog (sela Bratina, Kupinec i Kupinečki Kraljevec) koje je u potpunosti ukrašeno aplikacijom staklenih zrnaca na brokatne vrpce međusobno spojene u jednu cjelinu. Zanimljiv je i ženski haljetak bez rukava *sadak* Srba iz Imljana iz zapadne Bosne koji je u potpunosti ukrašen elementima izrađenim od staklenih zrnaca. U sklopu izložbe realizirat će se radionice izrade tradicijskog nakita od staklenih zrnaca za djecu i odrasle. Izložke će pratiti stručan tekst koji će biti uobličen i u katalog izložbe. Izložba će imati i virtualno izdanje kako bi bila dostupnija izvan Zagreba te na engleskom jeziku radi

međunarodne prisutnosti. Izložba će se realizirati u Tehničkom muzeju Nikola Tesla u razdoblju od 1.7. do 15. 8. 2025. g. Autorica postava je Bojana Poljaković Popović.

Ostale aktivnosti i programi Smotre

Suradnici smotre održavali bi i dalje radionice, seminare i pripreme skupina na terenu, u dogovoru sa županijskim zajednicama KUD-ova i udruga, jer se savjetodavna djelatnost potvrdila kao važan edukacijski dio djelovanja i razvijanja Smotre.

Važna je i neizostavna dokumentacijska aktivnost suradnika Smotre koja u suradnji s Institutom za etnologiju i folkloristiku dalje omogućuje kvalitetniju prezentaciju u suvremenim digitalnim oblicima komunikacije, dopunu arhivskih podataka i obradu digitaliziranih, a posredno i obnovu na terenu.

U realizaciji smotre sudjeluju brojne ustanove i organizacije: Etnografski muzej, Institut za etnologiju i folkloristiku, Gradska knjižnica grada Zagreba, Galerija specijalne policije, Kapela Ranjenog Isusa, Kapela Majke Božje od Kamenitih vrata, Klub Kontesa Kazališta Komedijska, Knjižnica i čitaonica Bogdana Ogrizovića, Kulturna zajednica Grada Svete Nedelje, KUD "Beltinci" (Slovenija), NS Dubrava, Tehnički muzej Nikola Tesla, Turistička zajednica Grada Vrbovca i drugi.

U pripremi programa Smotre sudjeluju stručne suradnice Ivana Mihajlic, Bojana Poljaković Popović, Mihaela Živić, Dora Križanić, Lucija Halužan Hačić te voditelj CTKB Josip Forjan. U pripremi i realizaciji programa sudjeluju brojni vanjski stručni suradnici: Vidosav Bagur, Tomislav Habulin, Katarina Bušić, Joško Čaleta, Suzana Leček, Sanja Nikčević, Irena Miholić, Zvonko Benković, Zvonko Martić i drugi. Producentica Smotre je Ivana Mihajlic, urednice mrežnih stranica i društvenih mreža te nositeljice promidžbenih aktivnosti su Lucija Halužan Hačić i Mihaela Živić.

„HRVATSKA ETNORIZNICA“ – RADIONICA ZA IZRADU I RESTAURACIJU NARODNIH NOŠNJI I PODUČAVANJE TRADICIJSKIH TEKSTILNIH VJEŠTINA

Pripremila: Dora Križanić, Viša stručna suradnica za rekonstrukciju i restauraciju narodnih nošnji

Radionica će se održati u Pučišćima na otoku Braču od 26.7.2025. do 4.8.2025. godine u prostorima Klesarske škole. Voditelj radionice je Josip Forjan, prof., dok je stručna suradnica Dora Križanić, etnologinja i kulturna antropologinja, viša stručna suradnica za rekonstrukciju i restauraciju narodnih nošnji. Demonstratorica je Jasminka Lugarec, rekonstruktorica narodnih nošnji i Domagoj Ljubić, preparator narodnih nošnji. U radu radionice sudjeluju vanjski suradnici – edukatori za pojedine tekstilne tehnike i vještine. Radionica se održava neprekidno

dvadeset i dvije godine. Program je osmišljen kao praktična radionica: višednevni tečaj na kojem će polaznici usvajati i razmjenjivati temeljna znanja i iskustva o izradi narodnih nošnji te raznovrsnim načinima njihova ukrašavanja tradicijskim tekstilnim tehnikama.

Program radionice sastoji se od teorijskog i praktičnog dijela. U teorijskom dijelu nastave, etnolozi pružaju osnovne etnološke informacije o hrvatskoj tradicijskog kulturi, narodnim nošnjama, tekstilnom rukotvorstvu, odnosno njihovom ukrašavanju čipkom, vezom ili aplikacijama različitih ukrasa. U praktičnom dijelu nastave, demonstratori podučavaju izradu narodnih nošnji, tehnike vezenja i apliciranja različitih ukrasa, tradicijske tehnike tkanja, izradu čipke, pletenje te restauraciju i uređenje narodnih nošnji. Polaznici će biti podijeljeni u početničku i naprednu grupu. Za početničku grupu osmišljen je program u kojem će se metodama demonstracije, te individualnog i grupnog praktičnog rada, podučavati tehnike vezenja i apliciranja ukrasa karakterističnih za hrvatsko tradicijskog tekstilno rukotvorstvo. Napredni stupanj, namijenjen polaznicima prethodnih radionica i onima s većim predznanjem, uključuje poduku krojenja i šivanja pojedinih dijelova narodnih nošnji, tradicijskih tehnika tkanja, izrade čipke (lepoglavske, paške i sunčane čipke), pletenja, složenijih tradicijskih tehnika vezenja te restauracije i uređenja narodnih nošnji. Polaznici će se prema vlastitim afinitetima, podijeljeni u manje grupe, te specijalizirati za pojedine vještine. Polaznici će dobiti skriptu s uputama, popis stručne literature, te pomagala i sirovine za rad.

Većina kulturno-umjetničkih društava posjeduje vrlo vrijedne zbirke originalnih ili rekonstruiranih narodnih nošnji i folklornih kostima. Njihovi članovi iskazuju poseban interes za tradicijsko tekstilno rukotvorstvo, narodne nošnje i njihovu restauraciju. Njihov angažman na obnovi nošnji ansambla u kojem djeluju značajan je doprinos čuvanju kulturne baštine. Takve pojedince potrebno je poticati i obrazovati i razvijati njihovu ljubav prema tradicijskoj kulturnoj baštini, tekstilnom rukotvorstvu i starim zanatima.

Radionica je namijenjena kostimografima, umjetničkim voditeljima folklornih ansambala, garderobijerima i plesačima, te pojedincima koji za to iskazuju poseban interes. Ciljevi i zadaci radionice su osposobiti polaznike za samostalnu izradu različitih tipova narodnih nošnji i njihovo ukrašavanje tradicijskim tekstilnim tehnikama.

Zahvaljujući dvadesetdvogodišnjem održavanju radionice formirala se grupa od dvadesetak stalnih polaznika koji su usvojili brojna znanja i vještine, te revitalizirali mnoge zaboravljene tehnike na području hrvatskog tradicijskog tekstilnog rukotvorstva. Zahvaljujući njima rekonstruirane su mnoge zaboravljene tekstilne tehnike (čipkarska tehnika *čunčanje*,

čipkarska tehnika *pripleta*, sunčana čipka, *čunčano* tkanje, tkanje na tkalačku daščicu, zlatovez, bijeli vezovi tehnikom izvlačenja niti, *pružanka*, pletenje, *keranje*, izrada tradicijskog nakita i drugo). Sudjeluju u brojnim projektima obnove narodnih nošnji i istražuju mogućnosti suvremene primjene tekstilnih vještina. Radionica im služi kao mjesto učenja novih vještina, a sudjelovanje u zajedničkim projektima potiče ih na daljnju edukaciju i istraživački rad. Većina tih suradnika sudjelovalo je i u projektu Obnove narodnih nošnji i kulturnih aktivnosti Cvelferije koju je provodilo Ministarstvo kulture tijekom 2015. i 2016. godine.

SEMINARI O PRIMJENI I ODRŽAVANJU NARODNIH NOŠNJI NA AMATERSKOJ FOLKLORNOJ SCENI

Pripremile: Ivana Mihajlic, Viša stručna suradnica za programe Međunarodne smotre folkloru Zagreb i Sara Vladić, Viša restauratorica tekstila

a razlikovanje između folklornih društava sa različitih kulturnih područja. Ljepota i dugotrajnost narodne nošnje ovisna je isključivo o kvaliteti izrade, te načinu na koji se narodna nošnja održava i čuva. Raznolikost narodnih nošnji u Hrvatskoj jedna je od najvažnijih značajki hrvatske tradicijske kulture. Kako bi se ta raznolikost održala potrebno je educirati voditelje, garderobijere i članove amaterskih folklornih ansambala kako nošnju predstaviti na folklornoj sceni.

Folklorni amaterizam u Hrvatskoj izuzetno je razvijen, dok onaj u Gradu Zagrebu prednjači po broju amaterskih društava. Svaka folklorna izvedba izvodi se u narodnim nošnjama. Folklorni amateri moraju biti dobro upoznati s načinima odijevanja narodnih nošnji različitih krajeva Hrvatske. Seminari o primjeni narodnih nošnji na amaterskoj folklornoj sceni dio su odgojno-obrazovnog ciklusa o folklornoj primjeni narodnih nošnji na sceni. Teorijski dio, na kojem sudjeluju istaknuti stručnjaci u određenim disciplinama (etnolozi i folkloristi), sastoji se od predavanja o narodnim nošnjama i njihovoj scenskoj primjeni uz projekciju dijapozitiva i video zapisa. Na praktičnom dijelu, uz stručno vodstvo i demonstraciju suradnika s terena, poučava se o praktičnoj primjeni, odijevanju i uređenju nošnji pojedine regije. Ovaj seminar jedinstveni je edukativni program za koreografe, voditelje, garderobijere i članove amaterskih folklornih ansambala, koji im pruža bitne informacije, znanje te praktično iskustvo primjene toga znanja.

U 2025. godini Centar za tradicijsku kulturnu baštinu nastavlja s održavanjem seminara o primjeni i održavanju narodnih nošnji na amaterskoj folklornoj sceni u Zagrebu.

1. Seminar o primjeni narodnih nošnji

Dosadašnji su seminari bili izuzetno dobro posjećeni, a obrađivali su lokalitete čije su pjesme i plesovi na aktualnom koreografskom repertoaru folklornih ansambala u Hrvatskoj. Ovi seminari su cjeloviti edukativni programi za osobe koje se bave bilo kojim segmentom scenske primjene folklora ili imaju interese i želje za boljim upoznavanjem varijanta narodnih nošnji te njihove pravilne primjene. Seminar osigurava polaznicima kvalitetan teorijski pristup, koji prezentiraju stručnjaci etnolozi i folkloristi, i praktični, koji je realiziran u suradnji s demonstratorima s terena. Polaznicima je omogućen neposredan dijalog s demonstratorima, koji poznaju sve varijante narodnih nošnji lokaliteta koji se obrađuje, a posjeduju i znanje i iskustvo u tehnikama njihove izrade, uređivanja, pripreme, kombiniranja i odijevanja. Uz to, praktični rad se odvija u manjim grupama te je time omogućeno polaznicima kvalitetnije iskustveno učenje i utvrđivanje.

Na prvom seminaru koji će se održati u Kulturnom centru Travno pažnju ćemo posvetiti nošnjama različitih regija Hrvatske i nošnji Hrvata izvan Hrvatske koje su zastupljene na aktualnom koreografskom repertoaru folklornih ansambala u Hrvatskoj. Na prvom seminaru demonstrirat će se tradicijsko odijevanje Podravine (Prugovac i Koprivnički Ivanec), Murtera i Dalmatinske zagore (splitsko zaleđe, Dugopolje), te nošnje iz zapadnog dijela Hercegovine (Čapljina, Široki Brijeg). S obzirom na to da su navedene nošnje vrlo tražene za posudbu u našem Centru te se često koriste za folklornu scenu među gradskim društvima smatramo ova tri lokaliteta kao najbolji izbor. Posljednjih nekoliko godina kulturno – umjetnička društva dobila su pomladak te nam često upućuju pitanja kako su se djeca odijevala pa bismo na ovom seminaru, osim nošnji za odrasle, pokazali i tipove nošnji za određenu dob djece. Seminaru bi prethodilo terensko istraživanje na svim navedenim lokalitetima.

Seminar će se održati u Kulturnom centru Travno 21. i 22. 3 2025. godine.

2. Seminar o održavanju narodnih nošnji

Centar za tradicijsku kulturnu baštinu, kao jedinstvena ustanova kojoj je jedna od djelatnosti konzervacija i briga o narodnim nošnjama organizira i seminar o održavanju i čuvanju narodnih nošnji. Seminar će se sastojati od teorijskog i praktičnog dijela u kojima će se polaznici upoznati s materijalima, uvjetima čuvanja, načinima čišćenja i glačanja narodnih nošnji. Teoretski dio obradit će i prezentirati stručnjaci u određenim disciplinama (etnolozi, muzeolozi, konzervatori-restauratori) gdje će se istaknuti karakteristični materijali za određena hrvatska kulturna područja, načini ukrašavanja, pranja, sušenja i glačanja narodnih nošnji, te mikroklimatski uvjeti za pojedine materijale: tekstil, kožu, metal i ostali materijali potrebni za izradu narodnih nošnji. S obzirom da su upravo nestručno rukovanje i neadekvatne intervencije

na predmetima najčešći razlog pojave oštećenja na tekstilnim predmetima, održavanjem ovakvih radionica i edukacijom polaznika smanjuje se mogućnost slučajnog oštećenja predmeta. Time se podiže kvaliteta čuvanja predmeta na terenu što u konačnici uvelike sprječava trajni gubitak građe i smanjuje se potreba za budućom restauracijom. Praktični dio sastojat će se od stručnog vodstva zaposlenika Centra kojima je primarna zadaća briga i pohranjivanje nošnji. Zaposlenici će skrenuti pozornost na način kako se nošnja glača, slaže u nabore, kako ukloniti mrlje, te koji se dijelovi smiju oprati, a koji ne. Također, osvrnut ćemo se i na sredstva kojima se nošnja održava budući da današnja sredstva na bazi određenih kemikalija mogu naštetiti materijalima od kojih su nošnje napravljene. Uz to, polaznike će se podučiti jednostavnim metodama zatvaranja različitih oštećenja na predmetima i educirati o prihvatljivim materijalima koji se u te svrhe mogu koristiti. Na seminaru će biti prisutni i demonstratori s terena koji se bave uređenjem narodnih nošnji posebnim tehnikama. Polaznicima će biti omogućen neposredan dijalog s demonstratorima, koji poznaju sve varijante narodnih nošnji lokaliteta koji se obrađuje, a posjeduju i znanje i iskustvo u tehnikama njihove izrade, uređivanja i pripreme. Uz to, praktični rad će se odvijati u manjim grupama te će time biti omogućeno polaznicima kvalitetnije iskustveno učenje i utvrđivanje. Po završetku seminara, svi polaznici će dobiti brošure sa bitnim informacijama vezanim za čuvanje, izlaganje i popravak građe, a moći će se i sami okušati u pojedinim konzervatorsko-restauratorskim tehnikama na posebno za te svrhe izrađenim materijalima koje također zadržavaju. Prije seminara provest će se praktično istraživanje na terenu gdje će kazivači na autohtonom područjima pokazati slaganje odabranih narodnih nošnji za ovaj seminar.

Na četvrtom ovakvom seminaru, koji će se održati u dva dijela u Kulturnom centru Travno, pažnju ćemo posvetiti nošnjama koje su bile demonstrirane na seminaru o primjeni narodnih nošnji. Cilj nam je potaknuti garderobijere, voditelje i članove kulturno-umjetničkih društava na adekvatno i primjereno uređivanje narodnih nošnji prema specifičnim pravilima pojedinih krajeva. U prvom dijelu ponovno ćemo proći osnove za polaznike koji po prvi put dolaze na seminar. Drugi dio je namijenjen polaznicima koji su već jednom prošli ovaj seminar i u ovom dijelu će se detaljnije obraditi problematika vezana uz konzervaciju-restauraciju tekstila nastalog nekom specifičnom tehnikom (na primjer čipke ili pletiva) ili materijala koje često susrećemo u kombinaciji sa tekstilnim predmetima (kao što su koža, krzno ili metal).

Seminar će se održati u Zagrebu, u Kulturnom centru Travno 18.10.2025. i 22. 11. 2025. godine. Na seminaru se očekuje 40 polaznika različite dobi.

TRŠKOVI ODRŽAVANJA NOŠNJI ZA GRADSKE FOLKLORNE MANIFESTACIJE

Pripremila: Mihaela Živić, Suradnica na iznajmljivanju i održavanju zbirke narodnih nošnji

Na različitim gradskim folklornim manifestacijama zagrebački ansambli i KUD-ovi besplatno koriste nošnje iz zbirke Posudionice i radionice narodnih nošnji. Neke od manifestacija na kojima se koriste nošnje iz zbirke Centra za tradicijsku kulturnu baštinu bez naknadne iznajmljivanja su: Dani zagrebačkih kvartova, Dan grada Zagreba, Ivanje u Dubravi, Advent u Zagrebu, Prigorski dan, Božić u Ciboni, Smotra amaterskog folklornog stvaralaštva i sl. Na osnovi korištenja nošnji proteklih godina procjenjujemo da će u 2025. godini troškovi iznositi cca 5.400,00 eura. Stoga predlažemo da se na poziciji amaterizma osigura iznos od 4.400,00 eura u navedene svrhe. Sredstva će se utrošiti za pripremu, čišćenje, uređenje i popravak oštećenih nošnji.

Cilj programa je osigurati zagrebačkim folklornim amaterima odgovarajuće prikladne i autentične narodne nošnje kojima dopunjuju svoje izvedbe te si time osiguravaju bolje ocjene na gradskim smotrama. Korištenje narodnih nošnji za razne manifestacije pomaže i turističkom aspektu takvih događanja. Programom potičemo folklorni amaterizam grada Zagreba, te smatramo bitnim u ovaj program uložiti sredstva.

Program je namijenjen amaterskim folklornim ansamblima grada Zagreba, a cilj mu je zaštita tradicijske kulturne baštine, folklornih tradicija te popularizacija tradicijske kulture u suvremenom životu, kao i poticanje različitih oblika uporabe nošnji i folklornih kostima.

GRADSKA MANIFESTACIJE

BOŽIĆ U CIBONI

Pripremila: Nevkena Sablić, Viši stručni suradnik za programe, akcije i manifestacije

Tradicionalni koncert „Božić u Ciboni“ do sada je održan 34 puta na blagdan sv. Stjepana u Košarkaškom centru „Dražen Petrović“ u Zagrebu. Koncert se održava u organizaciji Grada Zagreba, Hrvatske radiotelevizije i Kulturnog centra Travno, u suradnji sa Zagrebačkom nadbiskupijom, Ustanovom za upravljanje sportskim objektima, Zagrebačkom filharmonijom i Zagrebačkim gradskim kazalištem „Komedijska“. U suradnji s HRT-om, koncert se prenosi uživo na HRT-u 1, HR 2 i Radio Sljemenu. Program planiran 2025. godine bit sastavljen od tradicionalnih i klasičnih božićnih skladbi, te praizvedbi suvremenih božićnih pjesama koje će izvoditi renomirani glazbenici. Koncept programa je zastario, a suradnici na programu ga nevoljko odrađuju. Zahvaljujući suradnji s Gradskim uredom za kulturu i civilno društvo,

konkretno gđom Weissman, rad na organizaciji se sistematizira, u najavi je napredak u optimizaciji poslovnih procesa i povećanju transparentnosti.

PALJENJE PRVE ADVENTSKE SVIJEĆE

Tradicionalna manifestacija kojom se označava početak Adventa u Zagrebu. U sklopu događanja gradonačelnik, predstavnici Ministarstva, crkve i drugi uzvanici pale prvu adventsku svijeću. Događanje prati ansambl Ivan Goran Kovačić koji izvodi tradicionalne pučke božićne pjesme.

DOČEK NOVE GODINE 2025

KUC Travno tradicionalno u dogovoru s Gradom pomaže organizaciju Nove godine.

PREDVIĐENE FINACIJE ZA PROGRAME U 2025.

Božić u Ciboni	65.000,00
Paljenje prve adventske svijeće	4.000,00
Nova Godina	17.000,00
AV djelatnost - festival OFF Travno	3.000,00
Djelatnost centara - Programi usmjereni na susjedstvo (uglavnom radionice i manje manifestacije)	40.000,00
KULTURKA - edukativno-kreativne radionice	1.900,00
EDUKATIVNO KREATIVNE RADIONICE ZA DJECU TIJEKOM ŠKOLSKE GODINE	5.500,00
MOGU JA - RADIONICE ZA VRIJEME ŠKOLSKIH PRAZNIKA	3.500,00
3D NA KVADRAT – PROGRAM ZA OSOBE TREĆE ŽIVOTNE DOBI	1.800,00
DANI ADVENTA U TRAVNOM	1.400,00
DANI TRAVNOG	3.100,00
DAN GRADA ZAGREBA	4.000,00
RAZGIRANI VEZ - RADIONICA ZA Dan Grada Zagreba	800,00
KVART U BOJI 2	12.000,00
„GODINU DANA TRADICIJE“ – CJelogodišnje radionice za djecu i mlade	3.000,00

S BAŠTINOM NA TI - TRADICIJSKE RADIONICE KROZ GODINU	3.000,00
Djelatnost centara - Program promicanja i očuvanja baštine	18.000,00
OBUCI TRADICIJU - FOTOGRAFIRANJE GRAĐANA U NARODNIM NOŠNJAMA	900,00
REDOVNA DJELATNOST - IZRADA NOŠNJI, KOSTIMA I SCENSKIH REKVIZITA	9.000,00
REDOVNA DJELATNOST - PREVENTIVNA ZAŠTITA I RESTAURACIJA NARODNIH NOŠNJI	4.500,00
REDOVNA DJELATNOST - STRUČNA OBRADA ZBIRKE NARODNIH NOŠNJI	3.600,00
Djelatnost centra - Programi za djecu / mlade / osobe s invaliditetom	10.000,00
TARIN SVIJET MITOVA I LEGENDI	2.300,00
BUDALO, PAZI KUD HODAŠ! – PREVENTIVNI PROGRAM NA TEMU NASILJA NAD DJECOM	2.900,00
MOJ PRVI PROJEKT – RADIONICA I PROVEDBA PROJEKTA ZA UČENIKE SREDNJIH ŠKOLA	700,00
KLUB MLADIH	3.000,00
MI SMO DJECA VESELA - RADIONICE TRADICIJSKE KULTURE	1.100,00
Kazališna djelatnost - predstave	10.000,00
PROGRAMSKA I TEHNIČKA PODRŠKA KAZALIŠNIM I PLESNIM PROJEKTIMA NEZAVISNE SCENE U 2025. GODINI	2.600,00
PENZILIŠTE - kazalište za naše penziće	1.000,00
KAZALIŠNE PREDSTAVE ZA ODRASLE	3.200,00
KAZALIŠNE PREDSTAVE ZA DJECU	3.200,00

Kazališna djelatnost - PIF	57.000,00
Glazbena - koncerti	10.000,00
Amaterizam – Međunarodna smotra folklor	110.000,00
Amaterizam - ostali programi	15.000,00
11. GORDOGAN 2025.- izbor dramskog stvaralaštva srednjoškolskih učenika i profesora	1.300,00
SMOLA I PALČIĆ 2025.- susret lutkarskih skupina koje djeluju pri osnovnim školama i dječjim vrtićima	900,00
DA SAM ZNALA ŠTO SAD ZNAM“ – KONCERT LASCIVNIH TRADICIJSKIH NAPJEVA	2.700,00
IZAŠLA JE SJAJNA ZVIJEZDA - REVIJA NARODNIH NOŠNJI BILOGORE I MOSLAVINE	2.000,00
„HRVATSKA ETNORIZNICA“ – RADIONICA ZA IZRADU I RESTAURACIJU NARODNIH NOŠNJI I PODUČAVANJE TRADICIJSKIH TEKSTILNIH VJEŠTINA	2.000,00
SEMINARI O PRIMJENI I ODRŽAVANJU NARODNIH NOŠNJI NA AMATERSKOJ FOLKLORNOJ SCENI	2500,00
TROŠKOVI ODRŽAVANJA NOŠNJI ZA GRADSKE FOLKLORNE MANIFESTACIJE	3600,00
Likovna djelatnost	6.000,00
Festival likovnih umjetnosti u Novom Zagrebu – FLUXUS	3.700,00
LIKOVNI PROGRAMI - IZLOŽBE 2025.	2.300,00
UKUPNO PROGRAMSKA SREDSTVA	365.000,00

KOMUNIKACIJE S JAVNOSTIMA I RAD S PUBLIKOM

KOMUNIKACIJSKI PLAN PROMOCIJE PROGRAMA

Poruka koju šalјemo je raznovrsnost programa ustanove i briga za zajednicu.

Kanali kojima komuniciramo sa starijom publikom su pošta, plakati i tiskani mjesečni programi, dok s osobama srednje i mlađe dobi komuniciramo putem maila i društvenih mreža. Osim izravnom promidžbom putem digitalnih kanala, promidžba se vrši i putem plakata koji se postavljaju u školama i knjižnicama u okolici. Ciljne skupine ovise od programu, pa se tako i način oglašavanja i komunikacije s publikom prilagođava.

Mogućnosti komunikacije s ustanovama izvršit će se izravnim kontaktiranjem predstavnika ustanovama i mogućnostima razvoja suradnje kao i poboljšanja komunikacije, što će ujedno povoljno djelovati i na proširenje interesnih skupina i razvoj publike. Razvoj publike se prije svega najkvalitentnije vrši ponudom radionica i zanimljivih programa djeci i mladima koja razvojem interesa u odrasloj dobi postaju publika. Interes publike prati se kroz više parametara, od interesa za praćenje objave programa (porast broja primatelja obavijesti ili pratitelja na društvenim mrežama) do evidentiranja posjećenosti programa na besplatnim programima i praćenje prodaje ulaznica gdje se prodaja vrši.

AKTIVNOSTI USMJERENE NA RAZVOJ PUBLIKE I UKLJUČIVANJE (LOKALNE) ZAJEDNICE

Najveći utjecaj na publiku ima kvalitetan program, a kroz 2024. godinu se pokazalo da raznovrsnim programom na otvorenom pokazujemo pristupačnost, ostvarujemo kontakt s ljudima i povećava se interes raznih skupina za druge programe Centra. Vjerujem da je iz plana programa i investicija vidljivo da se vanjski program želi pojačati, kao i brojne besplatne radionice za razne dobne i interesne skupine koje jednako pružaju zadovoljstvo korisniku i jačaju utjecaj Centra u zajednici. Glazbeni, likovni i filmski programi su također besplatni, tako da Centar zapravo većim dijelom nudi programe kojima ostvaruje pristupačnost i uključuje zajednicu nego one koji se naplaćuju.

UNAPREĐENJA U UPRAVLJANJU USTANOVOM

Na unapređenju upravljanja ustanovom je započeto kroz 2024. godinu i u istom tonu će se nastaviti.

Osim sistematizacije radnih mjesta koja prati Grad uređen je Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu prema stvarnim potrebama ustanove. Razmatra se mogućnost prelaska zaposlenika na druga radna mjesta na kojima će njihov potencijal doći do izražaja, u planu su nova

zapošljavanja kao i ulaganje u opremu i alate koji su potrebni za rad, a radi se i na zamjeni zastarjele opreme.

S obzirom da su KUC i CZTKB u velikom prostornom problemu, vode se pregovori s Gradom da se osigura prostor za rad CZTKB koji bi omogućio objema stranama neometan rad, rast i razvoj.

Novi zaposlenici u kombinaciji s kvalitetnim programima usmjerenim na zajednicu, racionalnim upravljanjem ljudskim resursima i ulaganjem u ustanovu su za početak mandata jedini ispravan napredak u upravljanju ustanovom. Kada se ustabili zatečena situacija, može se razmatrati drugi vidovi unapređenja upravljanja ustanovom.

UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA

Planirana zapošljavanja u 2025: domar i čistačica.

TEKUĆE, INVESTICIJSKO ODRŽAVANJE I KAPITALNI PROJEKTI

Sredstvima za investicijsko održavanje objekta tijekom 2024. godine, podmirit će se redovni troškovi izvođenja potrebnih servisa u svrhu ispravnog rada postrojenja te izdavanja zakonskih obaveza atesta od strane ovlaštenih ispitivača (protupožarne zaklopke, protupanične rasvjete, hidrantske mreže, ispitivanje sustava za automatsko zatvaranje protupožarnih vrata, vatrodajava i sprinkler sustav, deratizacija i dezinfekcija objekta, servis klima postrojenja te atesti vatrogasnih aparata).

ULAGANJA KOJA ODGOVARAJU CILJEVIMA OTVARANJA USTANOVE I POVEĆANJU ULAGANJA U OPREMU S NAGLASKOM NA VANJSKE PROGRAME

Sklopive vrtne ležaljke za programe na otvorenom

20 ležaljki za programe na otvorenom koje će, uz uređenje parka i okoliša, uvelike doprinijeti ugodaju.

Praktikabli za pozornicu za vanjske programe i pripadajuća oprema, sveukupno 24 m² pozornice

KUC Travno teži što većem broju programa na otvorenom stoga je važno da ima odgovarajuću opremu.

ULAGANJA KOJA ODGOVARAJU CILJEVIMA ULAGANJA U USTANOVU I OPREMU POTREBNU ZA REDOVNO POSLOVANJE

Reflektori PAR64 i Halogen PAR64

Zamjena zastarjele opreme i opremanje reflektorima koji su najčešće potrebi u programima prilikom najma dvorane.

Sustav protuprovale - detektor pokreta

Zaštita vrijedne imovine KUC-a Travno i fundusa CZTKB. Sve brojniji programi na otvorenom i dugoročno planiranje uređenja okoliša su također dobar povod za video nadzor. S obzirom da je prema elaboratu tvrtke Bilić - Erić stupanj ugroženosti objekta procenjen na podnošljiv rizik procenjen je Srednji stupanj zaštite i preporučan video nadzor i detektor pokreta.

Sustav protuprovale - video nadzor

Zaštita vrijedne imovine KUC-a Travno i fundusa CZTKB. Sve brojniji programi na otvorenom i dugoročno planiranje uređenja okoliša su također dobar povod za video nadzor. S obzirom da je prema elaboratu tvrtke Bilić - Erić stupanj ugroženosti objekta procenjen na podnošljiv rizik procenjen je Srednji stupanj zaštite i preporučan video nadzor i detektor pokreta.

ULAGANJA KOJA ODGOVARAJU CILJU POVEĆANJA ULAGANJA U FUNDUS PODRUŽNICE I OPREMU POTREBNU ZA OBAVLJANJE REDOVNE DJELATNOSTI

Nabava opreme za održavanje nošnji - valjak za glačanje

Valjak za glačanje je potreban u redovnom obavljanju djelatnosti a trenutni uređaj je u kvaru.

Kern Optics OBL 137 mikroskop s pripadajućom dodatnom opremom

U svrhu unapređenja procesa konzervacije-restauracije tekstila u našoj ustanovi, potrebno je osigurati kvalitetnu i preciznu analizu uzoraka kako bi se osiguralo dugotrajno očuvanje i

ispravna restauracija tekstilnih predmeta u našoj zbirci, a jedan od alata je Kern Optics OBL 137 mikroskopa s dodatnom opremom (u obliku polarizatora i kamere). Važno je napomenuti da je u 2024. planirana zaštita dijela zbirke.

UPRAVLJANJE IMOVINOM

KUC Travno u svom vlasništvu ima nekretninu na koju je prijavljena Podružnica CZTKB od 36 m² na adresi Gorjanska 14, 10 010 Zagreb. Prostor je uređen kao stan kojeg KUC Travno nudi drugim ustanovama za rezidencije jer sam nema potrebu za cjelogodišnjim korištenjem.

PLANIRANI OTKUP GRAĐE - NABAVA NOŠNJI, OBUĆE I SCENSKIH REKVIZITA

Pripremila: Bojana Poljaković Popović, Viša stručna suradnica za kulturne i edukativne programe

Centar za tradicijsku kulturnu baštinu posjeduje zbirku nošnji koje svojom ljepotom i originalnošću ne zaostaju za onima iz muzejskih zbirki. 2009. godine nošnje iz naše zbirke osvojile su prvu nagradu na manifestaciji „Etno erato“ u Moskvi u kategoriji originalnog nacionalnog kostima.

Zbirka se svake godine dopunjava novim originalnim primjercima koji se otkupljuju s terena. Dio se redovno upotrebljava, a dio koristi u iznimnim prigodama - za realizaciju gradskih smotri, revija nošnji, televizijska snimanja, izložbi i sl. U obrtničkim radionicama nabavljaju se pokrivala za glavu, obuća, nakit i različiti scenski rekviziti. Nošnje će se tijekom 2025. godine otkupljivati u svrhu dopune postojeće zbirke. Otkupljivat će se rekonstruirane i originalne narodne nošnje i tradicijski tekstilni predmeti likovne i muzejske vrijednosti.

Za zbirku je važna djelatnost otkupa naročito nakon stavljanja dijela zbirke pod preventivnu zaštitu Ministarstva kulture Republike Hrvatske. Gradski ured za zaštitu spomenika kulture i prirode pokrenuo je postupak preventivne zaštite koji je stupio na snagu u srpnju 2021. godine rješenjem odluka KLASA: UP/I-612-08/21-003/7; Ur.br.: 251-18-04/001-21-02. Nošnje koje uđu u konačnu zaštitu neće biti moguće iznajmljivati i bit će čuvane u kontroliranim uvjetima. Stoga se one moraju nadomjestiti originalnim nošnjama, kako bi zbirka dobila na još većoj vrijednosti.

Cilj ovoga programa je zaštita i obnova zbirke te zaštita tradicijske kulturne baštine i folklornih tradicija. Revitalizacija i popularizacija tradicijske kulture u suvremenom životu također je bitna sastavnica djelovanja kao i poticanje različitih oblika uporabe nošnji i folklornih kostima u suvremenom životu.

Gorana Šojat

ravnateljica